

POSUŠJE GODIŠNJE OBAVIJESTI

Izdavač

Župni ured
Bezgrješnoga Začeca B.D.M.
Posušje

Adresa

Trg fra Grge Martića 1
88240 Posušje
Tel.: 039 - 681 - 052
www.zupa-posusje.com

Osoblje Župnoga ureda

Fra Mladen Vukšić, župnik
Fra Ante Leko, župni vikar
Fra Ivan Landeka st., župni vikar
Fra Jozo Hrkać, župni vikar
Fra Robert Pejičić, župni vikar
Fra Alojzije Slavko Anđelić, župni vikar

Časne sestre

Trg fra Grge Martića 3
88240 Posušje
Tel.: 039 - 680 - 166

Osoblje

s. M. Anka Kvesić, predstojnica
s. M. Ivana Džeba

RADNO VRIJEME ŽUPNOGA UREDA

Radnim danom

Prijepodne: 8,00 do 12,00.
Popodne: 15,30 do 17,30.

Nedjeljom i blagdanima

Samo nakon svetih misa

Nedjeljom i blagdanom
ne izdajemo nikakve potvrde

**Za opremanje bolesnika fratri
su na usluzi u svako doba!**

SADRŽAJ

Uvodna riječ.....	3
Franjevački svjetovni red (OFS) trećari.....	4
Povijest trećeg franjevačkog svjetovnog reda	8
Kronika frame.....	11
Posjet frame Bosni Srebrenoj	15
Hodočašće u Asiz	16
Dani otvorenih vrata frame	17
Seminar za maturante	17
Frama Posušje u Zagrebu	18
Pašman	19
Susret roditelja framaša	19
Ministranti	20
Crkveni zborovi	23
XV. Festival religiozne drame	26
Hodočašće u Đakovo, Osijek, Aljmaš, Vukovar... ..	27
Hodočašće u Lourdes.....	30
Vukovar 2023.	33
Majčino selo zahvaljuje.....	33
Uspješna humanitarna akcija za Benin.....	34
Mjesečna duhovna obnova.....	35
Izlet čitačica u Peć mline	38
XVII. Izlet čistačica i čitača u Fojnicu i Kreševo	39
Proslava Tijelova.....	42
Velika Gospa	44
Marija Budimir položila doživotne zavjete	50
Fra Mario Širić stupio u novicijat.....	51
Jubilarni susret posuških duhovnih zvanja	51
Fra Ante Begić i fra Željko Tomić zaređeni za đakone... ..	52
Bože Tolo ušao u postulaturu	53
Fra Antonio Petric položio svečane zavjete	54
Fra Ivan Crnogorac zaređen za svećenika	55
Proslava mlade mise fra Ivana Crnogorca	56
Fra Šimun Oreč predstavio svoju knjigu	58
Pastoralni pohod biskupa Petra Palića	59
Jaslice 1223. - 2023.	62
Premينو fra Milan Lončar	64
Preminula č. s. Ljubica Kovač	65
Veselko i Ružica Miličević - 50 godina braka	66
Ljubo i Dragica Biško - 50 godina braka	66
Zvonko i Ana Budimir - 50 godina braka	66
Građevinski radovi na novoj crkvi.....	67
Kršteni	68
Umrli	70
Vjenčani	71
Darovatelji za gradnju crkve	72

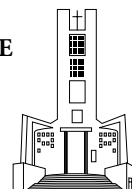

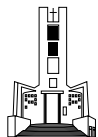
GODIŠNJE OBAVIJESTI ŽUPE POSUŠJE

Odgovorni: fra Mladen Vukšić

Grafičko oblikovanje: Edita Grubišić

Tisak: Grafotisak

UVODNA RIJEČ

Dragi župljani,

Proslavljena je godina franjevačkih jubileja – potvrda Pravila Manje braće 29. studenog 1223. te 800 godina prvih jaslaca koje je priredio sv. Franjo s braćom i vjernicima malog talijanskog mjesta, Greccio. Pravilo je odobrio papa Honorije IV. Sv. Franjo nije prvotno razmišljao ni o osnutku jednog novog reda u Crkvi, a još manje o potrebi Pravila koje bi odobrila Crkva. Ono što je Franji bilo u glavi i duši jest: nasljedovati Gospodina Isusa Krista i to što je moguće vjernije. Stoga on kao cilj svoga novoga života stavlja pravilo koje glasi: Živjeti evanđelje Gospodina našega Isusa Krista. I to pravilo daje prvoj braći koja su se okupila živjeti kao i on. K tome, sv. Franjo je želio slijediti stope svete Majke, rimske Crkve i bio je spreman prihvatiti u svom Pravilu pravo Crkve s obzirom na redovnički život. Franjo nije ni pomišljao urediti svoju zajednicu mimo Crkve ili protiv Crkve kako su to činili neki pokreti u njegovo vrijeme.

Praksa Crkve glede odobravanja novih zajednica bila je povezana s dokazom da su osigurani materijalni uvjeti za život članova zajednice: nekretina, pobožna zadužbina, samostana ili odobrenje biskupa. U tom pogledu Franjo nije imao ništa podastrijeti kao materijalnu sigurnost svoje zajednice. Jedina njegova sigurnost i osiguranje bio je Bog. I bilo bi posve za očekivati da bez ikakvih jamstava zajednica ima budućnost. Ako nema budućnost nije se mogla ni uklopiti u crkveni pravni sustav. To Franju neće odvratiti od njegova vjerničkog puta. Papa Inocent III će najprije usmeno odobriti njemu i braći da mogu pjevati o dobrom Bogu i propovijedati na trgovima. Bilo je to 1209. Slijedi Nepotvrđeno pravilo 1221. te na koncu Potvrđeno pravilo 1223. pod naslovom „Pravilo i život manje braće“.

U našoj župi, kao i mnogim župama širom svijeta, upriličena je izložba jaslaca. U našoj novoj crkvi organizirana je izložba jaslaca koje su napravili pojedinci, framaši i članovi Trećeg reda sv. Franje. Izložene su bile 42 jaslce. Bilo ih je mnogo zanimljivih; sve od prirodnih materijala, ručni radovi i zanimljivih ideja. Andrijana Bešlić i Zdenka Mandurić nagrađene su za svoju izradu jaslaca. Na

razini Hercegovine upriličena je izložba jaslaca u domu „Herceg Stjepan Kosača“ u Mostaru. Našu župu su predstavljale jaslce koje su izradili framaši i trećari.

Prošle godine u vječnost je prešao fra Milan Lončar. Fra Milan je u Posušju boravio od 2005. g. pa sve do svoje smrti 2023. godine. Bio je župnik od 2005. - 2013. g, a nakon toga župni vikar. Želimo zahvaliti Bogu za sve ono što je fra Milan učinio za župu. Neka ga dobri Bog uvede u radost svoga kraljevstva.

U naše bratstvo stigao je ove godine fra Slavko Alojzije Anđelić, mladomisnik. Rodom je iz župe Ružići. Želimo mu dobrodošlicu i obilje blagoslova u životu i radu.

Svima vama dragi župljani želimo sretan i blagoslovljen Uskrs!

Vaši fratri

FRANJEVAČKI SVJETOVNI RED (OFS) TREĆARI

Franjevački svjetovni red član je Franjevačke obitelji koju je Duh Sveti podignuo u Crkvi i koja okuplja članove Božjeg naroda koji se osjećaju pozvanima slijediti Krista stopama svetoga Franje Asiškoga. Bratstva se okupljaju po cijelome svijetu i obvezuju se zavjetovanjem da će nastojati postizati savršenstva kršćanske ljubavi u svome svjetovnom staležu, živeći Evanđelje poput svetoga Franje i uz pomoć Pravila koje je Crkva potvrdila.

Trećari na ovim područjima su od davnina prisutni u očuvanju katoličke vjere, pa i u vremenima kada je to bilo gotovo nemoguće.

I mi, ovdašnji trećari, želimo ići stopama naših predaka. Ponajprije nastojimo u obiteljskom životu druge poticati lijepim primjerom te promicati franjevačku pobožnost, a sveti Franjo nam je dao jasne upute za ovozemaljski život kako bi zavrijedili vječni život.

Trećari u društvenom životu

Treći red u Posušju broji oko 60 aktivnih članova i još toliko neaktivnih koji zbog starosti, bolesti ili odsutnosti nisu u prilici nazočiti susretima. Oni naš rad i zalaganje prate ustrajnom molitvom.

Sastanci su svakog prvog petka u mjesecu. Svaki mjesec prije mjesečnog susreta održava se vijeće na kojem sedogovori tijekom mjesečnog susreta. Na početku susreta moli se Večernja molitva iz Časo-

slova, a zatim naš duhovni asistent fra Ivan Landeka održi pripremljenu temu. Nakon predavanja se pročitaju mjesečne molitvene nakane svetoga Oca pape Franje. Ministra prenosi informacije s kojima bratstvo treba biti upoznato. Na svakom susretu organizira se satnica Žive krunice (24-satna molitva) koja se moli za sve potrebite. Na kraju susreta moli se krunica svetoga Franje i Očenaš za pokojne trećare.

Svake godine prvi petak u 6. mjesecu se slavi sveta misa za pokojne trećare. Svake godine na uočnicu Gospe od Anđela im je bdijenje i klanjanje, a na uočnicu svetoga Franje zajedno s Framom se slavi Obred preminuća. Na deveticama Velike Gospe predmole krunicu, na zornicama čitaju misna čitanja. Posjećuju stare i nemoćne trećare, obitelji kojima je umro bližnji, obitelji u kojima je stigla prinova...

Naše trećarice svaku večer prije večernje mise predmole otajstva Gospine krunice, a trećari često čitaju na misi.

Humanitarnim radom u suradnji s Framom pomažu potrebite u našoj župi.

Događaji iz života trećara u 2023. godini

7. 1. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

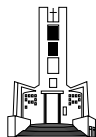
13. 1. 2023. – Redoviti mjesečni susret trećara. Fra Ivan je imao nagovor o papi Benediktu XVI.

3. 2. 2023. – Redoviti mjesečni susret zajedno s framašima. Sestre Branka Barišić i Josipa Begić su govorile o njihovom franjevačkom pozivu i ljepoti franjevaštva.

7. 2. 2023. – Molitveni susret - molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

10. 2. 2023. Umrkla je naša sestra Slava Begić u 59. godini života.

19. 2. – 16. 4. 2023. – Dobili smo korizmeni molitveno - humanitarni zadatak od Područne središnjice OFS-a. Molitveni zadatak je bio da molimo za Framu Gradnići. Humanitarni zadatak

bio je pomoći kršćanima u Siriji koju je pogodio razoran potres 6. veljače 2023. godine.

25. 2. 2023. – Održana je Područna korizmena duhovna obnova u Katedrali Marije Majke Crkve u Mostaru (zajedništvo s našim mjesnim biskupom Petrom Palićem). Išli smo zajedno s trećarima iz Posuškog Graca. Geslo obnove je bilo „Čisto srce stvori mi Bože“. Program je započeo duhovnim nagovorom don Josipa Galića. Poslije duhovnog nagovora smo imali prigodu za svetu ispovijed nakon koje je uslijedila krunica te sveta misa koju je predslavio biskup Petar Palić. Na kraju mise bio je blagoslov s Presvetim. Bratsko druženje uz zakušku nastavili smo u zajedništvu sa svim bratstvima iz Hercegovine, nas oko 350.

3. 3. 2023. – Mjesečni susret trećara. Fra Ivan Landeka je imao nagovor CARCERI – SAMOTIŠTE. U samotište su se povlačili pustinjaci koji bi neko vrijeme tamo boravili, družili se s Bogom i jačali svoju vjeru. Na susretu smo prikupljali novac za Siriju.

7. 3. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

25. 3. 2023. - Održan je redoviti i izborni kapitul Hercegovačkog područnog bratstva Franjevačkog svjetovnog reda u Franjevačkoj crkvi i samostanu sv. Petra i Pavla u Mostaru na kojem su određene smjernice za područno vijeće i mjesna bratstva.

31. 3. 2023. - Redoviti mjesečni susret bio je zadnji petak u mjesecu zbog Uskrsa. Na susretu je izložena biblioteka koju smo popunili s desetak novih knjiga. Ministra je iznijela bratstvu smjernice s Kapitula.

7. 4. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

2. 5. 2023. – Umrla je naša trećarica Dragica Jukić u 68. godini života.

5. 5. 2023. - Redoviti mjesečni susret na kojem je fra Ivan imao nagovor na temu „Euharistija u središtu života“.

7. 5. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

2. 6. 2023. - Redoviti mjesečni susret na kojem je fra Ivan pročitao pismo generalnog ministra OFS-a Tibora Kausera o franjevačkoj duhovnosti, o pokori i molitvi. Prije susreta je bila misa za pokojne trećare.

2. - 4. 6. 2023. – Održan je redoviti godišnji Nacionalni kapitul OFS – a u Bosni i Hercegovini u Franjevačkom samostanu Rama – Ščit.

7. 6. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

29. 6. – 2. 7. 2023. – Područni seminar posta, molitve i šutnje u Franjevačkoj kući molitve u Masnoj Luci. Seminar je vodio područni duhovni asistent trećara fra Josip Vlašić. Na seminar su išle dvije sestre iz našeg bratstva. Broj sudionika je bio ograničen zbog smještajnog kapaciteta kuće.

7. 7. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

1. 8. 2023. – Čitali smo na svetoj misi na uočnicu Gospe od Anđela. Mjesečni susret nismo imali.

7. 8. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

25. 8. 2023. - Područna duhovna obnova i proslava svetog Ljudevita, suzaštitnika Franjevačkog svjetovnog reda, u Franjevačkoj kući molitve u Masnoj Luci. Geslo duhovne obnove bilo je „Veliča duša moja Gospodina!“ Išao je pun autobus gradačkih i posuških trećara. Nakon duhovnog nagovora fra Josipa Vlašića imali smo priliku za

svetu ispovijed. Uslijedila je molitva krunice, sveta misa i blagoslov s Presvetim. Nakon slavljenja smo uz zakusku nastavili druženje s ostalim trećarima iz Hercegovine.

1. 9. 2023. - Redoviti mjesečni susret je vodio fra Alojzije Slavko Anđelić. Predavanje je bilo na temu „Život svetog Franje - molitva, pokora, post“. Na susretu je sestra Ana Kovač iznijela iskustvo molitve, pokore i posta sa seminara koji se održavao u Franjevačkoj kući molitve u Masnoj Luci.

7. 9. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

9. 9. 2023. - Održan je seminar za povjerenike za Framu i predstavnike Frame u vijeću OFS –a u dvorani Franjevačkog samostana na Širokom Brijegu. Susretu je nazočio Antonio Čamber, naš povjerenik za Framu. Povjerenik za Framu primjerno predstavlja svoje iskustvo evanđeoskog života te ga prenosi mladima koji osjećaju da ih privlači sveti Franjo Asiški.

22. 9. 2023. - Sestre Anđa Pavković i Ružica Vranjković održale su predavanje framašima na temu „Moj put do svetog Franje“.

29. 9. 2023. - Redoviti mjesečni susret je održan zadnji petak u devetom mjesecu zbog blagdana svetog Franje. Fra Ivan je imao nagovor o La Verni kao najvažnijem mjestu u životu svetog Franje gdje je dobio rane kao potpuni zagrljaj Božje ljubavi. Na susretu smo darivali novac za časne sestre Misionarke ljubavi u Banja Luci.

3. 10. 2023. - Trećari i framaši slavili su Obred preminuća svetoga Franje uz prikladan obredni tekst nakon svete mise. Nastavili smo zajedničko druženje uz zakusku u vjeronaučnom centru.

5. 10. 2023. - Hodočastili smo u Travnik slugi Božjem Petru Barbariću. Vodio nas je fra Ivan Landeka, a s nama su išli i trećari iz Posušskog Graca. Prije svete mise molili smo krunicu i ispovjedili se, a nakon mise nam je vlč. Jakov Kajinić (duhovnik sjemeništara u Nadbiskupijskom centru Petar Barbarić) ispričao o životu Petra Barbarića. Zajedno smo objedovali s fratrima u njihovoj dvorani za objed. Iz Travnika smo otišli posjetiti muzej u Franjevački samostan svete Katarine Aleksandrijske u Kreševo.

7. 10. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

21. 10. 2023. - Održan je seminar za učitelje formacija u prostorijama Franjevačkog samostana na Širokom Brijegu.

22. 10. 2023. – Išli smo na XV. Nacionalno hodočašće OFS –a u Kraljevu Sutjesku bosanskoj kraljici Katarini. Hodočašće je bilo u znaku jedne od velikih obljetnica koje slavi cijela franjevačka obitelj, 800.obljetnica Božića što ga je sveti Franjo na nov način obilježio u svome samotištu u Grecciu. Vodio nas je fra Alojzije Slavko Anđelić, a s nama su išli trećari iz Posušskog Graca. Nakon krunice i ispovijedi slavljena je sveta misa koju je pedvodio fra Drago Pranješ, defnitor provincije Bosne Srebrene. Nakon svete mise nastavili smo zajedničko i bratsko druženje u dvorištu crkve.

3. 11. 2023. - Na redovnom molitvenom susretu gost predavač je bio fra Gabrijel Mioč. Tema njegovog predavanja bila je „Naša ognjišta, od prvih početaka do danas“.

3. - 5. 11. 2023. - Održan je Područni seminar trajne formacije u Franjevačkoj kući molitve u Masnoj Luci. Misao vodilja kroz seminar bila je „Sveti Frano – učitelj života“. Gost predavač je bio fra Sretan Ćurčić. Iz našeg bratstva išla su tri člana.

6. 11. 2023. - Umrila je naša sestra Ana Kovač u 92.godini života.

7. 11. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

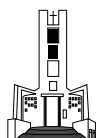
9. – 12. 11. 2023. – Dvije trećarice su na poziv područnog duhovnog asistenta fra Josipa Vlašića išle volontirati (pomoć u kuhinji) u Franjevačku kuću molitve u Masnu Luku.

28. 11. 2023. - Umrila je naša sestra Ljubica Bešlić u 73. godini života. Ljubica je svaki dan prije svete mise predmolila otajstva krunice.

1. 12. 2023. - Redoviti mjesečni susret. U posjet su nam došli fra Josip Vlašić, područni duhovni asistent trećara i 6 članova područnog vijeća. Ministra im je iznijela aktivnosti trećara kroz protekle tri godine koje su prošle od njihovog prethodnog pohoda. Fra Josip je održao kratki nagovor o životu trećara u svakodnevnom životu. Nakon susreta je područna ministra Marijana Barbarić pregledala arhivu našega bratstva te smo upriličili druženje područnog i mjesnog vijeća.

4. - 9. 12. – Trećarice čitaju na misama zornicama. Predslavitelj je fra Ivan Landeka, duhovni asistent trećara.

7. 12. 2023. - Molitveni susret – molitva za mlade na groblju Ričina u 15,00 sati.

6. - 11. 12. 2023. - Naše dvije sestre su išle na Nacionalno hodočašće Franjevačkog svjetovnog reda u Asiz. Organizator hodočašća je Nacionalno vijeća OFS –a.

Advent 2023. - Zajedno s framašima smo sudjelovali u izložbi obilježavanja 800. obljetnice prvih Franjinih jaslica u Grecciu. Jaslice koje smo napravili od različitih materijala bile su izložene u prostoru nove crkve, a nakon izložbe smo ih premjestili u Hrvatski dom Herceg Stjepana Kosače u Mostar. Po završetku izložbe jaslje od gotovo svih mjesnih bratstava Hercegovine su trajno izložene u obnovljenoj staroj kapelici kod časnih sestara u Bijelom Polju.

8. 12. 2023. - Na blagdan Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije imali smo Obred primanja u Franjevački svjetovni red (primljene su dvije

sestre), obnovu prvih zavjeta (četiri sestre su obnovile zavjete) i trajno zavjetovanje (dvije sestre su trajno zavjetovane). Nakon svete mise i obreda nastavili smo druženje u vjeronaučnoj dvorani u zajedništvu trećara, framaša i fratara. U goste su nam došli trećari iz Tomislavgrada i Posušskog Graca.

17. 12. 2023. – Treća nedjelja došašća je već tradicionalna nedjelja kad trećari i framaši nakon svetih misa ponude kolače vjernicima koji novčanim doprinosom pomognu potrebite u župi. Zahvaljujemo od srca svima koji su sudjelovali u ovoj humanitarnoj akciji.

Lijepo je da brinemo jedni o drugima. To je temelj na kojem je sveti Franjo gradio i živio svoje bratstvo. Neka i nas jača i vodi da ustrajno idemo njegovim putem.

Mir Vam i dobro!

POVIJEST TREĆEG FRANJEVAČKOG SVJETOVNOG REDA

U SVIJETU, BOSNI I HERCEGOVI I U ŽUPAMA POSUŠKOG DEKANATA

Na redovitom susretu OFS-a u župi Posušje u petak 7. srpnja, predavanje je članovima Trećeg svjetovnog reda održao dr. sc. fra Robert Jolić, arhivar Hercegovačke franjevačke provincije i povjesničar. Govorio je na temu povijesti Trećeg franjevačkog svjetovnog reda općenito, u Bosni i Hercegovini, Hercegovini i u Posušju. „Ono što znamo je da niste prvi i jedini koji ste slijedili Isusa na način na koji je to učinio sv. Franjo. U svijetu je kroz povijest bilo na milijune njegovih sljedbenika kao što ste vi danas“, kazao je u uvodu fra Robert.

Prve organizacije Trećeg franjevačkog svjetovnog reda već za života sv. Franje

„Franjevački je red neslužbeno osnovan 1209. godine, a službeno nekoliko godina kasnije. Odmah na početku javila se potreba za one koji su bili oženjeni ili udate da mogu slijediti sv. Franju i biti članovi franjevačkog pokreta. I onda se sv. Franjo dosjetio da se osnuje treći red. On je osnovao skupa s svetom Klarom Asiškom i drugi red, a to su zatvorene časne sestre klarise. Od 1278. godine papa Pavao VI. vas je prozvao Treći svjetovni franjevački red. Vrlo zorno početak trećeg reda opisuje legenda trojice drugova. Od tada je blaženi Franjo obilazio gradove i sela, počeo opširnije i dotjeranije propovijedati, ali ne uvjerljivim riječima ljudske mudrosti, već u očitovanju Duha i sile s pouzdanjem je naviještao Kraljevstvo Božje. Kao pravi propovjednik bijaše ojačen apostolskim ugledom. Nije se služio nikakvim umiljavanjem, odbacivao je svako laskanje, o čemu je uvjeravao druge, najprije je djelom nastojao uvjeriti samoga sebe da bi istinu iznosio što uvjerljivije. Slušatelji su se divili snazi njegovih govora, istini koju nije naučavao kao običan čovjek. Mnogi su se žurili, također i mnogi ljudi obrazovani i učeni da bi ga vidjeli i slušali kao čovjeka s drugoga svijeta. Zato

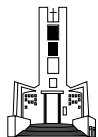

iz naroda počеше mnogi, plemenitaši i pučani, klerici i laici, nadahnuti Božjom milošću prijanjati uz stope sv. Franje, da bi kada odbace svjetovne brige i gizdu, živjeli po njegovom vodstvu. Tradicija je od bračnog para Lucezija i Bounadonne iz Toskane stvorila prve trećorece koje je primio sveti Franjo. Ovo je legenda za koju ne znamo je li točna“, kazao je fra Robert i dodao da je o životu i djelovanju franjevačkog svjetovnog reda zapisano puno svjedočanstava koji se mogu naći u talijanskoj franjevačkoj reviji Frate Francesco. „Tu doznajemo da se pravno zajednica oblikuje po vlastitim ministrima koji su birani između braće i sestara. Postoji i savjet koji prima nove članove i to je od početka tako“, kazao je fra Robert.

Treći franjevački svjetovni red u Bosanskoj vikariji

„Franjevci su osnivali treći red gdje god su djelovali. Po mišljenju fra Dominika Mandića, provincija Male braće u Hrvatskoj je osnovana na općem kapitolu 1227. godine, a možda čak i ranije. Moguće je da su u današnju Hercegovinu franjevci dolazili do 1322. godine iz samostana u primorju, te su i u Hercegovini osnivali zajednice trećeg reda, ali o tome ne znamo ništa pouzdano. Vezano

za bosansku vikariju u sklopu koje je bio i tadašnji Hum, a današnja Hercegovina, imamo zanimljivo svjedočanstvo fra Julijana Jelinića koji govoreći o franjevcima kaže: „Još su revniji u duhovnoj pastvi postali kada je 1444. godine papa Eugen V. pod njegovu zastavu stavio trećare sv. Franje u Bosanskoj vikariji“. Dakle, ono što ste vi, na ovim prostorima postoji barem 650 godina. Poznato je da trećoredica bila i kraljica Katarina Kosača. Iznimnog je značenja papinska bula *Sacre religionis* iz 1445. godine iz koje su vikaru, a to je danas provincijal, fra Fabijanu Bačaninu i franjevcima bosanske vikarije povjerene brojne povlastice za njihovo misionarenje. Isto značenje iz iste godine ima bula *Exposit dictarum filiorum* kojom papa dopušta bosanskom vikaru i njegovoj braći da mogu primati na zavjet članove trećeg reda i voditi duhovnu upravu njihovih zajednica. Znamo da je i desetak godina kasnija papa Nikola V. povjerio hospicije koji su se nalazili na području Bosanke vikarije braći i sestrama trećega reda. Napominjem da se tadašnja bosanska vikarija protezala na puno širem području od današnje Bosne i Hercegovine. Za vrijeme turske vlasti jedva da imamo zapisa o članovima trećeg franjevačkog reda. Vjerojatno u uvjetima progona nije bilo mogućnosti održavati zajednice tipa trećega reda. Mi gotovo 400 godina imamo prazninu o djelovanju trećeg franjevačkog svjetovnog reda“, istaknuo je fra Robert.

Treći franjevački svjetovni red u Hercegovini

„Na općem planu Crkve, zamah trećem redu donosi papa Leon XII., najdugovječniji papa u povijesti. On 1882. godine prigodom 700. obljetnice sv. Franje enciklikom *Auspicato*, poziva ljude svoga doba da prigrlje pravilo svetoga Franje potičući ih da se uključe u treći red. Već sljedeće godine prilagođava nekadašnje pravilo novim prilikama. Taj papin zahtjev širi se katoličkim svijetom, a plodno tlo nalazi i u Hercegovini. Najstariji dokument vezan za to je iz 1874. godine i u njemu piše kako je papa Pio IX. dao fra Luki Begiću dopuštenje da prima u treći red i daje im škapulare. 1884. godine tadašnji učitelj novaka na Humcu fra Anđeo Nuić osniva prvo humačko bratstvo trećeg franjevačkog svjetovnog reda. Prvo osnovano bratstvo u Hercegovini je 10. listopada 1884. godine. Tadašnji provincijal fra Luka Begić se oduševljava idejom, te osniva i bratstva u Veljacima i u Klobuku. Dvije

godine kasnije opći pohoditelj fra Ivo Rodić piše kako u Hercegovini ima 875 članova trećega reda sv. Franje. 1893. godine fra Augustin Zubac javlja provincijalu fra Nikoli Šimoviću kako je u ime generala reda predvodio trećare papi i da je tom zgodom od pape dobio dopuštenje da franjevci svećenici mogu jednom godišnje trećarima podijeliti papinski blagoslov. 1896. godine imamo nekoliko zanimljivih pisama glede opreme. Važno je napomenuti da je treći franjevački svjetovni red u Hercegovini u to vrijeme bio snažno povezan i s drugim provincijama, te su se u nekoliko prilika održavali zajednički sastanci izaslanika trećega reda. Zanimljivo je spomenuti da je u svim hrvatskim provincijama bilo oko 50 000 članova trećega reda. U našoj provinciji je tada bilo 11 555 članova trećega reda. Rast je nastavljen sve to Drugog svjetskog rata. Zanimljivo je spomenuti kako provincijal fra Dominik Mandić 1931. godine daje ovlasti svjetovnim svećenicima, don Andriji Majiću u Bijelom polju, don Iliji Tomasu u Klepcima, don Anti Čuli na Ledincu da i oni mogu osnivati i voditi treći red. Brojni od njih, kao i biskupi bili su članovi trećeg reda, kao što je bl. Stepinac, ali i neke pape. Drugi svjetski rat je donio nove nevolje svima, pa tako i trećem redu. On nije bio zabranjen, nego gotovo cjelokupno djelovanje je ostalo vezano za sakristiju. U ovom vremenu spominjemo 1971. godinu u kojoj je 7. studenog u franjevačkom samostanu na zagrebačkom Kaptolu proslavljena 750. obljetnica trećega reda u hrvatskoj općefranjevačkoj organizaciji. U knjizi *Baština* obvezuje, to je jedina knjiga koju mi dosad imamo o trećem redu koju je napisao fra Kamilo Milas prije četrdesetak godina, on je bio duhovni asistent za franjevački svjetovni red i u to vrijeme možemo

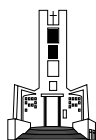

naći opis djelatnosti trećega reda u Hercegovini. Tako čitamo u izvješću fra Jerke Borasa vizitatora i nadzornika trećega reda iz 1940. godine kako su od svih redova, pokorne i vjerničke žene najradije stupale u red sv. Franje. 19 656 članova je brojio u toj godini treći red u Hercegovini, što je vrhunac po broju u povijesti ovih prostora. U Molitvi pred ispovijed piše fra Kamilo i muški i ženske spominju sv. Franju. Zasluga je to majki trećoredica koje su tako učile svoju djecu. Po trećem redu došla je i obiteljska molitva, a pri podizanju za vrijeme svete mise, sav puk zajedno s misnikom pridiže raširene ruke i ničice pada na zemlju. Za to vrijeme pjevaju Zdravo tijelo Isusovo, Zdravo krvi Isusova. Trećari se u Hercegovini ponose pojasom i naplečkom. Zna se da su trećari nosili pasić kao i mi fratri. Iako se na mjesečnim sastancima kupila milostinja za dobrotvorne svrhe, zbog siromaštva našega puka ne ubire se članarina. Fra Kamilo piše i kako naši trećari obdržavaju i strogi post i u propisano i u nepropisano vrijeme crkvene godine. Za pojedine dijelove mise znaju napamet odgovarajuće molitve jer je to bilo vrijeme kad se misa služila na latinskom jeziku. K tome imaju i divno sročene i privatne molitve. Posebno vole pjevati znameniti Gospin plač. Fra Kamilo piše kako su trećari voljeli osnivati pobožne udruge, škole kršćanskog nauka, pjevačke zborove i u nekim mjestima upriličivali prigodne priredbe, posebno se hvali trećoredska briga za uređenje crkvi, ne zaboravlja se ni njihova brižnost za bolesne i zaboravljene u našim župama, nekima od njih su kuće bile gostinjski potrebitima. Bilježi se i njihov prinos u suzbijanju poroka, pušenja, psovke, nedoličnog odijevanja i svih drugih kršćanskih zastranjivanjima. Članovima trećeg reda bili su mnogi istaknuti crkveni dostojanstvenici, kulturni djelatnici i druge istaknute osobe u raznim djelatnostima. Bilo je i negativnih pojava među trećarima koji su bili isključeni iz reda“, kazao je fra Robert.

Treći franjevački svjetovni red u Posušju

„Nažalost, nemamo detaljnih podataka o redu u posuškim župama osim, zanimljivo za župu Vir. Podaci za ostale župe su iz knjige Baština obvezuje koji su nerijetko površni i netočni, a posebno za župu Posušje čije su mnoge knjige uništene od partizana. One da bi se spasile, premještene su na Široki Brijeg da bi se sačuvale, i upravo tamo nisu

sačuvane. Zajednicu franjevačkog svjetovnog reda osnovao je u Posušju fra Luka Begić 1886. godine. Pretpostavlja se da je s prikupljanjem članova započeo njegov prečasnik na župničkoj službi fra Blaž Jerković stariji. Zajednica do 1932. godine ne posjeduje nikakvih pisanih podataka. U župi Posušje 1940. godine je bio čak 901 član franjevačkog svjetovnog reda. Nakon toga se zbog ratnih i poratnih prilika osjeća posustalost. Nakon toga 1964. godine je novi početak zaslugom fra Kamila i župnika fra Didaka Čorića. Treći franjevački red u Posuškom Gracu je osnovan prije osnutka župe 1888. godine. Osnovao ga je fra Luka Begić. Članovi su se okupili u vlastitu zajednicu za župnika fra Tadije Beljana 1920. godine. Od osnutka do 1982. godine zajednica je imala 792 člana. Godine 1940. bila je na vrhuncu sa 653 člana, a 1982. godine 296 članova. Ponavljam da nisam siguran u ove podatke. Najveći procvat zajednica je doživjela od 1920. godine do 1933. godine i od 1941. godine do 1945. godine nakon čega je nastala blokada rada zbog poratnih prilika. O osamstotoj obljetnici rođenja sv. Franje 1982. godine u zajednicu je primljeno 21 novi član. Vrlo je zanimljivo i dirljivo da sav ženski svijet na Veliki petak na obrede u crkvi dolazi u crnini. Najviše članova je primio fra Tadija Belja. Generalni vizitator fra Ante Cikojević je upisao 1928. godine o trećem redu u Posuškom Gracu sljedeće: „Ustanovili smo da je ova spasonosna ustanova u potpunom cvatu. Najradosnija je pojava da se u treći red počinju upisivati i muškarci.“ Zajednica franjevačkog svjetovnog reda u župi Rakitno ustanovljena je za župnika fra Dominika Šarca 1891. godine on je primio 58 članova. Od osnutka do 1982. godine u treći red je u župi stupilo 911 članova, a 1940. godine je bilo 688 članova. 1982. godine 52 zavjetovana člana. Najviše članova u povijesti župe je primio župnik fra Ante Sladoja Šola, on je primio 463 u samo četiri godine, od 1910. godine do 1914. godine. Potom fra Lazar Čolak 108 članova od 1897. godine do 1904. godine. Župa Vir osnovana je 1871. godine i u početku su je vodili franjevci prvih 50 godina kada je preuzimaju dijacezanski svećenici koji je i vode danas. Upravo je slučaj Vir klasičan slučaj koliko su podaci koje je prikupio i objavio fra Kamilo Milas nedostatni i površni. On, naime o franjevačkom svjetovnom redu u župi Vir nije pronašao gotovo ništa, ali se na tu temu u arhivi naše provincije nalazi mnoštvo podataka. Treći red u župi

zasnovao je župnik fra Ciprijan Brkić oko 1895. godine. No, nije bilo to dugog vijeka, pa već od početka dvadesetog stoljeća u župi više nema trećara. Treći red u župi je obnovio zanimljivo župnik don Ante Bakula najkasnije do 1926. godine kao i neke druge nadbožne udruge u župi. I to je radio s odobrenjem hercegovačkog provincijala. 1925. godine fra Ante Bakuli je koronski ispit bio upravo treći red sv. Franje. Što su to koronski ispiti? Mi svećenici i danas imamo koronske sastanke na razini dekanata. Svatko od svećenika barem jednom godišnje dobije zadatak da obradi neku temu. Tako je don Ante dobio temu trećeg franjevačkog svjetovnog reda. Njegov je odgovor tako divan i opširan da se bolji i ne može zamisliti. On najprije navodi početak pokreta trećeg reda početkom trinaestog stoljeća, potom zalaganje pape Leona XII. oko osuvremenjenja trećeg reda, kao i brojne biskupe i pape koji u njega polažu tolike nade u obnovi Crkve i očuvanje od mnogih modernih bezbožnih

pokreta. Navodi tri najveća suvremena zla: nevjera/ateizam, materijalizam i pretjerana tjelesna uživanja. Da je ovaj red dovoljno snažan da obnovi kršćanina vidimo na katoličkom saboru u Firenci koji kaže: „Obnova svijeta mora doći po članovima trećeg reda i da je ovaj red najodličnije sredstvo da se usavrše osobe i društva katolička i tako pospješi slavlje Kraljevstva Božjega nad vrazjijim.“ Ovako oduševljenje trećim redom upućuje na to da je don Ante u župi Vir vodio navedeno društvo. Tako je zapisao i biskup Mišić za vrijeme svoga pohoda župi 1936. godine. Dakle, bio je treći red sv. Franje. No, već 1940. godine u župi nije bilo nadbožnih društava pa ni trećeg reda. Od tada nije u župi Vir obnovljen treći red“, kazao je fra Robert Jolić okupljenim članovima Trećeg franjevačkog svjetovnog reda u Posušju na kojem su bili i članovi društva iz Posušskog Graca i time zaključio svoje predavanje.

KRONIKA FRAME

Siječanj

Petak 13. 1. - Večaras smo na susretu Frame imali klanjanje Isusu u Presvetom sakramentu koje je predvodio naš fra Jozo Hrkać uz pratnju naše glazbene sekcije.

Petak 20. 1. - Večerašnji susret vodio je naš župni vikar fra Robert Pejičić. Njegova tema je bila "Ispovijed" te nam je na poučan način objasnio važnost same Ispovijedi, a predavanje je završio jednom rečenicom koja će nam svima zasigurno ostati urezana u sjećanje: "Pristupite svetoj Ispovijedi kao da vam je prva i budite iskreni kao da vam je posljednja." Hvala našem fra Robertu na izdvojenom vremenu i lijepim riječima!

Petak 27. 1. - Na ovaj susret u goste nam je došao fra Marko Galić, brat franjevac iz mostarskog franjevačkog samostana sv. Petra i Pavla. Fra Marko nam je u ovom predavanju povezo svoj život i

život svetog Franje. Ispričao nam je koliko je, kako on kaže "ludi Franjo" utjecao na njegov život pa je tako i on poput njega postao brat laik. Zahvaljujemo se fra Marku što je svojim šalama i zanimljivim predavanjem obogatio ovaj susret.

Veljača

Petak 3. 2. - Večerašnji susret smo održali u društvu Franjevačkog svjetovnog reda, gdje su nam dvije trećarice Josipa Begić i Branka Barišić održale predavanje o svom putu kroz Framu, te kako ih je to dovelo do FSR-a. Svojim predavanjem su nam poblize objasnile rad FSR-a i potaknule nas da i mi jednog dana postanemo vrijedni članovi trećeg reda. Hvala našim trećaricama na podijeljenim poučnim savjetima za nas mlade!

Petak 10. 2. 2023. - Na večerašnjem susretu imali smo predavanje našeg župnog vikara fra Ro-

berta Pejičića. Tema je bila dijelovi sv. mise. Fra Robert nam je pobliže opisao i objasnio svaki dio mise i objasnio njihovo značenje kako bi nam mogao još više približiti Boga u sv. misi. Hvala našem fra Robertu na izdvojenom vremenu i poučnom predavanju.

Petak 17. 2. - Večeras smo slavili sv. Misu.

Petak 24. 2. - U petak 24. veljače na redovitom susretu Frame s gostom predavačem smo razgovarali na malo neobičniji način-preko videopoziva. Uživo iz Sirije, koja je pogođena jakim potresom, iz grada Alepa javio nam se fra Khukaz, kapelan crkve koja je nakon potresa svoja vrata otvorila za preko 300 ljudi koji su ostali bez svojih domova. Opisao nam je trenutnu situaciju u Siriji, koja nije ni malo povoljna. Već iscrpljena dugogodišnjim ratom zbog kojeg oko 90% stanovništva živi u siromaštvu, novi udarac zadao joj je ubojiti potres. U 4 sata ujutro, na - 4° C čuli su se krikovi, plač i zazivi upomoć. Ljudi su probuđeni najgorom budilicom koja ih je naglo istjerala iz njihovih domova, te su jedino sigurno utočište pronašli u ovoj crkvi i samostanu. Fra Khukaz i još jedan svećenik iz samostana morali su brzo reagirati i pružiti najbolju pomoć tim ljudima. U te svrhe, otvorena je pučka kuhinja u kojoj se svaki dan pripravi preko 5000 jela. Crkva i samostan postali su utočišta svih ljudi koji su se osjećali ugroženo bez obzira na njihovu vjeru. U nevolji je bilo bitno pomoći svima. Najveću pomoć pružali su mladi ljudi koji su tada promijenili svoj pogled na svijet, te shvatili da ono materijalno nije važno, da je lako sravnjeno sa zemljom, a ono što je nakon toga ostalo je vjera u Boga. Uvidjeli su Božju ljubav koja im je dala snage i otjerala strah, te su s puno ljubavi pomagali drugima. Unatoč nevoljama, među ljudima postoji sloga i solidarnost, te ih ono gura naprijed.

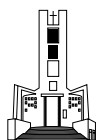
Dokazao nam je da ovakve teške životne situacije pomažu čovjeku da ojača i postane čvršći u vjeri. On nam je najbolji primjer za to, 10 godina nije vidio svoju obitelj koja je na sjeveru države okupirana zbog rata. Njegovi roditelji su mu bili vodilja da postane svećenik i pomaže drugima koji su se našli u takvoj situaciji. Na kraju nam je poručio da se ne bojimo poteškoća, nego da se spremno borimo s njima jer Bog je tu da nam da snage. Zamolio nas je da živimo u Božjoj milosti i mladenačkoj radosti jer to će nam uvijek pokazati svjetlo u tami.

Ožujak

Petak 3. 3. - Na redovnom susretu Frame za gosta predavača imali smo psihologa Kristijana Kraljevića. Držao nam je predavanje o korizmi iz perspektive jednog psihologa. Upozorio nas je na opasnosti današnjice, te kako se možemo izgnaniti u današnjem svijetu među svim trendovima i standardima. Čuli smo puno poučnih savjeta o tome kako prihvatiti sebe i kako ne osjećati strah u određenim situacijama, jer je Isus uvijek uz nas. Ono što nas se najviše dojmilo je njegova zamolba da zauvijek ostanemo djeca u duši, da pustimo malenom Isusu da bude u našem srcu jer ćemo tako uvijek biti sigurni i sretni. Korizma nam upravo služi za to, da se odrekemo onog što je loše, što Isusu priječi da uđe u naše srce i da ga pustimo da nas vodi kroz život. Zahvaljujemo se Kristijanu na poučnom predavanju.

Petak 10. 3. - Na večerašnjem susretu u goste su nam došli bivši framaši, Cvitan Jukić i njegova supruga Ana, te Ljubo Kramatić i njegova supruga Martina. Pričali su o svom framaškom putu i koliko je Frama utjecala na njihov daljnji životni put. Cvitan je govorio o tome kako je izgledala Frama u vrijeme njegove službe predsjednika. Udjelili su nam korisne savjete kako kroz život pratiti stope sv. Franje. Jedna stvar koja nas je posebno zaintrigirala je da se nakon svih ovih godina oni i dalje sjećaju molitve franjevačke mladeži od riječi do riječi. U sjećanju će nam ostati njihova rečenica kojom su zaključili susret: "Kao svaki Framoš u redu je pasti i podlegnuti nekim kušnjama, ali se uvijek moramo znati ustati i oslonuti se na Boga." Zahvaljujemo im se na podijeljenim iskustvima i lijepim riječima, te se nadamo da ćemo se i mi jednog dana naći na njihovom mjestu.

Petak 17. 3. - Na našem redovitom susretu frame kao gošća predavačica došla nam je časna sestra Gita Klobučar iz Zagreba. Svoje predavanje održala je na prigodnu temu za nas mlade: Tko sam ja?, ali iz vjerskog gledišta. Gita radi u srednjoj školi, te je upoznata i svakodnevno se susreće s mladima koji sebi postavljaju pitanja tko sam zapravo ja i koja je moja uloga. Odgovorila nam je koliko joj je rad u školi bio inspiracija za ovo predavanje i ukratko ga opisala. Gita je aktivna u humanitarnom radu, te na ljeto ide u misije u Amazoniju. Pitali smo ju kako se sprema na ovaj odlazak na godinu dana među prašume. Giti želi-

mo sreću pri odlasku u misije i zahvaljujemo se na poučnom i zanimljivom predavanju.

Petak 24. 3. - Večeras smo na našem redovitom susretu imali Klanjanje. Ovaj vid franjevačke duhovnosti duboko utječe na naš duhovni rast.

Petak 31. 3. - Večeras, na redovitom susretu naše frame, ugostili smo fra Antu Kelavu, provincijskog rizničara. Fra Ante je odgovarao na pitanja koja su naši Framaši imali priliku postaviti na prethodnim susretima. Kroz pitanja, opisao je put svog svećeništva i govorio o svjetovnim temama koja su povezana s crkvenim naukom. Hvala našem fra Anti na zanimljivom susretu.

Travanj

Petak 21. 4. - Na večerašnjem susretu predavanje je vodio naš duhovni asistent fra Jozo Hrkać. Tema je bila "Bioetika". Fra Jozo nam je pričao o temama koje se inače ne spominju tako često, a mediji nam nameću krivo mišljenje o istima. Pokazao nam je Crkveni pogled na temu pobačaja, umjetne oplodnje i eutanazije, dok nam je bivša framašica Mateja Kapular kao studentica medicine predočila medicinsko stajalište na sami početak ljudskog života. Zahvaljujemo se fra Jozi i Mateji na poučnom predavanju.

Petak 28. 4. - Gledali smo film "Father Stu"

Svibanj

Petak 5. 5. - Na redovitom susretu naše Frame održali smo Primanja i Obećanja za novoupisane članove i za one koji nisu bili u mogućnosti sudjelovati u ovom obredu u rujnu prošle godine. Svetu misu predvodio fra Jozo Hrkać, a naša glazbena sekcija je svojom pjesmom doprinijela samom ugođaju. U bratstvo je primljen još 21 član, a prva obećanja položio je troje framaša. Ovim putem im čestitamo i želimo im svu sreću u ovoj framaškoj godini.

Petak 19. 5. - Na redovitom susretu naše Frame, ugostili smo liječene ovisnike. Pričali su nam o svom životu, od početka pa sve do trenutka njihovog pada. Pričali su nam i o životu i radu u zajednici "Milosrdni otac", izoliranosti od vanjskog svijeta i milosrđu koje im Bog svaki dan pruža. Zahvaljujemo se našim gostima na poučnoj priči i savjetima koji će nam svakako dobro doći u životu.

Petak 26. 5. - Na večerašnjem susretu gost predavač bio je fra Robert Pejičić, naš župni vikar. Fra

Robert nam je tumačio biblijske tekstove i približio ih nama tj. današnjem vremenu.

Lipanj

Petak 2. 6. - Večeras nam je u goste došao fra Mario Knezović, koji je govorio o izazovima današnjega vremena, o problemima s kojima se susrećemo u svojem odrastanju i korisnim savjetima nam davao upute kako hrabro gledati u budućnost. Hvala fra Mariju Knezoviću na izdvojenom vremenu i poučnom predavanju.

Petak 9. 6. - Danas smo imali tradicionalni susret na bazenu gdje smo molili krunicu nakon čega smo se družili uz pjesmu, ples i slatkiše.

Rujan

8. 9. - Večeras smo na prvom redovitom susretu Frame slavili svetu misu te na taj način i ovu framašku godinu započeli s Gospodinom. Misu je predslavio fra Jozo Hrkać uz pjevanje naše glazbene sekcije.

15. 9. - Na redovitom susretu naše Frame, gost predavač bio je novi vikar u našoj župi, fra Alojzije Slavko Anđelić. Fra Slavko je imao temu „Misije“ te nam je kroz tu temu približio franjevaštvo te kako smo i mi na neki način misionari Gospodnji i kako trebamo naviještati Radosnu vijest. Hvala našem fra Slavku na izdvojenom vremenu i lijepim riječima.

22. 9. - Na večerašnjem susretu naše Frame ugostili smo članice Trećeg reda Anđu Pavković i Ružicu Vranjković, ministru Trećeg reda u Posušju. Iznijele su nam svoje svjedočanstvo i što ih je potaklo na ulazak u Treći red. Između ostalog, približile su nam djelovanje Trećeg reda i svoju službu. Zahvaljujemo se našim trećaricama na poučnom predavanju.

29. 9. - Na redovitom susretu naše Frame održan je tradicionalni kružni susret. Framaši su se podijelili u četiri skupine, u kojima su se imali priliku upoznavati, natjecati u kvizu znanja o sv. Franji, liturgijskom kvizu i raznim igrama, a najbolji su osvojili prigodne nagrade.

Listopad

6. 10. - Na večerašnjem susretu u goste nam je došao fra Ivan Landeka (mlađi), meštar novaka na Humcu. Fra Ivan nam je pričao o životnom putu sv. Franje, našega zaštitnika i uzora u nasljedovanju Isusa Krista. U svom predavanju fra Ivan je us-

pio aktualizirati događaje iz Franjinog života, te ih povezati s našim životima i izazovima s kojima se susrećemo u našem framaškom pozivu.

6. - 8. 10. članovi naše glazbene sekcije sudjelovali su na festivalu duhovne glazbe u Subotici – „Hosanafest“. Polazak je bio u petak u ranim jutarnjim satima. Na putu su posjetili Konjic i Zvornik, a u Suboticu su stigli u kasnim večernjim satima. Ondje su ih dočekali domaćini i smjestili po obiteljima. Subotu su proveli u razgledavanju grada i odradili generalnu probu. Festival se održao navečer na kojem su naši Framashi izveli pjesmu „Putem istine“. Idućeg dana zaputili su se svojim domovima, posjetivši pritom Sombor, Vukovar i Banjaluku.

13. 10. - Ovaj susret bio je ispunjen mirom i radošću blizine Presvetog oltarskog Sakramenta. Slavlje klanjanja animirao je fra Robert Pejičić uz pjevanje naše glazbene sekcije.

20. 10. - U petak 20. listopada 2023. u našoj Frami je održana redovita izborna skupština. Izborima je presjedala područna predsjednica Matea Ostojić uz prisutnost Područnog vijeća Frame Hercegovina i našeg, a ujedno i područnog duhovnog asistenta fra Joze Hrkaća. Prvo je uslijedila molitva i zaziv Duhu Svetomu, zatim su framaši bili upućeni u sami tijek izbora, a nakon toga je izabrano novo vijeće Frame Posušje koje čine:

- Predsjednik - Slavo Kovač
- Dopredsjednik - Marko Landeka
- Tajnica - Magdalena Bagarić
- Voditelj formacija - Ante Barišić
- Blagajnica - Leona Senjak
- Dodatni vijećnici - Mario Bešlić i Josip Mandurić

Ovim putem se zahvaljujemo starom vijeću Frame Posušje na odgovornom izvršavanju svoje službe i želimo im sreću u budućnosti, a novom vijeću želimo puno uspjeha, ustrajnosti i Božjeg blagoslova u budućem radu.

27. 10. Na večerašnjem susretu ugostili smo našeg župnika, fra Mladena Vukšića. Kako nam se približavao najvažniji događaj Frame, Primanja i Obećanja, fra Mladen nam je govorio o važnosti obećanja. Savjetovao nam je da tražimo sreću u Bogu, u Njegovoj riječi, odnosno u Evanđelju. Hvala našem fra Mladenu na udijeljenim i poučnim savjetima.

Studeni

3. 11. - Na večerašnjem susretu smo se pripremali za nadolazeća Primanja i Obećanja.

5. 11. - Središnji događaj u svakoj Frami - primanja u Framu, davanje prvih obećanja, kao i obnova obećanja, u našoj Frami održani su u nedjelju 5. studenog pod geslom „Jer jedan je učitelj vaš, a svi ste vi braća“ (Mt, 23, 8-12).

Svečano misno slavlje popraćeno je predivnim pjevanjem Frame Međugorje, a predslavio ga je fra Sretan Ćurčić te je nakon njegove živopisne propovijedi započeo i sam obred.

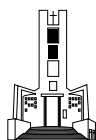
U našu Framu primljeno je 74 framaša, svoja prva obećanja dalo ih je 86, a 109 ih je obnovilo obećanja. Obred je završio svečanim blagoslovom i riječima podrške našeg duhovnog asistenta fra Joze Hrkaća, nakon čega smo slavlje nastavili u Gradskoj športskoj dvorani gdje pjesme, plesa i smijeha nije falilo.

10. 11. - Na redovitom susretu Frame gost predavač bio je fra Nikola Jurišić. Imao je predavanje na temu „Franjevaštvo“ te je govorio kako je problem što danas nema svetih ljudi jer ljudi nemaju čisto srce pa ne vide Boga u ljudima. Savjetovao nas je da moramo živjeti po našim obećanjima koje smo dali jer inače je to kršenje obećanja Bogu.

17. 11. - Gledali smo film „100 dana Vukovara“

18. 11. je dan kada se mnogima bude nesretne uspomene na pad Vukovara, dan kada majke i bake puštaju suze za svoje, a i naše poginule junake, hrabre branitelje, dan kada srca svih Hrvata kucaju zajedno za žrtve Vukovara. Bitka za Vukovar poznata je kao najkrvavija bitka u Domovinskom ratu, koja je odnijela mnoge živote. Upravo zahvaljujući njima, danas imamo našu domovinu, sigurnost i mir. Oni su to platili svojom krvlju, a naš Dan sjećanja je najmanja zahvala koju im možemo pružiti. Kako bi taj dan prošao u dostojanstvu i molitvi za žrtve, pobrinuli su se naši framaši koji su se i ove godine nakon svete mise, koju je predslavio naš župnik fra Mladen Vukšić, uputili u svečanu procesiju do Trga branitelja gdje su od svijeća napravili prigodan amblem. Ove godine naš amblem prikazuje Hrvatsku, a najveća svijeća na amblemu je ona koja stoji na mjestu Vukovara. Upravo onako kako se i Hrvatska osjeća na današnji dan, najviše svjetla dopire iz Vukovara, za kojeg je upućeno najviše molitvi i poruka ljubavi, mira i zahvalnosti. Dodatan ugođaj napravili su članovi

glazbene sekcije svojim pjevanjem. Cijeli grad je svijetlio, ne samo svjetlom svjeća, nego i našom ljubavi za našu Hrvatsku, jedinu domovinu.

24. 11. - Večeras smo slavili sv. misu koju je predslavio fra Robert Pejičić, a naša glazbena sekcija je dodatno uveličala slavlje.

Prosinac

1. 12. - Na večerašnjem susretu imali smo predavanje našeg duhovnog asistenta fra Joze na temu „Dolazak Krista Kralja“. Prvo nas je podsjetio na povijesni razvoj liturgijskog slavlja Došašća, a zatim je govorio o slavlju Adventa danas. Dao nam je neke praktične savjete kako bismo se bolje pripremili za ovo vrijeme, npr. ustani na prvi zvuk alarma, radi ono što ti se ne radi, zadaj sebi zadatke u danu, prvo odradi najteži zadatak, radi ne očekujući nagradu, neka ona dođe sama, uskrati sebi pojedini užitak, kava je nagrada ne stil života. 8.12. Večeras, na redovitom susretu naše Frame ugostili smo širokobriješkog vikara fra Džonija Dragića. Fra Džoni nam je pričao o slobodi izbora te kako svaka naša odluka koju donesemo da-

nas ima odjek u našoj budućnosti. Osvrnuo se na problem današnjega društva koji govori o slobodi bez odgovornosti. Naglasio je kako nam unutar-nju slobodu nitko ne može oduzeti, jedino je se mi možemo odreći. Hvala našem fra Džoniju na poučnom predavanju.

15. 12. - Na večerašnjem susretu smo održali tradicionalne božićne igre gdje smo pokazali svoje franjevačko zajedništvo i natjecateljski duh, te smo se kroz igru bolje upoznali i odlično zabavili.

16. 12. - Održana je tradicionalna božićna humanitarna akcija naše Frame pod nazivom „Uljepšaj Božić drugima“. Kao i svake godine na izlazima iz trgovina prikupljali smo potrepštine za potrebite u župi. Nakon završetka akcije, pripremili smo pakete pomoći, te ih podijelili našim župljanima. Ovim putem se zahvaljujemo svima koji ste pridonijeli u održavanju ove akcije.

22. 12. - Večerašnji susret započeli smo sa svetom ispovijedi i euharistijom, a nakon toga zaputili smo se u framske prostorije gdje smo razmijenili simbolične darove s osobama za koje smo molili kroz Došašće.

POSJET PRVIH I DRUGIH RAZREDA FRAME BOSNI SREBRENOJ

U ponedjeljak, 1. 5. uputili smo se na jednodnevni izlet u Bosnu Srebrenu, organiziran za

framaše prvih i drugih razreda. Pod vodstvom našeg duhovnog asistenta, fra Joze, prvo smo

posjetili Visoko i Franjevačku klasičnu gimnaziju, muzej i samostan i crkvu sv. Bonaventure. Potom smo stigli u Fojnicu i posjetili franjevački samostan Duha Svetoga te bogato uređen muzej u sklopu samostana.

Sljedeći na redu bio je ručak, a kako bismo se okrijepili za ostatak puta, pobrinule su se časne sestre klarise u samostanu sv. Klare u Brestovskom. Sestre Sara i Janja ispričale su nam svoja iskustva stupanja u red i kako su prepoznale svoj poziv. Nakon toga imali smo vrijeme druženja kada smo im mogli postavljati pitanja o svemu što nas je zanimalo, o njima i njihovom načinu života. Nakon

ručka, krenuli smo prema Kreševu gdje smo posjetili franjevački samostan sv. Katarine, u čijem nam se modernom uređenom muzeju posebno sviđela spomen-soba našeg fra Grga Martića.

Iz Kreševa krećemo prema Rami, gdje smo imali priliku vidjeti muzej franjevačkog samostana, u kojem su nas posebno zadivile preparirane životinje i kolekcija upaljača. Naš smo izlet tu završili, a kući smo se vratili puni lijepih uspomena i novog znanja. Zahvaljujemo Bogu na predivnom danu. Mir i dobro!

HODOČAŠĆE U ASIZ

Troje naših framaša, Luka Landeka, Leona Senjak i Lucija Biško prošli su tjedan sudjelovali na hodočašću u Asiz, pod organizacijom Frame Hercegovina i na taj su način ostvarili san svakog framaša.

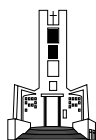
Tijekom 5 dana obišli su sva franjevačka svetišta sva mjesta gdje je nekoć boravio i sam Franjo. Polazak je bio na Uskrsnu večer u pratnji područnog duhovnog asistenta fra Joze Hrkaća, fra Andrije Majića i s. Ivane Džeba. Prvo odredište u ponedjeljak 11. travnja bila je La Verna, brdo na kojem je sv. Franjo primio stigme. Tamo su, osim za razgledavanje, imali vremena i za promišljanje i osobnu molitvu. Sudjelovali su i u procesiji do kapele stigmati. Sljedeći dan posjetili su baziliku sv. Marije Anđeoske koja je izrađena oko malene crkvice koju je sagradio sam Franjo- Porcijunkule. Kao što je i sam fra Andrija rekao, tu se svetost može rezati nožem. Nakon toga zaputali su se u sam Asiz gdje su posjetili mnoga poznata svetišta-bazilika sv. Damjana, bazilika sv. Klare, Chiesa Nuova... Svako od navedenih svetišta u sebi krije važnu priču vezanu za Franjin život te je bilo zanimljivo čuti te priče nalazeći se na samom mjestu radnje. U bazilici sv. Klare imali su priliku vidjeti originalni križ svetog Damjana s kojeg je Franjo čuo riječi Raspetoga. Franjino djetinjstvo sagledali su iz drugačijeg kuta razgledavajući Novu Crkvu (Chiesa Nuova) izgrađenu na temeljima kuće i trgovine Franjinih roditelja. Večer su, kao i svaku na ovom hodočašću, proveli u slobodnom vremenu

družeci se, pjevajući i razgledavajući grad.

Nakon ispunjenog drugog dana treći dan je bio još ispunjeniji, rezerviran za obilazak Rietinske doline i njenih svetišta. Greccio je mjesto gdje su napravljene prve žive jaslvice i gdje su framaši proslavili Svetu misu pjevajući Božićne pjesme. Zatim su posjetili Fonte Colombo, mjesto gdje je Franjo napisao pravilo i gdje se nalazi nacrtan znak Tau onakav kakvim ga je pisao i sam Franjo. Lijepo vrijeme i prirodno

okruženje učinili su im ovaj dan još ljepšim. U četvrtak su pošli na dugo očekivani put u baziliku sv. Franje gdje su na njegovom grobu proslavili svetu misu. Nakon slobodnog vremena provedenog u molitvi, promišljanju i proučavanju fresaka, pošli su na Carcere gdje se nalazi eremitoriji sv. Marije, u srcu padine Monte Subasia. Ono po čemu će taj put do Carcera još više pamtiti je kiša koja ih je pratila polovinom puta. No to ih nije spriječilo da se dive znamenitostima koje se tamo nalaze, stablo s kojeg je Franjo propovijedao pticama i vražja rupa. Tamo su imali i klanjanje poslije kojeg su se zaputali nazad u hotel.

Na posljednji dan ovog hodočašća, prije polaska kući posjetili su Padovu, a tamo baziliku sv. Ante Padovanskog, baziliku sv. Justine i svetište sv. Leopolda Mandića. U sva tri mjesta nalaze se relikvije svetaca, pa su tako vidjeli neraspadnuti jezik sv. Ante u njegovoj bazilici, neraspadnutu ruku sv. Leopolda Mandića s kojom je ljude odrješivao od grijeha, a u bazilici sv. Justine nalaze se kosti sv. Luke Evanđelista, Nevine dječice, kosti mučenika, te relikvije same sv. Justine. Nakon toga u večernjim satima pošli su prema Hercegovini. Naši framaši u Posušje su se vratili u subotu u jutarnjim satima, sretni, ispunjeni i s mnogo lijepih uspomena, novih prijateljstava i puno suvenira. Ovo je za njih bilo nezaboravno iskustvo u kojem su imali priliku dublje se povezati s našim serafskim ocem Franjom i osjetiti njegov duh u navedenim mjestima i ulicama Asiza. Ovakvo iskustvo zauvijek je ostalo urezano u srcima naših framaša.

DANI OTVORENIH VRATA FRAME

U subotu 10. lipnja održan je dugoočekivani drugi po redu „Dan otvorenih vrata“ naše Frame.

Kao i prošle godine naši mališani od 1. do 5. razreda imali su priliku kroz pjesmu, ples i predavanja upoznati život sv. Franje i rad naše Frame.

Podijeljeni u 4 grupe kroz 3 sata imali su priliku sudjelovati na kreativnoj, glazbenoj, edukativnoj i sportskoj sekciji.

U kreativnoj sekciji djeca su koristeći svoju maštu zajedničkim snagama obojili sliku sv. Franje, a uz to su svoju kreativnost iskazali i praveći nakit od perlica, crtajući i bojujući.

Ostavljajući otiske svojih prstiju na platno, od ovog predivnog događaja kreirali su uspomenu koja će zauvijek ostati uokvirena.

Kiša nije spriječila malene da okušaju svoje vještine na sportskoj sekciji koja se održala u vjeronaučnom centru.

Osim igara kao što su glazbene stolice i skok udalj, sportska sekcija bila je ispunjena plesom i pjesmom.

Na edukativnoj sekciji djeca su ponovila prijašnje znanje o sv. Franji, a naučili su i štogod novoga kako o Franji tako i o sv. Klari i o blaženom Carlu Acutisu, blaženiku u trapericama.

Na glazbenoj sekciji naučili su framinu himnu, koje će se moći prisjetiti jednog dana kada i sami postanu framaši.

Na samom kraju svi skupa su je otpjevali, podijelili svoje dojmove i pomolili se, te je time okončan ovaj veseli dan.

Za uspomenu, djeca su dobila magnete koje su ručno izradili naši vrijedni framaši u sklopu sekcije Drače. Nadamo se da će sve stečeno znanje s ovog dana moći primijeniti na svom framaškom putu.

Zahvalni smo roditeljima na povjerenju što su nam i ove godine doveli svoje mališane koji su, kao i mi stekli nove uspomene i prijateljstva, te naravno hvala i dragom Bogu što nam je omogućio da, unatoč kiši, dječje veselje i dobrota u nas unesu sunce.

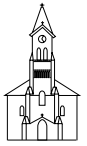
SEMINAR ZA MATURANTE

Od 10. do 12. studenog održan je seminar za maturante u Bijelom Polju. Seminar je vodio fra Robert Pejičić, a drugi dan nam se pridružio i fra Jozo Hrkać. Najprije smo posjetili Franjevačku crkvu i samostan sv. Petra i Pavla u Mostaru gdje su nas je dočekali fra Tomislav Crnogorac i fra Alen Barać. Zatim smo se uputili prema Samostanu Školskih sestara franjevkica Krista Kralja.

Čim smo stigli, sudjelovali smo na svetoj misu, večerali, a nakon večere je slijedio film. Svaki dan je počinjao i završavao molitvom. U subotu smo

imali priliku poslušati predavanje postulantica. Pričale su nam o samostanu, aktivnostima kojima se bave, te kako izgleda njihov dan. Prije počinka bilo je najljepše vrijeme kad smo toliko osjetili da je Bog uz nas da smo uspjeli s Njim razgovarati i iznijeti sve što nas muči klanjajući pred Presvetim. Ubrzo je stigao i zadnji dan seminara, ujedno i duhovnog odmora. Vrijeme je brzo prošlo, a najposebnije od svega bilo je naše zajedništvo koje smo osjetili kroz molitvu i igre.

Naposljetku smo posjetili samostan u Širokom Brijegu gdje nas je srdačno dočekaao fra Džoni Dragić koji je pričao o samostanu i ubijenim fra-njevcima.

Zahvaljujemo na ukazanom gostoprimstvu, izdvojenom vremenu, ukusnim obrocima, a poseb-

no na znanju koje smo stekli. Bio je to kratak, ali jako djelotvoran odmor. Ponekad se zaokupimo brojnim obvezama i zaboravimo da nam Bog treba biti na prvom mjestu. Ovaj seminar nam je pomogao da se prepustimo Bogu i sve važne odluke koje nas čekaju, stavimo u Njegove ruke gdje smo najsigurniji.

UPRIZORENJE DRAMSKOG KOMADA FRAME POSUŠJE U ZAGREBU

U subotu, 6. svibnja, u jutarnjim satima, naših se 14 framaša s duhovnim asistentom fra Jozom Hrkaćem uputilo u Zagreb. Po dolasku prošetali smo centrom Zagreba, a zatim smo se uputili prema Malešnici, gdje smo dvije večeri prespavali kod obitelji mladih iz tog mjesta. Te večeri smo također imali i druženje s domaćinima u župnim prostorijama u kojima su nas prekrasno ugostili te počastili hranom i pićem. U nedjelju smo otišli na jutarnju misu, a ostatak vremena imali smo slobodno za druženje i šetnju. Poslijepodne smo se uputili prema hercegovačkom franjevačkom samostanu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije u Dubravi, gdje smo u dvorani održali generalnu probu, a kasnije u 19 sati i predstavu. Odaziv je bio velik, a ponovno su nas iznenadili i naši bivši framaši. Gosti su bili zadovoljni pred-

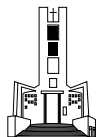
stavom, što su pokazali velikim pljeskom i pozitivnim komentarima. Nakon predstave uslijedilo je još jedno druženje uz razgovor, hranu i piće, a ovaj put s framašima iz Frame Dubrava.

U ponedjeljak smo se oprostili od obitelji kod kojih smo prenoćili i koji su nam pružili sve da se osjećamo kao doma, a zatim se uputili prema kući. Pri povratku smo posjetili i grad Zadar, prošetali smo gradom i uhvatili koju zraku sunca te uživali u pogledu na more. Tu nas

je dočekaao fra Bojan Rizvan koji nam je približio grad i njegovu povijest.

Ovim se putem još jednom zahvaljujemo mladima iz Malešnice na čelu s Filipom Grebenarom na raspoloživosti i ugodnom gostoprimstvu, kao i samostanu hercegovačkih franjevaca Bezgrješnog začeća BDM i framašima Frame Dubrava na prijemu i druženju.

PAŠMAN

Vođeni geslom „Dođite k meni svi koji ste izmoreni i opterećeni i ja ću vas odmoriti!“ (Mt 11, 28) zaputili smo se i na ovogodišnje ljetovanje na otok Pašman. Ljetovanje je započelo u ponedjeljak, 17. srpnja našim dolaskom u Biograd gdje smo se ukrkali na brod i otplovili na mjesto koje smo narednih 6 dana zvali našim domom - otok Pašman. Smjestili smo se u samostan sv. Duje gdje smo ljubazno primljeni od strane domaćina.

Prvi dan je prošao u putovanju, a sljedećih dana započeo je naš odmor. Svaki dan provodili smo uz more u druženju, plivanju i igranju, a naš duh krijepili smo uz svakodnevnu molitvu i svetu misu te u zajedništvu koje smo stekli ovih 6 dana. Naši dani započinjali su i završavali s molitvom, a ono između toga ostalo je urezano u našim srci-

ma. I ove godine imali smo zaduženja za postavljanje obroka tako što smo bili podijeljeni u grupe. Okušali smo i sportske vještine na odbojkaškom turniru, a najbolji su dobili i simbolične nagrade.

U srijedu smo imali i duhovnu obnovu koju je održao fra Bojan Rizvan, a uz to imali smo priliku i za ispovijed. Održana u klausturu samostana, za nas je ova duhovna obnova imala poseban ugođaj. U četvrtak u kasnim večernjim satima održali smo klanjanje i tako u razgovoru sa Isusom dočekali sljedeći dan. Zajednički obroci i druženja sve su nas povezali u jednu veliku obitelj, tako da je svakome rastanak teško pao.

No, u subotu 22. srpnja spremili smo naše kovčege i zaputili se nazad u Posušje, preplanuli, ispunjeni i ono najvažnije, odmorni. Jako smo sretni što smo ove godine imali priliku otići na nama novo mjesto i tu steći uspomene za cijeli život.

Zahvalni smo dragom Bogu što smo i ove godine naučili živjeti u zajedništvu te dijeliti kako naš kruh tako i uspomene s ostalima. Veliko hvala i Franjevačkoj provinciji sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru te volonterima Anti Žoniju i Ljubici Maksan koji su nam kuhali i bili na raspolaganju za sve naše upite. Ljubavi i radosti među nama nije nedostajalo ni ovoga ljeta.

SUSRET RODITELJA FRAMAŠA

U petak, 12. svibnja, na susretu naše Frame održan je drugi po redu susret roditelja framaša. Umjesto naših framaša, na njihovim mjestima su sjedili njihovi roditelji koji su imali priliku iskusiti ili se pak podsjetiti, kako je to biti framaš na redovitom susretu Frame. Odaziv roditelja bio je uistinu odličan. Fra Jozo ih je dočekaao na ulaznim vratima kao što uvijek dočekuje nas framaše kada dolazimo na susret, a zatim su se zaputili u vjeronaučni centar. Nakon što je prisutne pozdravio naš duhovni asistent, riječ je prepustio gostu

predavaču psihologu Kristijanu Kraljeviću. Tema koju je Kristijan izabrao bila je: „Kako se kvalitetno posvađati.“ Govorio je o konkretnim situacija-

ma vezanim za odgoj s kojima se susreće u svom profesionalnom i privatnom životu. Između ostalog govorio je i o načinima razvijanja karaktera djeteta, o odnosima roditelja i djeteta s psihološkog, a isto tako i duhovnog gledišta. Nastojao je dati korisne savjete o tome kako bolje razumjeti, ohrabriti i usmjeriti vlastito dijete.

Nakon predavanja slijedila je zakuska koju su pripremili framaši gdje su naši roditelji imali

priliku međusobno se bolje upoznati, podijeliti iskustva i osobno razgovarati s Kristijanom. Poslije zajednički provedenog vremena u prostorijama Frame, naši roditelji su se poput nas uputili u „grad na piće“ te se poput nas kasno vratili kući.

Ovim putem se zahvaljujemo Kristijanu na poučnom predavanju i udijeljenim savjetima. Posebno se zahvaljujemo roditeljima što su izdvojili vrijeme i prisustvovali ovom susretu.

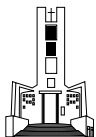
MINISTRANTI

Naša župa Posušje trenutno broji 64 ministranta. Ministrantska služba podrazumijeva posluživanje Bogu i svećeniku na oltaru za vrijeme liturgijskog slavlja. No isto tako ministrant je i van oltara i bogoslužja ministrant, te je dužan biti primjer katoličke Crkve, biti poslušan svećenicima i cijeloj zajednici te mora biti doličan prema liturgijskim predmetima, ministrantskom ruhu, oltaru i u svakodnevnom životu.

Ministrantski susreti u našoj župi redovito se održavaju u vjeronaučnom centru subotom u 9 sati. Susret je sačinjen iz 3 dijela: molitvenog, poučnog i zabavnog.

Svake godine održavaju se i ministrantski izleti. Prošle godine izlet je održan na Jadranu, u Zatonu, gdje smo naše druženje uglavnom proveli u igri i kupanju. Izlet je počeo u jutarnjim, a završio u ranim večernjim satima.

I ove godine na razini provincije održava se susret ministranata Hercegovine, takozvani FRAMIN – susret ministranata s hercegovačkih franjevačkih župa. Ove godine FRAMIN je održan u Posušju 26. svibnja 2023. godine.

Sudjelovalo je preko 750 ministranata iz 19 naših župa (Humac, Drinovci, Gorica - Sovići, Ružići, Tihaljina, Mostar, Čerin, Čitluk, Gradnići, Međugorje, Široki Brijeg, Posušje, Kočerin, Posuški Gradac, Rakitno, Tomislavgrad, Bukovica, Seonica i Šuica).

Okupljanje je bilo predviđeno u 9:30 sati u župnom dvorištu, gdje su voditelji ministranata izvršili prijave, a nakon toga uslijedila je sveta misa. Misno slavlje predslavio je fra Džoni Dragić. Poslije euharistijskog slavlja napravljena je zajednička fotografija na stepenicama nove crkve.

Nakon fotografiranja održalo se natjecanje u kvizu znanja u vjeronaučnom centru, a oni koji nisu bili predviđeni za sudjelovanje u kvizu, zaputili su se pod pratnjom policije prema Gradskoj športskoj dvorani, gdje su uz ručak imali priliku čuti svjedočanstva dvojice postulanata Joela Sirovine i Dragana Čabraje. Kviz znanja organizirali su postulanti Hercegovačke franjevačke provincije.

Oko 12 sati izvlačenjem skupina započeo je sportski susret s sljedećim disciplinama: nogomet,

graničar i igre bez granica. U organizaciji sportskog dijela susreta sudjelovalo je preko 90 volontera Frame Posušje.

Pobjednici u natjecateljskom dijelu Framina:

Kviz znanja:

1. Široki Brijeg
2. Posušje
3. Humac

Nogomet:

1. Široki Brijeg
2. Drinovci
3. Humac

Graničar:

1. Gorica-Sovići
2. Tomislavgrad
3. Seonica

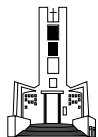
Cijeli program završio je oko 16:30 sati kada su podijeljene zahvalnice za sudjelovanje, pehari najboljim sportašima te nagrade najuspješnijima na kvizu znanja. Nakon dodjele, ministranti su se u koloni uputili prema crkvenom parkingu i uputili doma.

Naši ministranti su također i ove godine sudjelovali na ministrantkom seminaru u Domus Pacis (Kuću Mira) u Međugorju od petka 8.12 do nedjelje 10.12. Iz naše župe išla su četvorica ministranta (Ivano Mandurić, Matej Jukić, Boris Biško i Luka Kelava). Seminar je počeo u popodnevним satima, 8.12. dolaskom u Domus Pacis. Po dolasku ministranti su se smjestili u svoje sobe, a potom je slijedila krunica i sveta misa. Nakon sv. mise sli-

jedila je večera pa predavanje fra Andrije Majića na temu „Euharistija je moja autocesta do neba“. Večer je završena molitvom u kapelici te je uslijedio noćni mir. Drugi dan seminara započeo je u 7:30 molitvom i doručkom. Nakon doručka ministranti su se penjali na Podbrdo moleći krunicu koju je predmolio fra Ivan Hrkać. Kod Gospinog kipa u tišini izrekli su svoje molitve i nakane te se vratili u Kuću Mira gdje su se natjecali u sportovima. Nakon sporta krenuli su na ispovijed i svetu misu. Nakon mise uslijedila je večera te zabavni program. Na zabavnom programu igrale su se razne igre i na svršetku kviz. Svaki točan odgovor nagradio bi se slatkim nagradom. Noć su završili molitvom i počinkom. Treći, ujedno i zadnji dan počeo je molitvom i euharistijskim slavljem u kapelici. Nakon molitve održano je predavanje o bl. Carlu Acutisu. Kraj seminara označen je dijeljenjem dojmova i ručkom u podnevnim satima nakon što su svi krenuli svojim kućama.

CRKVENI ZBOROVI ŽUPE POSUŠJE

VELIKI ZBOR

O Veliki župni zbor "Fra Grga Martić" broji oko 35 članova. Zbor redovito pjeva na nedjeljnoj misi u 10 sati i na svim svečanim misnim slavljinama u župi. U korizmi je zbor osim nedjeljom pjevao i petkom na pobožnosti križnog puta. Uz lijepo pjevanje proslavljeni su i obredi Velikog tjedna, naš najveći blagdan Uskrs, kao i podjela sakramenta svete potvrde.

Proletni dani pružili su priliku i za lijep izlet koji je bio u subotu 13. svibnja 2023. Nakon pjevanja na jutarnjoj misi u Posušju zaputili smo se najprije u posjet Karmelu sv. Ilije na Buškom jezeru. U Karmelu smo vidjeli izložbu narodnih nošnji, čipki i drugih vrijednih rukotvorina te fotografije narodnih običaja, liturgijskih obreda u narodnim nošnjama. Poseban dojam na članove zbora ostavilo je unutarne uređenje samostanske crkve koje je djelo nekoliko umjetnika, a najvećim dijelom akademskog kipara Ilije Skočibušića. Od naših domaćina karmelićana čuli smo u najvažnijim crtama o karmelskom redu i karmelskoj duhovnosti koja naglasak stavlja na molitvu i boravak u Božjoj prisutnosti.

Iz jednostavnosti i gostoljubivosti Karmela sv. Ilije nastavili smo put prema Šibeniku, rodnom gradu prvog proglašenog hrvatskog sveca.

Upoznavanje Šibenika započeli smo posjetom Tvrđavi sv. Nikole, renesansne vojne utvrde koja se nalazi na UNESCO-voj listi zaštićene svjetske baštine. Do utvrde je moguće doći s kopna šetnicom sv. Ante, ali jedini ulaz u utvrdu je s morske strane i stiže se brodom iz Šibenika. Tako smo se i mi u veselju i pjesmi vozili Kanalom sv. Ante koji je jedini morski prilaz Šibeniku i stigli do Tvrđave sv. Nikole izgrađene u 16. stoljeću na malenom otoku Ljuljvcu i koja površinom zauzima gotovo cijeli otočić. Na tom mjestu nekada je bio benediktinski samostan sv. Nikole. Tvrđava pravilna i neobična oblika od kamena i opeke izgrađena je u 16.

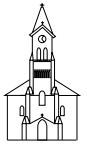

stoljeću dok je Šibenik bio pod vlašću Venecije, a s kopna prijetila opasnost od turske vojske.

Tvrđava je preživjela nekoliko državnih uređenja od kojih je svako na neki način utjecalo na nju, bilo unaprjeđivanjem tehnike, bilo pustošenjem.

Nakon ručka prošetali smo starim šibenskim ulicama bogatim poviješću i stigli do posebnog renesansnog bisera, Katedrale sv. Jakova. Upravo taj dan, 13. svibnja, u Šibeniku se slavio blagdan Gospe od suza. Povezan je sa slikom Blažene Djevice Marije koja se nalazi iznad glavnog oltara Katedrale. Pouzdano je i dokazano da je slika dva puta plakala. Suze su predoznačile dolazak teških vremena za Šibenik, jednom od opasnosti od turskih osvajanja, jednom pred epidemiju kuge koja je u 17. stoljeću teško pogodila Šibenik i desetkovala stanovništvo.

Kako ljepota Katedrale sv. Jakova nikog ne ostavlja ravnodušnim, tako smo se i mi divili radu starih majstora. "Strmim stubama" stigli smo do srednjovjekovnog mediteranskog botaničkog vrta sv. Lovre u kojemu je i danas zasađeno ljekovito i začinsko bilje. Nakon lagane šetnje rivom svoj boravak u Šibeniku završili smo posjetom Crkvi sv. Frane koja je nacionalno svetište prvog proglašenog hrvatskog sveca, sv. Nikole Tavelića. Tu smo u tišini proveli neko vrijeme u osobnoj molitvi utječući se zagovoru sv. Nikole Tavelića, zahvalni

Bogu za ovaj izlet i za sve što nam u životu daruje. Potom smo se sretno vratili svojim kućama.

Sutradan, u nedjelju 14. svibnja 2023., još sabirajući dojmove s izleta, zbor se ponovno okupio i pjevao na misi u filijalnoj crkvi u Tribstovu gdje je proslavljen blagdan blaženog Leopolda Bogdana Mandića. Kišno vrijeme nije umanjilo vedro raspoloženje i druženje poslije mise.

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova 16. lipnja 2023. župni zbor je pjevao na večernjoj misi na vanjskom oltaru župne crkve sv. Jakova u Međugorju, što nam je bila posebna čast i radost. Bio je to prvi dan devetnice pred 42. godišnjicu Gospih ukazanja u Međugorju.

U vrijeme ljeta također smo imali razloga za slavlje i prigoda za svečano pjevanje. Radost za župu bila je mlada misa fra Ivana Crnogorca koja je slavljena 23. srpnja 2023. na vanjskom oltaru, u dvorištu posuške crkve.

Devetnica Velikoj Gospi, uvijek svečana i svim Posušacima važna, takva je bila i ove godine. Veliki župni zbor pjevao je prvu večer devetnice, na uočnicu i na samu svetkovinu Uznesenja Blažene Djevice Marije.

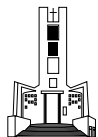
Početak nove školske godine počele su i redovite probe zbora nakon ljetnog odmora, a zboru se priključilo i nekoliko novih članova.

Pred blagdan sv. Cecilije, zaštitnice crkvenog pjevanja, tradicionalno se održava susret župnih zborova u svrhu njegovanja i promicanja svete glazbe te zajedništva i međusobnog poticaja na trud oko liturgijske glazbe. Ove godine upravo u našoj župi održan je susret u kojemu je sudjelovalo osam zborova: župni zbor "Sv. Mihovil" iz Drinovaca, "Sv. Cecilija" iz Mostara, "Zbor Krista Kralja" iz Čitluka, "Sv. Cecilija" sa Širokog Brijega, "Sv. Stjepan Prvomučnik" s Čerina, zbor "Sv. Ivan Krstitelj" iz Ružića, "Zbor sv. Kate" iz Ljubuskog i naš zbor "Fra Grga Martić". Središte susreta bila je sveta misa koju je predslavio naš župnik fra Mladen u koncelebraciji s drugim svećenicima i župnicima na kojoj su zajedno pjevali svi zborovi. Poslije mise upriličena je večera i druženje pjevača.

Slavlje Božića nezamislivo je bez pjesme. Veliki zbor i drugi župni zborovi pjevali su i na svetim misama tijekom božićnih blagdana, a 27. prosinca 2023. u kripti nove crkve priređen je već tradicionalni božićni koncert na kojemu su nastupili razni pjevački sastavi iz Posušja: ženska klapa „Zvizdan“, dva zbora osnovnoškolaca Glazbene škole Posušje, Frama Posušje, dječji župni zbor „Fra Grga Martić“ i veliki župni zbor „Fra Graga Martić“. Kroz program koncerta vodila nas je Marijana Galić, a na početku koncerta župnik fra Mladen je pozdravio pjevače i sve okupljene zahvalivši pjevačima, sviračima, voditeljima svih glazbenih skupina za njihov trud kroz cijelu godinu.

Bogu smo zahvalni za dar pjevanja i sviranja, za zajedništvo, za ustrajnost u redovitim dolascima na probe i za sve što nam daruje.

DJEČJI ZBOR

U Župi djeluje i dječji pjevački zbor „Fra Grga Martić“ sa svojih devedeset članova osnovnoškolskog uzrasta. Zbor redovito pjeva nedjeljom na misi u 8:30.

Ove godine nastavljena je tradicija održavanja *Zlatne harfe*, susreta dječjih župnih zborova, koja je bila prekinuta na par godina zbog pandemije korona virusa. *Zlatna harfa* održana je u Crkvi sv. Ante na Humcu 3. svibnja 2023. godine, a sudjelovalo je deset zborova s područja Hercegovine. Kao i obično, susret se sastojao od pojedinačnih nastupa svih zborova i svete mise na kojoj su zajedno pjevali svi zborovi. Misu je predslavio pročelnik za *Zlatnu harfu* fra Emanuel Josić u koncelebraciji s drugim svećenicima i župnicima. Pojedinačni nastupi sastojali su se od jedne skladbe iz liturgijskog programa pripremljenog za slavlje svete mise i jedne pjesme po izboru. Zadana tema izborne pjesme bila je posvećena sv. Nikoli Taveliću, prvom proglašenom hrvatskom svecu. Od skladbi iz liturgijskog programa posuški dječji zbor pjevao je pjesmu *Darovi prepuni radosti* koju su napisali fra Mirko Filipović (tekst) i fra Slavko Topić (glazbu) te se nalazi u hrvatskoj liturgijskoj pjesmarici *Pjevajte Gospodu pjesmu novu*. Kao izbornu skladbu zbor je izveo pjesmu *Sveti Nikola Taveliću* čiji je tekst i glazbu napisala voditeljica zbora s. Ivana Džeba. Korepetitorica zbora bila je Jelena Vranjković, učenica devetog razreda. Najvažniji dio susreta bio je slavlje svete mise. Pjevali su svi zborovi zajedno, ukupno oko 500 ujedinih

dječjih glasova. Predslavitelj misnog slavlja bio je fra Emanuel Josić, novi pročelnik Povjerenstva za Zlatnu harfu koji je govorio o važnosti i ljepoti sudjelovanja u liturgijskom pjevanju, redovitom dolasku na probe i podsjetio na poznatu rečenicu sv. Augustina: “Tko pjeva, dvostruko moli.” Pjevačima je riječ uputio i dosadašnji pročelnik Povjerenstva za Zlatnu harfu, fra Stipica Grgat koji je istaknuo važnost razlikovanja liturgijske i duhovne glazbe, što mladi pjevači imaju priliku učiti kroz pjevanje u župnom zboru i sudjelovanje na ovom susretu zborova.

Mladi pjevači su uživali u putu, druženju, nastupu te pobožno sudjelovali na svetoj misi zajedno s ostalim zborovima.

Još jedna svečana prigoda u kojoj je naš dječji zbor pjevao bilo je slavlje Prve sv. Pričesti u našoj župi.

Preko ljeta nije bilo proba zbora, osim za misu u Devetnici Velikoj Gospi na kojoj je zbor pjevao. Početkom školske godine zbor je nastavio s probama, a primljeni su i novi članovi.

Početkom školske godine zbor se oprostio od profesorice Marije Polić koja je niz godina svirala dječjem zboru. Mariji iskreno zahvaljujemo na izdvojenom vremenu, trudu, primjeru, savjetima i podršci i želimo joj obilje Božjeg blagoslova i u osobnom životu i na stručnom planu.

Zbor je pjevao kroz cijelu liturgijsku godinu pa tako i u božićnim danima i na božićnom koncertu, a po simboličnom i lijepom običaju dječji zbor je pjevao na Mladence.

XV. FESTIVAL RELIGIOZNE DRAME

U ponedjeljak 13. ožujka 2023., otvoren je XV. Festival religiozne drame u našoj župi s predstavom Frama Kočerin „Roditeljski sastanak“.

Predstava na duhovit način opisuje nestašluke koje izvodi učenik Ante koji nastarda poslije roditeljskog sastanka, no tu je baka koja ga brani i ublažava njegove nestašluke. Ovim prizorima odlično se opisuju odnosi među učenicima i njihovim roditeljima, te kako u pravilu funkcionira svaka naša škola i domaćinstvo.

Naglasak predstave je na ponašanju u školi, odnosno kako se ne ponašati u školi. Uz mnoštvo šaljivih likova i prizora smijeha među publikom nije falilo.

Zahvaljujemo se Frami Kočerin na dolasku i na otvaranju ovogodišnjeg festivala.

Druga po redu predstava XV. Festivala religiozne drame pod naslovom „Heroji ne plaču“ odigrana je u ponedjeljak 20. ožujka 2023., u kripti posuške crkve. Izveli su je članovi dramske sekcije Biskupijskog pokreta mladih „Mi ViDiMo“.

Predstava je oduševila publiku svojom uigranošću i profesionalnošću, te s zvučnim i svjetlosnim efektima. Predstava donosi strahote života u ratu, te je zapravo priča o obitelji koja je u ratu izgubila oca i teškoćama koje je ta obitelj proživljavala u prihvaćanju da su izgubili oca. Olakšanje za obitelj dolazi tek nakon puno godina nakon što je sin donio čvrstu odluku da će napustiti život u alkoholu.

XV. Festival religiozne drame zatvoren je 27. ožujka 2023., na simboličan datum, kada je ujedno i dan kazališta.

Nastupala je naša frama Posušje s predstavom „Ja sam uskrsnuo!“

Predstava prati dvije obitelji bez oca, prvoj je poginuo u Domovinskom ratu, a drugoj je oca uzeo alkohol.

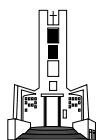
Obje obitelji se trude živjeti što normalnije, ali uspomene na voljene postaju sve teže u uskrsno vrijeme. No, i jedna i druga uspiju vratiti svoje očeve. Prva kroz ponos na oca koji je dao svoj život za obitelj i domovinu, a drugoj se otac stvarno vraća s odvikavanja od alkohola, opravljen i sretan što se njihova obitelj ponovno ujedinila.

Naši framaši, članovi dramske sekcije su oduševili publiku svojom glumom, uigranošću i porukom koju su vrlo vjerno prenijeli.

Zahvaljujemo se svima što ste svojim dolaskom podržali rad naše i drugih Frama i uljepšali XV. Festival religiozne drame.

Očekujemo vas i sljedeće godine na istom mjestu!

HODOČAŠĆE U ĐAKOVO, OSIJEK, ALJMAŠ, VUKOVAR, VINKOVCE I ILOK

U subotu, 30. rujna 2023. g. grupa nas 95 hodočasnika iz župe Posušje, u pratnji našeg župnika fra Mladena Vukšića, krenula je u ranojutarnjim satima prema našem odredištu. Na granici sa Republikom Hrvatskom pridružio nam se i naš vodič gospodin Slavo Mandurić.

Naše prvo odredište bio je grad Đakovo. Uz dobro raspoloženje i sunčano vrijeme uputili smo se do đakovačke katedrale. Tu nas je dočekala simpatična gospođa koja nam je govorila o povijesti katedrale. Đakovačka katedrala svetog Petra građena je u neoromaničkom stilu i stolna je crkva Đakovačko-osječke nadbiskupije. Glavni inicijator gradnje bio je đakovački biskup Josip Juraj Strossmayer. Oslikavanje unutrašnjosti katedrale trajalo je dosta dugo. Ljubazna voditeljica je objasnila sve važne informacije vezane za katedralu. U kripti katedrale nalazi se grobnica biskupa Strossmayera.

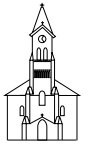
Nakon kratke vožnje stigli smo na Državnu ergelu Đakovo. Dočekalo nas je simpatično vodstvo

ergele koje nas je u šaljivom duhu upoznao poviješću ergele. Saznali smo da se đakovačka ergela svrstava među najstarije ergele u Europi. Lipicanci su nastali križanjem četiri pasmine konja kroz 100 godina. Posjetom kraljice Elizabete Ergela Đakovo doživjela je posebno priznanje. Divili smo se izgledu i ljepoti ovih plemenitih životinja.

Nastavljamo put prema malom mjestu Aljmaš. Naš vodič Slavo nas je usput zabavljao raznim pričama o svetom Jeronimu, pošto je on svetac dana. Po dolasku nas je srdačno pozdravio tamošnji župnik velečasni Tomislav Čurić. Nakon uvodnih riječi prepustio je govor prečasnom Anti Markiću. Oba svećenika vuku podrijetlo iz Hercegovine. Prečasni Ante Markić je djelovao u ovoj župi 49 godina. Aljmaš je poznato marijansko svetište Gospe od utočišta. U Domovinskom ratu crkva je srušena do temelja. Prečasni je pričao o strahotama rata koje su zadesile ovo selo. Zanimljivo je to da je pod neobičnim okolnostima 1992. godine u ruševinama crkve nađen Gospin kip koji je tada odnešen u Osijek. Ovdje je naš župnik slavio svetu

misu za hodočasnike. Tu smo se kratko okrijepili u obližnjem kafiću, kupili razne suvenire i krenuli put Osijeka.

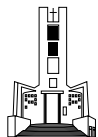
U kasnim popodnevним satima stižemo u Osijek. To je najveći grad u Slavoniji. Nalazi se na obali rijeke Drave i grad je najviše zelenila u RH. Zbog kašnjenja nismo mogli ući u konkatedralu Svetog Petra i Pavla, ali smo dobili izdašne informacije o njoj. Otišli smo do Osječke Tvrđe. Osječka Tvrđa barokni je grad-tvrđava 18. stoljeća, nastao transformacijom zatečenog starijeg povijesnog grada. Služio je obrani grada od Turaka. Tu smo od domaćeg vodiča saznali brojne povijesne činjenice vezane za Tvrđu i grad Osijek. Nakon toga imali smo slobodno vrijeme za razgledanje.

Iz Osijeka putujemo u Vinkovce. Tamo smo se smjestili u hotel Slavonija. Nakon večere razgledali smo uže središte grada. To je bila lijepa šetnja i prilika za fotografiranje.

Sljedeći dan, odnosno u nedjelju 1. listopada, nakon doručka krećemo u Vukovar. Za mnoge od

nas to je bio najveći razlog ovog putovanja. Vukovar nosi nadimke „Grad heroj“ i „Grad heroja“. Grad je za vrijeme Domovinskog rata imao odlučujuću ulogu u obrani Hrvatske. Bio je u potpunosti razoren, a stanovništvo prognano i pobijeno. Nakon dolaska, tog prohladnog jutra, idemo na obalu Dunava. Tu je na ušću Vuke u Dunav podignut križ – Spomenik žrtvama za slobodu Hrvatske, u čast i spomen svim onima koji su svoj život dali za slobodu Hrvatske. Nakon toga šetnja gradom i obilazak bolnice. U Crkvi svetih Filipa i Jakova naš župnik fra Mladen služi svetu misu za cijeli puk. Na toj misi su bila i tri krštenja. Crkva i samostan su bili teško razoreni u ratu. Odlazak do Vodotornja koji je simbol Vukovar, simbol stradanja i otpora grada, posebno nas je učinio sretnima. Drag mladi vodič ponosno je pričao o svemu što se događalo oko Vodotornja. Posebno nas je dirnula priča o braniteljima Ivanu Ivaniki i Hrvoju Đalti, koji su svaki dan iznova postavljali hrvatsku zastavu na vrhu tornja kako bi ljudi znali da Vu-

kovar još nije pao. Zatim smo se i mi popeli na vrh tornja gdje se još uvijek vije hrvatski barjak. Ponošni što smo tu, srce kao kuća... S vrha veličanstven pogled u daljinu, kao što pjesma kaže „tamo gdje Dunav ljubi nebo“. Put nas dalje vodi na Memorijalno groblje žrtava iz Domovinskog rata – to je ujedno najveća masovna grobnica u Hrvatskoj, a i u Europi nakon Drugog svjetskog rata. Tu se nalazi i grob ratnog zapovjednika obrane grada Blage Zadre. Nakon toga odlazimo na Ovčaru. Tu su ubijeni i zakopani vojnici i civili koji su bili pacijenti, odnosno ranjenici, vukovarske bolnice. Kratko stajemo u Hangar koji je u ratu bio sabirni centar za zarobljenike. Pod dojmom svega što smo vidjeli i čuli, izmješanih osjećaja tuge i ponosa, krećemo dalje.

Vijugavom cestom kroz ravnice, s pjesmom „ Slavonijo u srcu te nosim „ vozimo se prema Iloku, najistočnijem gradu Hrvatske. Prvo smo pošli na gospodarsko imanje obitelji Knezović čiji su korijeni iz Posušja. Domaćini su nas lijepo ugostili i pripremili odličan ručak. Nije izostalo ni vino koje proizvode. Pošto smo se okrijepili ukusnim obrokom, zahvalili smo se domaćinima i pošli dalje. Slijedi posjet iločkoj crkvi gdje nas je dočekaio župnik Grgur Blažević. Crkva je posvećena svetom Ivanu Kapistranu. Župnik je pričao o povijesti crkve i ratnim zbivanjima. Saznali smo mnogo stvari o ovome mjestu i crkvi. Posljednja destinacija - Iločki podrumi. Vesela i draga djevojka povela nas je u obilazak podruma dugačkog 100 metara. Ovi stari vinski podrumi imaju bogatu prošlost, te čuvaju vrijednu arhivu brojnih sorti vina. Također je na raspolaganju i suvenirnica Starog Podruma gdje

se može kupiti vino iz bogate proizvodnje Iločkih Podruma.

Ovdje polako završavamo naše hodočašće. U kasnim popodnevnim satima, prepuni dojmova, zaputili smo se našoj dragoj Hercegovini, svojim obiteljima.

I na kraju hvala dragome Bogu na prekrasnom vremenu i zajedništvu nas hodočasnika. Hvala našim vozačima i vodičima na strpljenju i naravno, našem župniku fra Mladenu na organizaciji ovog hodočašća.

HODOČAŠĆE U LOURDES

U nedjelju, 18. lipnja 2023., u 13.00 sati, ispred spomenika fra Grge Martića, s našim župnikom fra Mladenom Vukšićem, s dva autobusa hodočasnika, krenuli smo na hodočašće u Lourdes.

Zadnje hodočašće naše župe u Lourdes bilo je 2008. godine, kad se obilježavalo 150 godina od Gospina ukazanja. Na odmorištu Vrata Jadrana pridružili su nam se vodiči Slavo Mandurić i Ivica Galeković.

U 21.00 sat došli smo na odredište, u prvo prenoćište, mjesto Urnik, gdje smo večerali i pošli na odmor.

Ponedjeljak, 19. 6. 2023., nakon doručka, u 7.00 sati nastavljamo put preko Trsta, prema Torinu. Putem su nam vodiči govorili o povijesti i znamenitostima Italije. Od ukupnog kulturnog blaga u svijetu najmanje 60% nalazi se u Italiji.

Uz nekoliko kraćih pauza od vožnje, za odmor i osvježenje, dolazimo u Torino iza 15.00 sati.

Dočeka nas je don Danijel Vidović, SDB, koji je voditelj službe za hodočasnike u Torinu i poveo u obilazak svetišta: bazilike sv. Marije Pomoćnice, u kojoj je izloženo neraspadnuto tijelo sv. Ivana don Bosca i bazilike sv. Dominica Savia, te nas upoznao sa životom i djelovanjem sv. Ivana Don Bosca prepoznatog i priznatog u katoličkoj crkvi kao sveca, apostola mladih.

Svetu misu imali smo u kapelici svetog Franje Saleškog. Poslije mise krenuli smo u obilazak grada Torina, crkve Majke Božje od Djeteta, katedrale posvećene sv. Ivanu Krstitelju u kojoj se čuva Torinsko platno. Sv. Ivan Krstitelj je zaštitnik grada Torina. Duhovno potkrijepljeni krenuli smo u hotel na večeru i odmor.

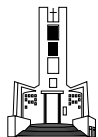
Utorak, 20. 6. 2023., odmorni, nakon doručka, nastavljamo naše hodočašće prema poznatom marijanskom svetištu La Salettu, koje se nalazi u srcu francuskih Alpa, na 1787. metara nadmorske visine. Ovdje se Gospa ukazala 19. rujna 1846. godine. Poslije nekoliko kraćih stanki, alpskim prelijepim krajolikom dolazimo do odredišta u popodnevnim satima. Dočeka nas je velečasni Robin, zaželio dobrodošlicu i poveo u obilazak bazilike Majke Božje. U bazilici, iznad glavnog oltara smje-

štena je slika Isusa s porukom: „Kamo god išli Isus vas gleda i štiti.“

S desne strane oltara čuva se jedini kamen koji je ostao s mjesta Gospina ukazanja. U bazilici se čuva srce dječaka Maksimina, kojem se Gospa ukazala, i srce biskupa Filipa koji nije dopustio da se oko svetišta izgrade trgovine, kafići, hoteli, kako ne bi narušili prirodni mir i spokoj. Ispred bazilike su postavljeni brončani kipovi, kao tri postaje ukazanja. Prvi kip prikazuje Gospu, glavom uronjene u dlanove, ruku naslonjenih na koljena, i plače. Gospa vidi oće, Meleniju i Maksimina, poziva bliže i daje im poruke za svijet - što prikazuje drugi kip, zatim Gospa odlazi - što prikazuje treći kip. Dok je davala poruke stalno je plakala, ali suze nisu padale na zemlju. Na sebi je imala haljinu, koprenu ukrašenu ružama oko pasa i preko ramena. Ruže su bile različitih boja, to se odnosi na različite nacije ljudi. Oko vrata nosila je lanac s privjeskom križa na kojem je Isus razapet. Na jednoj strani križa, iznad Isusove glave, bio je čekić, a na drugoj kliješta. Lanac simbolizira grijeh koji pritišće ljude cijelog svijeta, čekić - zabijamo čavle, naše grijehe kojim ranjavamo Isusa, a kliješta - vadimo čavle u ispovijedi i vraćamo se Isusu. Na mjestu Gospina ukazanja potekao je milosni izvor vode.

Nakon razgledanja pošli smo na svetu misu u baziliku Majke Božje La Salette, koju je predvodio naš župnik, fra Mladen, a u koncelecijaciji velečasni Robin. Uslijedilo je slobodno vrijeme za osobnu molitvu, šetnju planinskim visoravnima

Papa se izmijenilo u tom gradu, a svima je bila velika želja vratit se u Rim. Posjetili smo i razgledali: staru jezgru grada, obišli Papinsku Palaču, panoramski pogled na toranj, Avignonski most ili most sv. Benezeta, tvrđavu sv. Andrije. Poslije kratkog odmora nastavili smo put prema našem cilju - Lourdu. U 20:30 sati dolazimo u Lourd, smjestili se u hotel.

Četvrtak, 22. 6. 2023., poslije doručka smo imali svetu misu u kapelici svetog Damjana. Onda smo razgledali Kriptu, baziliku Bezgrešnog začeca, baziliku Kraljice svete krunice i špilju ukazanja Blažene Djevice Marije svetoj Bernardici.

Stanka za ručak i kratki odmor. Uslijedilo je umivanje lurdskom vodom u Piscinama i molitva. Obišli smo i razgledali podzemnu baziliku Pia X., Stari grad i mjesta koja su bila najviše vezana za život Bernardice Soubirous: mlin Boly - mjesto rođenja, zatvor - gdje su živjeli, crkvu u kojoj krštena, crkvu u kojoj je primila Prvu svetu pričest.

Nakon večere pošli smo u svečanu procesiju, za kipom Majke Božje, upaljenih svijeća s hodočasnica iz cijeloga svijeta.

Petak, 23. 6. 2023., poslije doručka pošli smo u kapelicu sv. Josipa, gdje smo imali svetu misu. Molitvu nastavljamo na

do kapelice i križa, posjet muzeju, kupnju suvenira, a zatim kreposna večera iza koje smo pošli u procesiju s Gospinim kipom, kojeg su nosili naši hodočasnici i upaljenim svijećama oko mjesta ukazanja uz molitvu krunice.

Uz samo svetište nalazi se hotel gdje smo prenoćili. Ovo svetište je na sve hodočasnike ostavilo pozitivan dojam. Mir, tišina, netaknuta priroda i još puno toga...

Srijeda, 21. 6. 2023., u cik zore, na hladnom planinskom zraku pošli smo na svetu misu, u baziliku Majke Božje La Salette, s misnom nakanom za naše pokojne. Nakon mise uslijedio je doručak i nastavak našeg puta prema Avignonu - gradu u kojem su boravile Pape 70 godina. Sedam zakonskih

Križnom putu pored samog svetišta. Zatim ručak i slobodno vrijeme za osobne potrebe i razgledanje svetišta. Dan privodimo kraju uz procesiju sa svijećama i molitvom krunice.

Subota, 24. 6. 2023., svetom misom zornicom započinjemo novi dan, a ujedno završava naše vrijeme predviđeno za boravak u Lourdu. Napuštamo Lourd, krećemo prema Carcassonneu gdje stižemo nešto prije podne. Razgledali smo Stari grad, koji je najveća i najočuvanija srednjovjekovna utvrda u Europi, katedralu i okolne građevine.

Put nastavljamo prema Torinu, kroz južnu Francusku. U kasnim večernjim satima stižemo.

Nedjelja, 25. 6. 2023., poslije doručka, put nastavljamo preko sjeverne Italije do Padove.

Posjećujemo svetište svetog Leopolda Bogdana Mandića, drugog hrvatskog sveca, gdje smo slavili svetu misu zajedno s drugim hodočasnici iz Hrvatske. Razgledali smo kapelu uz koju je smje-

štena ispovjedaonica - u kojoj je provodio većinu vremena, sobu, grob, brojne zavjetne darove, odjeću, a u dvorištu kočiju uz koju ju vezan čudnovat događaj.

Zatim odlazimo do svetište svetog Ante Padvanskog, Crkve Majke Božje narodne, sadašnje bazilike, gdje je sahranjen, s lijeve strane oltara. Razgledali smo i Crkvu svete Justine, koja je i zaštitnica grada Padove. U Crkvi smo mogli vidjeti grob svetog Luke evanđeliste i Matije apostola koji je naslijedio Judu. Uslijedilo je slobodno vrijeme za molitvu i odmor.

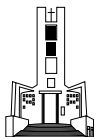
Nastavljamo put prema Sloveniji, mjestu Urnik, gdje smo večerali te nastavili put prema Hercegovini.

U ranim jutarnjim satima vraćamo se u svoju župu, duha okrijepljena i puni dojmova.

Bogu hvala za ovo hodočašće i za sve plodove ovog hodočašća.

VUKOVAR 2023.

18. listopada je dan kada se mnogima bude nesretne uspomene na pad Vukovara, dan kada majke i bake puštaju suze za svoje, a i naše poginule junake, hrabre branitelje, dan kada srca svih Hrvata kucaju zajedno za žrtve Vukovara.

Bitka za Vukovar poznata je kao najkrvavija bitka u Domovinskom ratu, koja je odnijela mnogo živote. Upravo zahvaljujući njima, danas ima-

mo našu domovinu, sigurnost i mir. Oni su to platili svojom krvlju, a naš Dan sjećanja je najmanja zahvala koju im možemo pružiti.

Kako bi taj dan prošao u dostojanstvu i molitvi za žrtve, pobrinuli su se naši framaši koji su se i ove godine nakon Svete mise, koju je predslavio naš župnik fra Mladen Vukšić, uputili u svečanu procesiju do Trga branitelja gdje su od svijeća napravili prigodan amblem. Ove godine naš amblem prikazuje Hrvatsku, a najveća svijeća na amblemu je ona koja stoji na mjestu Vukovara. Upravo onako kako se i Hrvatska osjeća na današnji dan, najviše svjetla dopire iz Vukovara, za kojeg je upućeno najviše molitvi i poruka ljubavi, mira i zahvalnosti.

Dodatan ugođaj napravili su članovi glazbene sekcije svojim pjevanjem.

Cijeli grad je svijetlio, ne samo svjetlom svjeća, nego i našom ljubavi za našu Hrvatsku, jedinu domovinu.

MAJČINO SELO ZAHVALJUJE

U ponedjeljak, 2. listopada 2023., naša župa je organizirala Humanitarnu akciju za majčino selo.

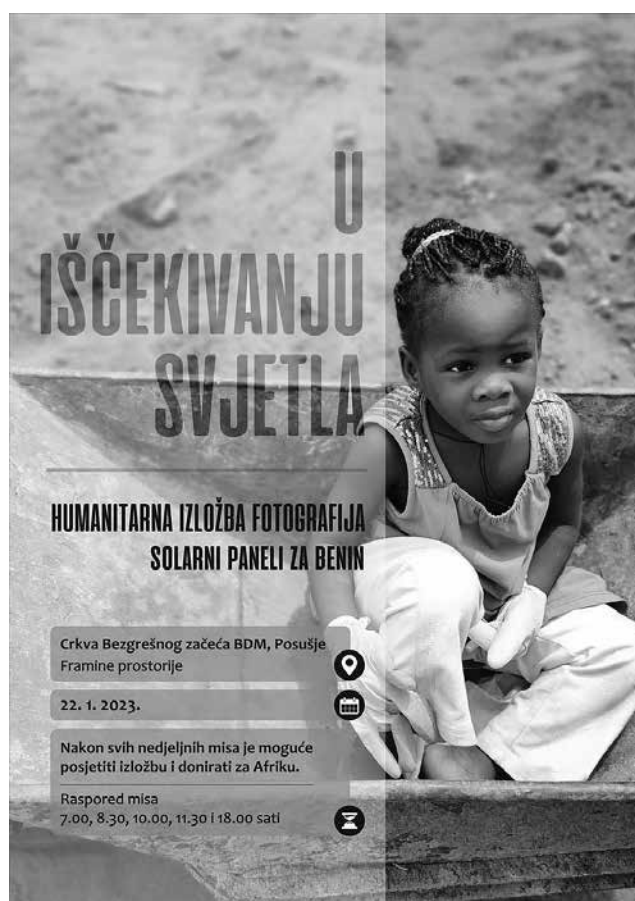
Prikupljena su četiri kamiona hrane, higijenskih i kućnih potrepština.

Osoblje i štićenici Majčinog sela zahvaljuju!

USPJEŠNA HUMANITARNA AKCIJA ZA BENIN

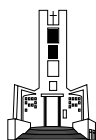
Već smo imali prilike čuti o misiji koju vode Marijine sestre od čudotvorne medaljice u Beninu zahvaljujući Hercegovkama koje su boravile kod njih i prenosile svoje doživljaje. One su se udružile i odlučile im pomoći u izgradnji solarnih panela organizirajući humanitarne izložbe. Naše Posušanke su organizirale humanitarnu izložbu u Župi Posušje pod nazivom U iščekivanju svjetla.

Izložba je održana 22. 1. 2023. godine. Naši župljani su opet pokazali veliko srce i odazvali se u velikom broju. Prikupljeno je 6335 €, te s pravom i ponosom možemo istaknuti humanost naših sugrađana.

Oduševljeni zajedništvom, zahvaljujemo se svima koji su na bilo koji način donirali i omogućili izložbu uz minimalne troškove.

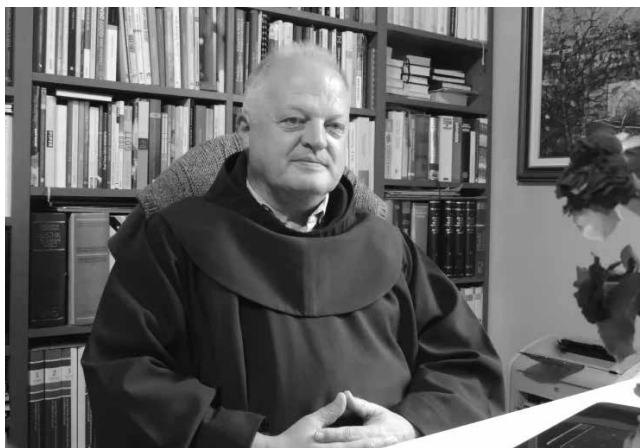
Organizatori se zahvaljuju i Župnom uredu Posušje, Frami i Trećarima na podršci i pomoći.

MJESEČNA DUHOVNA OBNOVA

VELJAČA 2023.

Župa Posušje je na Pepelnicu uz redovite pobožnosti prvog dana Korizme organizirala i duhovnu obnovu koju je predvodio fra Ivan Šarčević, bosanski franjevac i predavač na pastoralne teologije i katehetike na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Duhovna obnova započela je molitvom krunicе, a nastavljena je svetom misom koju je fra Ivan predmolio u župnoj crkvi Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije u Posušju. U propovijedi je istaknuo dvije rečenice karakteristične za Pepelnicu: Sjeti se čovječe da si prah i da ćeš se u prah pretvoriti i Obrati se i vjeruj Evanđelju. „Tim dvjema porukama otvara se ovo milosrdno korizmeno vrijeme. Prva govori o našoj prolaznosti i da smo od zemlje uzeti, te potvrđuje našu potrebu da budemo ponizni ljudi, da se ne oholimo, te da unatoč toj prolaznosti u toj prolaznosti nađemo ljepotu. Druga poruka današnja je poruka našega života, poruka što trebamo činiti: obratiti se i vjerovati Evanđelju. Obraćanje traje cijeli život. Tko god misli da je obraćen, nešto nije u redu. Obraćanje je program života“, kazao je fra Ivan. U propovijedi je i istaknuo da je najteže raditi na odnosima, kako našim odnosima s Bogom, tako i s našim odnosima s bližnjima. „Sve Evanđelje i čitavo Pismo, te sve što mi molimo želi kazati jednu istinu: da bez Boga ništa ne možemo napraviti i da se s Bogom stvaraju čuda“, kazao je fra Ivan.

Nakon svete mise uslijedio je obred pepeljenja, a od 19 sati je započela kateheza pod naslovom „Post, pokora i obraćenje“.

Post, pokora i obraćenje

Na početku predavanja fra Ivan je govorio o postu. „Post je nešto što je prisutno u svim vjeverama, čak i izvan vjera. Vi znate koliko danas medicina, koliko naš suvremeni način života, koliko suvremena kultura inzistira na odricanju od hrane. Jest i piti pripada onome bez čega mi ne možemo. Post znači odricanje od hrane i pića barem jedan dan, a može i dulje potrajati. Mi smo napravili malo post kao nemrs u smislu da ne jedemo samo meso, ili da pojedemo malo, da se ne prejedamo. Mi imamo te neke svoje načine kako ćemo postiti. Tko od nas suvremenih ljudi zna za glad? Možda su nam pričali stari. S druge strane, postoje među nama ljudi kojima je hrana smisao života. Oni misle ako je dobra trpeza, dobar stol, onda je sve dobro. I ima tu nešto istine, jer mi smo i tjelesna bića. Nije stvar naše vjere samo u duhovnosti nego i u tjelesnosti. Zato su postovi važni. Mogli bi smo kazati da je post određena vrsta trpljenja, određena vrsta čišćenja. Dosta ljudi koji poste kažu da im se duh razbistruje, da bolje zaključuju, bolje razlučuju stvari, da dolazi do odbacivanja određenih otrova koji dolaze s hranom. To su sve fiziološke stvari, nadvladavanje sebe. No, mi tražimo još jednu dimenziju, da to bude vjerna dimenzija, da to ne bude samo dobro za fizičko zdravlje. Iako je i to dobro“, kazao je fra Ivan ističući da ljudi poste da izmole oprost grijeha, za vlastito obraćenje, za obraćenje svojih bližnjih, za grešnike, da ozdravimo, da nam Bog prosvijetli pamet, onda kada nešto važno odlučujemo, da bi se pripremili za susret s Bogom. „Post koji mi je po volji, veli Gospodin, je kidati okove nepravedne, razvezivati spone jarmene, puštati na slobodu potlačene. Gladne nahraniti. Beskućnike udomiti. Dijeliti kruh svoj s gladnima, uvesti pod krov svoj beskućnike, odjenuti onoga koga vidiš gola“, kazao je fra Ivan govoreći i razmatrajući o postu i nagla-

sio da to sve radimo s radošću, a ne mrmljanjem i mašući svojim postom.

Govoreći pak o pokori i obraćenju, fra Ivan je istaknuo da to dvoje uvijek ide zajedno. „Čak i u leksikonima pokora i obraćenje uvijek stoje zajedno. To je neodvojivo. Isus stalno poziva na obraćenje. Temeljni poziv je obraćenje. Pogledajte kod nas... Svećenike, npr. tek što je postao svećenik on obraća. Kad si prije mogao... Pa djele lekcije svima. Stalno govorimo o ovom Isusovom zahtjevu: pomalo s time, obraćenje traje čitav život. Tko god ima posla s vjerom i uputi se na put s Bogom, zna kako je to teško. Ne da to nije nemoguće, nego je to teško i traži od nas poniznost i skromnost, da ne mašemo s tim. Mi pokoru vežemo za ispovijedanje i ovo je vrijeme milosno da se ispovijedimo. Što čini pokoru: priznanje grešnosti, svatko od nas ima neke konkretne, teške grijeha. Nisu to ovi takativni što mi nabrajamo: đavlekala sam, psovao sam... Iza psovke stoji velika srdžba, ljutnja, moj nemir, što će se sada dogoditi, moje nepouzdanje u dobro, u Boga. Priznanje grijeha propusta. Malo je nas ljudi koji konkretno priznajemo svoju grešnost. Kajanje za grijeh. Zatim molba za unutrašnje čišćenje kako kaže David: čisto srce stvori mi Bože. Postoji li neka nova mogućnost kojoj mi težimo? Jako je teško u ispovijedi i u pokori povjerovati da nam Bog oprašta. Jako teško, jer mi sebi ne možemo oprostiti, ne možemo drugome oprostiti, pa onda kažemo ne može ni Bog. Bog nam kaže ja ti sve opraštam, sve što si dosada radio. Ali

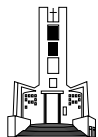

nama je to teško prihvatiti. Čisto srce – možemo li drugi put biti nedužni... Druga nedužnost je moguća. Obećanje koje pripada pokori je obećanje da ćemo činiti dobro. Sami i mi sebe znamo kažnja-

vati, pa kažemo više neću ni jednu psovku reći. Polako, uči se. Pa kad ti se opet dogodi, ti ćeš reći: vidiš Bože da sam slab, ali Ti ćeš mi pomoć. Zato je u ispovijedi jako važno reći: Ne ću više grijешiti. Bog oprašta, oprašta ti sve što si radio, varao, petljao, krao od drugih ljudi, lagao i varao svoju ženu, muža, krivo govorio... Sve ti Bog oprašta, ali kako Isus kaže: Idi i ne grijehiš više“, kazao je fra Ivan.

Poteškoća u obraćenju stoji u dvije stvari, naglasio je fra Ivan. „Teško se mi ljudi obraćamo ako o sebi mislimo da smo dobri. Stalno smo u toj napasti. Kako je divno vidjeti ljude koji su svejdoci i proroci lošega činjenja i stalno nas pozivaju da budemo bolji ljudi. Oni su dobri duhovi u našim kućama, oni su najbolje osobe jer nam kažu što nam nevalja. Druga stvar koja je jako teška za obraćenje je ne imati osjećaja za druge, nemati empatije. To je najgora čovjekova osobina. Ako je išta u vjeri važno, onda je to da je Bog milosrdan. Ako išta Bog od nas sada traži, onda traži da budemo milosrdni“, kazao je fra Ivan navodeći primjer David koji je uzeo za ženu svoga najboljeg vojskovođe te priču o Nabotovu vinogradu. „Mi ćemo se jako dugo skandalizirati na Davidu, ova civilizacija je jako licemjerna, ona jako puno istražuje čovjekove tjelesne i seksualne grijeha. Ali ovo pljačkanje sirotinje, okretanje rijeka i rada svega po svome, na to se mi ne obaziremo. Nabanatovi vinogradi vape da se to ne radi. Mi možemo govoriti da smo došli u crkvu se pokajati, ali to nas treba pomoći da se osnažimo kao ljudi, da možemo biti slobodni, da možemo stati kao prorok Natan i reći nije dobro to što radiš. Ne nasiljem. Imamo Božju riječ koja nam kaže nemoj to tako činiti“, kazao je fra Ivan.

Fra Ivan je naveo još dva primjera obraćenja, svetog Pavla i svetoga Franju, ali i još dva s kojima je zaključio predavanje. „Petar i Juda. Jedan je izdao i mi mislimo ako je izdao da je to nešto najgora. Ali i zatajiti je isto ružno. Zatajiti svoje roditelje, sebe, odakle si, svoga prijatelja – to je možda i gore nego izdati. Juda je za pare otišao i izdao Isusa, Petar je zatajio. Koja je razlika između njih dvojice? Petar je priznao svoj grijeh, pokajao se, zaplakao i obratio se. Juda nije povjerovao da njemu Bog može oprostiti. Nije se mogao obratiti Bogu, jer Pismo kaže da obraćenje Bogu znači vratiti se s njim u odnos. Nemoj ići svojim putem, vrati se Bogu“, kazao je fra Ivan i zaključio da želi svima da post, pokora i obraćenje kroz ovo korizmeno

vrijeme ljudski i poštujući našu tradiciju, poštujući jedni druge u obiteljima, makar malo se popravimo. „Ja vjerujem da ako povjerujemo u ovo što je najteže u vjeri, a to je da Bog može zahvatiti. Ne znamo mi kako. Tu negdje leži naša sumnja, naša radikalna vjera da Bog može promijeniti sve. Bog ne ispunja naše želje, nego svoja obećanja. Božja je zadnja i On može promijeniti sve loše na dobro“, zaključio je fra Ivan.

LISTOPAD 2023.

U srijedu 18. listopada 2023., održana je Mješna duhovna obnova koju je predvodio fra Ivan Landeka mladi, meštar novaka na Humcu.

Obnova je počela molitvom krunice i mogućnošću za svetu ispovijed. U redovito vrijeme, u 18.00 sati slavila se sveta misa, a u 19.00 sati bila je kateheza. Fra Ivan je govorio o BDM u Lukinom evanđelju. Tema je prikladna za dan i mjesec u kojem se nalazimo.

U svojo katehezi naglasio je nekoliko bitnih stvari o BDM. Luka nam je zabilježio Njezin susret s arkandjelom Gabrielom i Njezinu spremnost u prihvaćanju Božjeg poziva.

Ona se naziva službenicom:

Evo službenice Gospodnje! U korijenu te riječi stoji glagol služiti. Za nju je služenje najnormalniji i najispravniji izraz ljudskog življenja pred Bogom.

Samo vjerom i služenjem može se graditi bolje sutra. Danas se riječ služenje ne može baš često čuti u našem razgovoru.

Čini se da je pojam služenje današnjem čovjeku potpuno stran. Pozvani smo, po Marijinom zgovoru, moliti da nam Gospodin udijeli dar služenja, da se ne bojimo služiti, da svoj posao, svoje djelovanje shvatimo i živimo kao služenje blišnjima.

Nadalje, iz susreta s arkandjelom Gabrielom možemo iščitati još nekoliko bitnih poruka:

- Bog traži suradnike među ljudima da bi ostvario svoje planove

- Marija nam se nudi kao primjer sa svojim stavom: Evo službenice Gospodnje! Marijin DA Bogu!

Marija nakon toga ide u pohode svojoj rođakinja Elizabeti, postaje Bogonositeljica. Nije samo nosila Boga u sebi, nego ga je nosila i drugima.

Marija je ta koja čini prvi korak da bi se njihov susret ostvario. Marija je pošla k svojoj rodici jer je željela svoju radost, radost susreta s Božjom riječju, podijeliti s njom. Marija u Elizabeti prepoznaje osobu u koju može imati povjerenja. Marija je Elizabeti donijela samoga Isusa. Ne samo da je nosila Boga u sebi, nego ga je nosila i drugima. I još nerođeni Ivan je u Elizabetinoj utrobi zaigrao od radosti. Elizabeta naziva Mariju blaženom: „da će se ispuniti sve što ti rečeno od Gospodina. Blažena ti što povjerova.“

Na koncu Marija zahvaljuje i kliče Bogu. Uči nas zahvalnosti...

Ne može se preskočiti ni Isusovo rođenje i Marijina reakcija na to. Nakon što je evanđelist Luka ispričao sve događaje vezane uz Isusovo rođenje, zaključuje rečenicom koja je kratka, ali nam puno kaže o Mariji: "Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu."

Fra Ivan je istaknuo i važnost molitve krunice. U njoj i mi prebiremo i razmišljamo o svim važnim događajima iz Isusova i Marijina život. Stoga je potrebno ponovno otkrivati molitvu krunice.

U jednom trenutku događa se da je Marija izgubila Isusa kad mu je bilo dvanaest godina. I nama se može dogoditi da ga izgubimo.

Marija ga s Josipom traži i nalazi u hramu. Hram je slika crkve, slika sakramenata. I mi kad ga izgubimo, kad se udaljimo, sjetimo se da ga ponovno možemo naći u sakramentima sv. ispovijedi i sv. euharistije, gdje zauvijek stoji nama na raspolaganju.

IZLET ČITAČICA U PEĆ MLINE

U subotu 14. listopada upriličen je jednodnevni izlet za najmlađe čitačice naše župe. Riječ je o učenicama 9. razreda koje su kroz godinu dana čitale na nedjeljnim misama u 7 i 8,30 sati te u drugim prigodama župnog liturgijskog života.

Obišli smo najprije „Ravlića pećinu“. Pećina je jako stara i arheolozi su utvrdili da se u njoj živjelo prije 8.000 godina. Pećina je duga 110 metara, široka 80 metara te u jednom dijelu visoka 25 metara. Svi su bili iznenađeni i kasnije oduševljeni pećinom te legendama i pričama koje je ispričao vodič, a vezani su za pećinu.

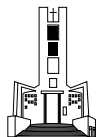
Kasnije smo razgledali izvor rijeke Tihaljine i mlinice koje su nekada radile u blizini izvora. Bilo ih je sedam.

Još jedna zanimljivost za Peć Mline – tu je sagrađena prva mala hidroelektrana u BiH, 1928. Nakon drugog svjetskog rata hidroelektrana je dograđivana te 2004. završena konačna gradnja.

Posjetili smo i obnovljeni izvor sv. Bartola.

Izlet je završen zajedničkim objedom i povratkom kući.

XVII. IZLET ČISTAČICA CRKVE I ODRASLIH ČITAČA U FOJNICU I KREŠEVO

U našoj župi je kao i dosadašnjih godina organiziran Molitveni izlet čistačica crkve i odraslih čitača. Nakon smrti fra Milana Lončara, koji je bio organizator ovog lijepog druženja prethodnih 16 godina, obje skupine preuzeo je župnik naše župe fra Mladen Vukšić. Organizirao je jednodnevni Molitveni izlet u Franjevački samostan Duha Svetoga (Fojnica) i Franjevački samostan svete Katarine Akleksandrijske (Kreševo).

Zbog obveza nije bio u mogućnosti ići pa smo se družili s fra Robertom Pejčićem. Šale i smijeha nije nedostajalo. Nakon jutarnje mise autobus s 53 putnika krenuo je prema Fojnici. Uz molitvu, pjesmu i druženje nismo ni osjetili prijedeni put preko Tomislavgrada, Kupresa, Bugojna, Travnička, Viteza...

Dolazak u Franjevački samostan Duha Svetoga

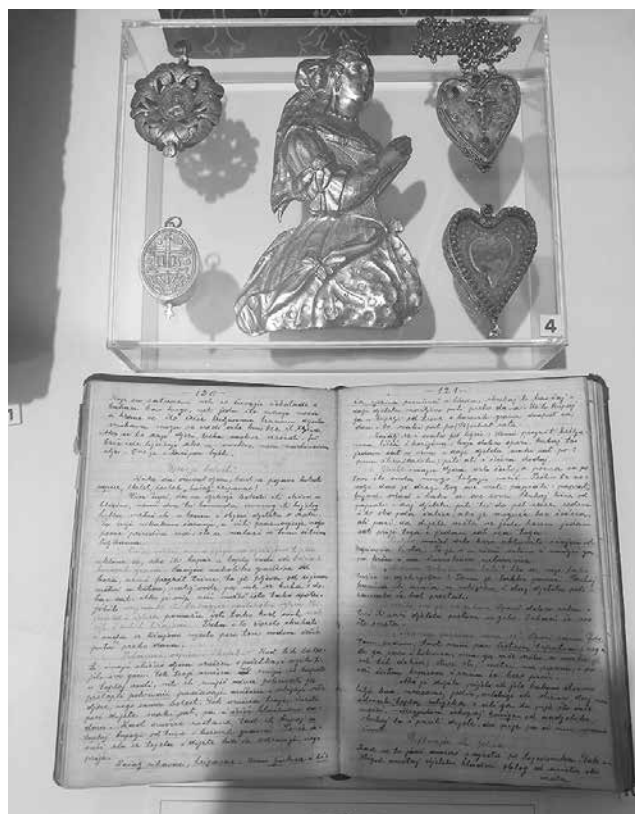
U samostan smo stigli oko podne. Dočekao nas je fra Božidar (Božo) Štrkalj, župni vikar i ekonom. Po ulasku u crkvu ispričao nam je o detaljima iz povijesti crkve. Započeo je pričom o vremenu kada su se fratri tek naseljavali na područje Bosne i Hercegovine, uglavnom u centre gdje su ljudi živjeli. Također su pravili i samotišta, odvajali se od svijeta posvećujući se molitvi i pokorničkom načinu života. Jedno takvo mjesto, Kašteli, nalazi se nedaleko od Fojnice, u brdima. To je samostan u stijeni i teško je do njega doći, kazao je fra Božo. Ono se nalazi na tromeđi župa Brestovsko, Fojnica i Busovača.

U tim stijenama samotišta živio je hrabri fratar Anđeo Zvizdović. On je iz samotišta Kašteli davne 1463. godine, po dolasku Osmanlija na ova područja, krenuo na polje Milodraž, na susret sa sultanom Mehmedom II. Osvajačem. Stao je pred najvećeg osvajača toga vremena i zamolio ga da poštedi franjevce i ostatak stradalog naroda. Fra Anđeo je mogao jedino pobjeći iz Bosne i povesti narod sa sobom ili ostati uz preostali puk, zaštititi ga i pokušati pronaći neki način života s novom

vlašću koja im je opustošila zemlju i uništila Bosansko kraljevstvo. Plod toga povijesnog susreta bila je povelja „Ahdnama“ (političko jamstvo), koja je trebala jamčiti opstanak franjevaca i katolika u Bosni.

Iako je povelja često kršena od strane te iste vlasti, katolici i franjevci su se pozivanjem na nju i čvrstom vjerom i hrabrošću uspjeli očuvati kroz čitavo vrijeme osmanske okupacije BiH te ostati na svojim ognjištima sve do današnjih dana. Povelja „Ahdnama“ se čuva u samostanu u Fojnici, a kip fra Anđela Zvizdovića je postavljen ispred crkve.

Nadalje je fra Božo govorio o samostanima u Olovu, Srebrenici, Jajcu, prije dolaska Osmanlija. Njihovim dolaskom svi su samostani nestali. Ili su uništeni ili su fratri otišli. Ostali su samo samostan u Fojnici, Kreševu i Kraljevoj Sutjesci. Iz ta tri samostana se opsluživala cijela Bosna i Hercegovina. Budući da su ta tri samostana ostala u Bosni tu su bile škole u kojima su se fratri odgajali. Zbog

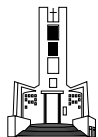
toga su samostani bogati starim knjigama. U muzeju su knjige starije od 100 godina. Samostan u Fojnici je jedini imao sreću da tijekom Domovinskog rata nije uništen kao ni knjižnica ni muzej. To je zasluga jednog nemilog događaja. Naime, 13. studenog 1993. godine u samostanu su ubijeni gvardijan fra Nikica Miličević i župni vikar fra Leon Migić od strane bošnjačkog vojnika iz Visokog. Fra Nikica je imao 36 godina kada je ubijen, a fra Leon 56 godina. Vojnik je uhvaćen i osuđen na kratko vrijeme zatvora te zbog slabog interesa vlasti pušten na slobodu. Poslije ovog strašnog događaja policija je cijelo vrijeme čuvala samostan. Ovaj samostan nije puno oštećen niti za vrijeme II. svjetskog rata, kazao nam je fra Božo.

Izdvojio je jednu knjigu iz muzeja pod nazivom Fojnički grbovnik. U toj knjizi se nalaze grbovi svih obitelji Bosanskog kraljevstva, 139 grbova. Jedan od poznatijih jest Dubrovački grbovnik. Također su od velike vrijednosti u muzeju kaleži iz 15. i 16. stoljeća koje su izradili domaći majstori od fojničkog zlata. U muzeju također ima dosta turskih dokumenata koji su pisani arapskim pismom, ali turskim jezikom. U njima su Turci tražili dozvole za samostane koje je bilo jako teško dobiti. Dolaskom Austro - Ugarske vlasti dobivale su se dozvole da se crkve mogu praviti pa je tada napravljena i crkva u Fojnici. Prije nego što je na-

pravljena ova crkva domaći majstori su napravili crkvu i skoro je završili, ali se ona čudom srušila do temelja. Ova sadašnja crkva, kao i katedrala u Sarajevu, građena je po projektu arhitekta Josipa Vancaša. Jedinstvene su jer jedine imaju kupolu. Građene su po modernom austrijskom stilu. Crkva u Fojnici je dobila prve orgulje u Bosni i Hercegovini. Osim župne crkve, Fojnica ima tri filijalne crkve u kojima se svake nedjelje služe svete mise te jednu crkvicu gdje služe misu jednom mjesečno jer su se ljudi iselili. Fojnica broji oko 2000 katolika. Uz fra Božu u župi djeluje gvardijan i župnik fra Mario Katušić i 5 starijih fratara koji pomažu pri svakodnevnim poslovima (fra Franjo Trogrlić Šitum, fra Janko Ljubos, fra Marko Ćorić, fra Franjo Miletić i fra Pavo Vujica).

Posjet Muzeju franjevačkog samostana

Nakon fra Božinog predavanja posjetili smo Muzej franjevačkog samostana. Muzejske izložbe smještene su na tri etaže, a predstavljene su: zbirka kamenih ploča, etnografska zbirka, paleontološko mineraloška zbirka, stara knjižnica, arhiv, zbirka bosanskih franjevaca, numizmatička i arheološka zbirka, te galerija slika. U crkvenu zbirku se ubrajaju stare i dragocjene stvari koje se rabe u bogoslužju: zlatni paramenti, pla-

števi, misno bijelo rublje s čipkom i narodnim vezom, lijepi ćilimi, kaleži od pozlaćenog srebra, srebreni svijećnjaci, srebrene lampe koje su visile u crkvi, srebrno posuđe za misno ulje itd. Arhiv je vrijedan jer svjedoči o stoljećima povijesti BiH. U njemu se mogu sagledati i bolesti koje su harale ovim krajevima, pa i liječenja tih bolesti. Franjevci su bili prvi školovani liječnici i narodni liječnici, a dokaze su nam ostavili u svojim „ljekaruša“.

Evo djelić teksta iz „ljekaruše“: „*Kako da očuvaš djecu, kad se pojave bolesti ospice, šarlah, kašalj, hripavac?*“

Čim čuješ, da su djetinje bolesti ili slično u blizini, uzmi dva, tri komada crvenog ili bijelog luka, metni ih u kesicu i objesi djetetu o vratu. To nije nikakovo čaranje, a niti praznovjerje, nego posve prirodna moć, što se nalazi u tim oštrim biljkama.

Osip, svrbež, crvene pjege na dječjem tijelu uklone se, ako ih kupaš u toploj vodi od trine i borovih grana. Sasijeci nekoliko grančica od bora, uzi pregršt trine, to je pljeva od sijena, metni u kotao, nalij vode, pa nek se kuha 1 dobar sat. Ako je osip veći možeš isto tako upotrijebiti vrijesak ili također pastirsku iglicu. Vrijesak i iglica pomažu kod svih mokrih i suhih lišajeva.

Proljevanje možeš vrlo brzo ukloniti i čajem od kupinova lista. To je i u zimi zeleno i nađeš ga po kršu i na šumskim rubovima.

„Mama trbuh me boli“ tko se nije tako tužio u djetinjstvu? Tomu je lahko pomoći. Skuhaj kumina ili aniša u mlijeku i daj djetetu piti i zamalo će bol prestati.

Nakon posjete muzeju dočeka nas je ukusan ručak koji su pripremile vrijedne kuharice u samostanu. Duhovno i tjelesno okrijepljeni uputili smo se prema Franjevačkom samostanu svete Katarine Aleksandrijske u Kreševu.

Franjevački samostan svete Katarine Aleksandrijske u Kreševu

Nakon kratke i zanimljive vožnje preko Kiseljaka stigli smo u posjet Franjevačkom samostanu u Kreševo. Dočeka nas je raspoloženi voditelj muzeja. Poveo nas je u potkrovlje muzeja gdje se nalazi sakralna izložba najuže vezana uz samu crkvu i samostan. Tu su bogoslužni predmeti iz 15. stoljeća: misnice, križevi, kaleži

iz različitih razdoblja od plemenitih materijala, uglavnom srebro s pozlatom, ukrasima, raznim kamenjem i slično. Knjižnica je bogata sa više od 20000 knjiga. Trenutno je u procesu renovacije. Za posjetitelje je izložen manji broj knjiga kako bi mogli vidjeti i doživjeti bar mali dio. Jako važna soba u muzeju, koja je važna i za nas Posušane, jest spomen soba franjevca fra Grge Martića. U sobi su njegovi osobni predmeti, između ostalih i sablja koju je dobio od bana Josipa Jelačića, originalni namještaj, ordeni (turski i austro-ugarski).

U prizemlju muzeja smo vidjeli etnološku izložbu gdje je predstavljena kultura života ljudi kreševskoga kraja s velikim naglaskom na kovače. Kreševo je jako poznato po svojim kovačima. U suterenu se nalazi vizualno najmodernije urađen prostor. Izložena je zbirka minerala i rude iz domaće željezne rude.

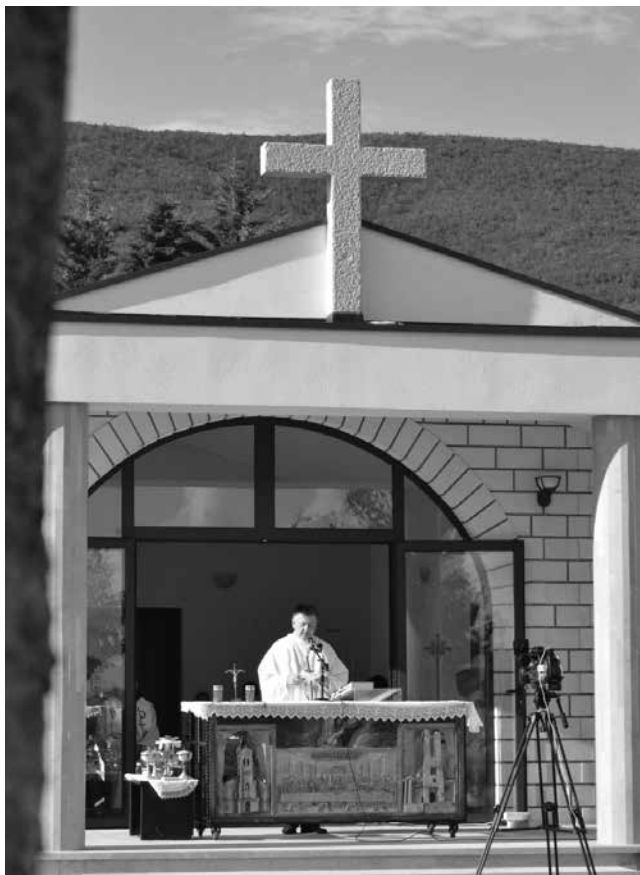

Pri polasku kući prošetali smo do groblja koje se nalazi uz samostan te se pomolili na grobu našeg fra Grge Martića.

Oko 16:00 sati smo preko Konjica i Jablanice krenuli prema Posušju. Kako ne bismo zaobišli ljepote našeg blidinjskog kraja svratili smo u restoran Risovac i popili jednu „putnu“. U Posušje smo stigli oko 19:30 sati, ispunjeni lijepim i skladnim druženjem te bogatstvom koje smo imali priliku vidjeti i doživjeti. Zahvaljujem u ime svih čistačica i čitača našem župniku fra Mladenu koji je organizirao ovaj Molitveni izlet, našem fra Robertu koji je s nama bio, molio, pjevao i „bacao“ šale te vozaču Ljubi Senjaku koji se s nama družio i sve nas žive i zdrave kući vratio.

PROSLAVA TIJELOVA

Tijelovo, Presveto Tijelo i Krv Kristova - blagdan kojim želimo obnoviti svoju vjeru u osobu Isusa Krista, Bogočovjeka, koji je u određenom povijesnom času kao jedinorođeni Sin Božji postao povijesnom osobom. To je tajna njegova **utjelovljenja**. Bog je postao čovjekom, jedan od nas. Na današnji blagdan sjećamo se kako je Bog uzeo ljudsko tijelo da bi postao čovjekom. Bog je u Isusu svima nama dohvatljiv i blizak.

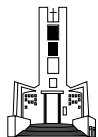
Tajnu svojega utjelovljenja utkao je Isus na svojoj Posljednjoj večeri uz znakove kruha i vinu, koji snagom njegove riječi postaju Tijelo i Krv Kristova, tj. sakrament euharistije, dar pričest, hrane i piće. Posebno su pri tome naglašeni neki elementi tog sakramenta: kruh u obliku hostije, koji se pokazuje kod podizanja i kalež s vinom koji se jednako tako pokazuje vjernicima kao znak i dar.

I ove godine tradicionalno smo započeli svetkovinu Tijelova svetom misom na groblju Martića Križ. Misno slavlje predvodio je **don Ivica Pervan**, generalni vikar Dubrovačke biskupije i rektor crkve sv. Vlaha u Dubrovniku. Kroz svoju jasnu i sažetu propovijed istaknuo je kako nas današnjim blagdanom okuplja sam Trojedinu Bog. Blagdan Tijelova je blagdan velike tajne, vraća nas za isti onaj stol za kojim je sjedio Isus sa svojim učenicima pred kojima je ustanovio svećenički red i sakrament Presvete euharistije po kojoj ostaje trajno prisutan, živ i vidljiv. U toj noći Velikoga četvrtka susreli su se najveća ljubav i najveća pokvarenost, spremnost na žrtvu i smrt te spremnost na izdaju, prevaru i prodanost.

Blagdanom Tijelova želimo obnoviti svoju vjeru u Isusa Krista, vjeru u Bogočovjeka koji je u određenom povijesnom času kao jedinorođeni Sin Božji ostao povijesnom osobom, ostao je među nama po svježim kapima krvi, stvarnoj Krvi i Tijelu. Svoju ljubav Isus je zapečatio svojom nevinom i nedužnom krvlju. Isusovi učenici prepoznaju Isusa tek u lomljenju kruha, a što mi osjećamo za vrijeme svete mise, gori li naše srce u susretu s Gospodinom, je li ražareno? Naši problemi ne smiju zasjeniti susret s Bogom u njegovoj žrtvi. Budimo zahvalni Bogu za Presveto Tijelo i Krv Isusovu za dar euharistije. Blagovanje tih darova ima veliku moć, krijepi našu dušu, učvršćuje

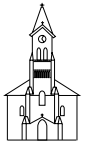
našu vjeru te nas čini svjedocima Božje ljubavi. Primanje pričesti predokus je nebeske gozbe zato trebam biti stalno gladan Isusova tijela. Blagovanje Tijela i Krvi Gospodinova uzdiže čovječstvo, čini nas više ljudima, dobivamo duhovni, vječni život. Svaki put kada dolazimo na svetu misu u kojoj aktivno sudjelujemo potvrđujemo našu ljubav prema Bogu. Što su češći naši dolasci, tim je naša ljubav jača. Tko se redovito pričešćuje, svaki dan ili nedjeljom, pazite kako se pričešćujete da vam pričest, ne daj Bože, ne bi bila osuda. Ne možeš se pričešćivati, a živjeti kao da Boga nema, i kao da nisi ni kršten, ogovarati, klevetati, tračati, pretresati tuđe živote, nemoralno živjeti, ne poštivati Božje, prirodne i društvene zakone, psovati, na psolve drugih ne reagirati. Pričešćivati se znači biti na strani Isusa Krista i svega onoga što od nas traži po svojem nauku. Pričest bi trebala biti primljena na čisto srce i čistu dušu koja nije opterećena teškim grijesima. Iz svake posvećene hostije Isus viče da nas voli, traži naša srca, žudi za nama. I ti u tvom srcu odgovori da ga voliš, da za njim žudiš. Tijelo Kristovo je hrana istinita, Krv Isusova je piće istinsko, onaj napitak koji izvire za život vječni. Nije nas Bog ostavio same na zemaljskom putu već je nazočan i živ u svetoj euharistiji. Naučimo voljeti Isusa u Presvetom oltarskom sakramentu, prihvatimo tu apsolutnu ljubav, izvor i snagu života. Saberimo se na svetoj misi. Poklonimo sebe i svoje sve gospodinu Isusu, slavimo ga i zahvaljujmo

mu. Koje to vrijednosti ima Europa, a da nema Hrvatska, hrvatski čovjek? Je li vrijednost ubijanja djeteta, uništavanje mladih duša, živjeti onako kako priroda ne poznaje? Mi, imamo vrijednosti koje nam je Gospodin u momentu začeća darovao i po kojima su naši roditelji odgajali, no prihvaćamo da ima drugi i drugačiji kojim ne smetamo, ali molimo da i sami ne budemo smetani. Kamo ide naš narod, što se to događa s nama, našim narodom? Mnogi se sjećaju one krilatice iz devedesetih kako treba duhovna i materijalna obnova našega naroda, ali nema materijalne obnove domovine bez duhovne obnove čovjeka. Po-

slije ove svete mise uputit ćemo se u procesiji, nosit ćemo Presveti oltarski sakrament, pravoga živoga Boga, hodit ćemo u svečanoj povorci blagoslivljujući njime ne samo nazočne već cijeli svijet. Kršćani se u isto vrijeme podsjećaju kako oni sami svojim životom moraju biti žive pokaznice, biti izvor blagoslova za svijet. Ne idu u procesiji da bi nešto protestirali ili demonstrirali, već da pokažu da kao hodočasnici stupaju za Kristom prema konačnom cilju. Zato je Tijelovo prava prilika da se svaki kršćanin ozbiljno zapita kako predstavlja Krista u ovome svijetu. Molimo zagovor naše nebeske Majke Marije kako bismo doista mogli u ovom svijetu biti dostojni i dosljedni Kristovi svjedoci.

Nakon misnog slavlja, svečana procesija s Presvetim krenula je ulicama našega grada. Procesija se sastojala od četiri postaje. Slavili smo Gospodina molitvom krunice, pjesmom i čitanjima. Nakon procesije uslijedio je svečani blagoslov ispred kipa fra Grge Martića koji je ujedno bio i završni dio ove svetkovine.

Župnik fra Mladen Vukšić na kraju se zahvalio svemogućem Bogu na lijepom vremenu, svim ljudima koji su na bilo kakav način pružili svoju pomoć, fratrima, svećenicima, prakaraturima, pjevačima, ministrantima, Frami, čitačima, policiji, tehničkoj službi, vlasnicima kuća i radnji koji su ukasili ulice cvijećem i svijjećama i televizijskoj kući ProTV iz Tomislavgrada.

VELIKA GOSPA

VELIKA GOSPA
POSUŠJE, 6. - 15. kolovoza 2023.

PROGRAM DEVETNICE
DAN, TEMA, PREDSLAVITELJI MISNIH SLAVLJA, PREDMOLITELJI DEVETNICE U 19.00 SATI

1. DAN: NEDJELJA, 6. KOLOVOZA (PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO)
TEMA: „PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA IVAN CRNOGORAC, MLADOMISNIK
DEVETNICU PREDMOLI: FRA JOZO HRKAC

2. DAN: PONEĐJELJAK, 7. KOLOVOZA:
TEMA: „MUDROST“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA SLAVKO ALOJŽIJE ANDELIĆ, MLADOMISNIK
DEVETNICU PREDMOLI: FRA ROBERT PEJČIĆ

3. DAN: UTORAK, 8. KOLOVOZA:
TEMA: „RAZUM“
SV. MISU PREDSLAVI: DON NEĐELJKO KREŠIĆ, ŽUPNIK U VINJANIMA
DEVETNICU PREDMOLI: FRA ANTE LEKO

4. DAN: SRIJEDA, 9. KOLOVOZA (SV. TEREZIJA OD KRIŽA):
TEMA: „SAVJET“
SV. MISU PREDSLAVI: DON BRANIMIR BEVANDA, ŽUPNI VIKAR U
MOSTARU
DEVETNICU PREDMOLI: FRA IVAN LANDEKA

5. DAN: ČETVRTAK, 10. KOLOVOZA:
TEMA: „JAKOST“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA VLATKO SOLDO, ŽUPNIK U RAKITNU
DEVETNICU PREDMOLI: FRA IVAN LANDEKA

6. DAN: PETAK, 11. KOLOVOZA (SV. KLARA ASIŠKA):
TEMA: „ZNAĐE“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA IVAN HRKAC, ŽUPNI VIKAR U MEDUGORJU
DEVETNICU PREDMOLI: FRA MLADEN VUKŠIĆ

7. DAN: SUBOTA, 12. KOLOVOZA:
TEMA: „POBOŽNOST“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA STJEPAN PAVLIČEVIĆ, ŽUPNIK U
DOLJANIMA
DEVETNICU PREDMOLI: FRA JOZO HRKAC

8. DAN: NEDJELJA, 13. KOLOVOZA:
TEMA: „STRAH BOŽJI“
SV. MISU PREDSLAVI: FRA ZVONKO TOLIĆ, VODITELJ HKM BERLIN
DEVETNICU PREDMOLI: FRA ROBERT PEJČIĆ

9. DAN: PONEĐJELJAK, 14. KOLOVOZA:
UOČNICA VELIKE GOSPE
SV. MISU PREDSLAVI: FRA BRANIMIR MUŠA, ŽUPNI VIKAR U VELJACIMA
DEVETNICU PREDMOLI: FRA MLADEN VUKŠIĆ
NAKON SV. MISE BLAGOSLOV DJECE (I NABOŽNIH PREDMETA)

VELIKA GOSPA
(utorak, 15. kolovoza)
Ispovijedanje počinje u 6.00 sati.
Svete mise su u: 7.00, 9.00, 11.00 i 19.00 sati.
Središnje misno slavlje je u 11.00 sati.
Misno slavlje predvodi:
prof. dr. Fra Franjo Vidović
župnik u Maria Saal (Austrija)

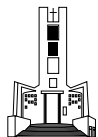
Svetkovina Uznesenja Blažene Djevice Marije – Velika Gospa tradicionalno je proslavljena i ove godine u našoj župi. I ove godine slavila se Devetnica u čast Blaženoj Djevici Mariji. Za cijelu našu župu i posuški kraj, ovo je milosni vjernički događaj. Molitva krunice, ispovijed, sveta misa su bitne jer okrjepljuju naše duše. Svakog dana Devetnice vjernici su imali priliku ispovjediti se, molila se i pobožnost krunice.

Devetnicu su predmolili vjernici naše župne kuće. Ovogodišnja tema je bila Darovi Duha svetoga. Naša zaštitnica ih je obilno posjedovala, a veza BDM i Duha Svetoga je uvijek postojala i nikada se nije prekidala. To je plod Marijina života s Bogom i vršenja Božjih zapovijedi. Možemo pratiti Mariju kroz cijelo Evanđelje i uočiti kako je pažljiva na poticaje Duha Svetoga. Ne samo za vrijeme Isusova života nego i poslije. Tako je Marija prisutna kod iščekivanja silaska Sile odozgor, odnosno Duha Svetoga (Dj 1, 14). Također i mi naučimo prepoznavati prisutnost Duha Svetoga u našem životu, budimo poslušni njegovim na-

dahnućima i vjerno ih slijedimo. Duh Sveti nam pomaže da rastemo u vjeri prema Kristovoj punini, po darovima koje je crkva oblikovala u sedam darova Duha Svetoga: mudrost, razum, savjet, jakost, znanje, pobožnost i strah Božji.

1. dan: nedjelja, 6. 8. (Preobraženje Gospodinovo), svetu misu slavio je **fra Ivan Crnogorac**, mladomisnik, a tema je bila Preobraženje Gospodinovo.

Fra Ivan je kroz svoju propovijed naveo kako Evanđelje po Mateju naviješta događaj na Gori preobraženja, o Kristovom preobraženju te kako je itekako važna gora u biblijskom kontekstu. Gora na kojoj se dogodilo preobraženje, kada su učenici vidjeli sjaj lica Kristova i svjetlosnu haljinu, htjeli su ostati s Njim, a kolika razlika od isto onog popljuvanog i napaćenog Kristova lica na Maslinskoj gori kad su se skrivali od Njega. Gora, osama je mjesto na kojem se Bog posebno očituje i govori, a ujedno i osama u kojoj se čovjek usmjerava na Boga, udaljen barem nakratko od svakodnevnice i briga. Vrhovi traže uspinjanje, potreban je napor, težina, a sve to popraćeno vjerom. Susret s Bogom donosi radost, utjehu, nadu, blaženstvo i čovjek tada lako može poželjeti ostati na toj gori, osami i upravo ti susreti, trenutci su kada moramo biti svjesni da se vratimo u realnost, život, prožeti vjerom, živim Kristovim pozivom za kojeg Otac kaže: Ovo je Sin moj ljubljani, u Njemu mi sva milina, slušajte Ga. Isus nas poziva da i kada padnemo, kada teret i žega dana postanu nepodnošljivi, kada u vlastitoj slabosti pogriješimo da ustanemo, da ne ostanemo licem na zemlji, vidjet ćemo Krista, poslušati Kristove riječi, odmoriti se na Kristovim ramenima, slijediti Njegove stope pravi je put kojemu je vječno blaženstvo cilj, nahranjeni Njegovim Tijelom i napojeni Krvlju Njegovom imat ćemo okrijepu za cijeli život. Slušajući Njegovu Riječ kako bismo uvijek mogli prepoznati milinu blizine Božje. Isusova blizina i pogled trebaju biti temelj našeg života, a usmjeriti pogled Kristu znači primiti sjaj i svjetlo Njegova života. Pozvani smo ljubiti jedni druge. U susretu s čovjekom i njegovim ranama susrest ćemo Gospodina kad mu dopustimo da On preko nas donese svoju radost i utjehu. Do kraja ići s Isusom, do sla-

ve Uskrsnuća ne možemo samo svojim naporom, nego samo milošću, ljubavlju. Pravi primjer duboke vjere i služenja Bogu, vjernom nasljedovanju, istinski pouzdanja Bogu je Majka Marija pa tako neka i ovaj početak Devetnice i svetkovina Velike Gospe u nama ojača Duh vjere, stav poniznosti i poslušnosti Njeginu Sinu Isusu za kojega Otac kaže: Ovo je Sin moj ljubljeni, Njega slušajte. Neka zagovor BDM prati sve nas i naše obitelji na putu prema Njeginu Sinu.

2. dan: ponedjeljak, 7. 8., svetu misu slavio je **fra Slavko Alojzije Anđelić**, mladomisnik, a tema je bila Mudrost.

Na samom početku svoje nadahnute propovijedi fra Slavko je ukratko objasnio kako je sv. Franjo djelovao sa sv. Klarom pod utjecajem Duha Svetoga snagom mudrosti. Naš Bog je ljubav, iz ljubavi sve je stvorio, obnavlja, spašava. Trojstvo koje zahtjeva odnos, a odnos zahtjeva ljubav. Objava nas kroz Sveto pismo uči da je Duh Sveti osobna ljubav Oca i Sina. Duh Sveti je ljubav koja nam se daje na razne načine kroz svete sakramente kroz koje se na poseban način izliva Božja ljubav na nas. A primanje te ljubavi je ono što nazivamo primanje darova Duha Svetoga i crkva nas uči da ih je sedam, a jedna od njih je mudrost. Dar Duha Svetoga mudrost je djelovanje Božje ljubavi u našem životu koje nas osposobljava cjelovito sagle-

dati život u duhovnom smislu u odnosu na Boga, pomaže nam donositi ispravan sud, vršiti Božju volju i odvraća nas od grijeha. Često umjesto Božje priklanjamo se mudrosti tijela i svijeta, onoga što je nama lakše jer nam se često čini da Božji put vodi u nešto nelagodno, teško. Pravi primjer istinskog prihvaćanja ovoga dara je Gospa koja na Kalvariji, pred tijelom svoga Sina, gleda patnju mudro i strpljivo jer zna da je to dio većeg plana. Po tome utječimo se Njeginu zagovoru, gledajmo njezin primjer kako bismo i mi svojim življenjem prihvatili Božju ljubav, kako bismo dopustili da Duh Sveti po daru mudrosti djeluje u našem životu, da nas mijenja i oblikuje, kako bismo mogli vršiti Božju volju, a ne svoju volju, kako bismo znali trpjeti za ljubav, znali čuvati čistoću duše i tijela. Mudrost nas vodi redovitoj svetoj ispovijedi, kajanju i odricanju od grijeha, vodi nas Gospi i krunici, da živimo po Božjoj logici, a ne po logici tijela i svijeta, da čuvamo čistima svoje oči, uši, tijelo, da se u braku otvaramo daru života, bez straha, da odgajamo djecu po Božjem zakonu, da imamo hrabrosti prihvatiti Božji poziv i prihvatiti redovničke i svećeničke pozive. Mudrost nas uči i kad nitko drugi to ne čini i kad su odsutni. Dopustimo Božjoj ljubavi da nas zapali i oblikuje, mijenja i vodi Božjim putem u vječno zajedništvo Njegove ljubavi.

3. dan: utorak, 8. 8., svetu misu slavio je **don Nedjeljko Krešić**, župnik u Vinjanima, a tema njegove propovijedi je jedan od darova Duha Svetoga Razum.

Don Nedjeljko je u svojoj propovijedi naglasio kao je to dar koji je od samih početaka dat i nama, i prvim ljudima koji su odmah sagriješili te kako su ih odmah odmetnuti anđeli naveli na grijeh. Razum, riječ sastavljena od dviju riječi, ona glavna um, kojeg nam je darovao Svemogući Bog kad nas je stvarao da čovjek može slušati, gledati, razmišljati i donositi odluke u životu. Još od Mojsija koji je predznak Krista Spasitelja koji će doći i spasiti svoj narod, a najveći i najbolji primjer je BDM koja nije bila zatrovana neprijateljem, nego je ona razumna žena, razmišlja iskreno i pošteno, ima čist um. Ona ostaje čvrsta kroz cijeli svoj život i odnosu prema Bogu i apostolima i ustrajna je do kraja. BDM nudi opraštanje, obraćanje i zagovara nas kod Isusa da ozdravimo od grijeha i od naših nesporeda. Isus je sebe zakovao na križ da bi s nama sklopio jedan pravi, iskreni sporazum i onda nam daje Mariju za našu majku. Božja intervencija je prava na pravom mjestu ako je pravo pitanje, prava želja i ako iskreno hoćemo prihvatiti Božju riječ. Pripremajući se za blagdan Uznesenja BDM molimo da po njezinu zagovoru isprosi od svoga Sina, našeg Spasitelja da i nama dadne mudro i razumno srce i da uvijek možemo imati dobar i čist odnos prema svima, najprije prema sebi pa drugima te da u drugima ne vidimo neprijatelja i da ne želimo zlo neprijatelju nego da se obrati s krivoga puta i da ide putem pravde. Neka nas sve zajedno zagovara i vodi BDM uznesena na nebo.

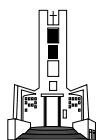
4. dan: srijeda, 9. 8. (sv. Terezija od Križa), tema Devetnice je Savjet, a svetu slavio je **don Branimir Bevanda**, župni vikar u Mostaru.

Don Branimir je u svojoj propovijedi naglasio kako svakodnevno donosimo odluke i kako, pošto si Božji čovjek, Božje remek djelo, ipak nam treba pomoć, ali ne samo od čovjeka nego potražiti savjet od Boga. Mi trebamo da učimo od svog učitelja Isusa Krista, a s druge strane ako nam je stalo do nekoga, ako nekoga volimo onda smo dužni toga opomenuti, dati mu savjet. Trebamo opomenuti, to je bratska opomena jer smo dar savjeta primili besplatno od Gospodina i besplatno moramo dati drugima, tu ne smijemo nikako biti škrti. Savjet je kao čaša vode u pustinji. Svi smo

samo ljudi, stvorenja i mi jedino što možemo dati drugima jest savjet, a odgovore na neka važna pitanja daje nam samo Krist i zato kada donosimo neke odluke, Gospodinu su tada mila naša koljena, i kada gledamo u križ ne moramo ništa moliti, pričati, samo gledajmo i dobit ćemo odgovore na pitanja kao: Kako ljubiti?, Kako opraštati? I Kako biti milosrdan? Odgovor će nam dati Isus Krist. Gospa, BDM, Gospin lik uči nas da su život i vjera jednostavni, samo što mi ljudi kompliciramo. Mi imamo stav koji nam ovaj svijet nudi, a to je da gospodarimo, svojim životom, tuđim životom, tijelom. Gospa nam tiho govori da služimo. Zašto častimo Gospu? Svatko od nas ima tri majke: biološka majka koja nas je rodila, majka domovina i naša Nebeska Majka BDM. Možemo izgubiti biološku majku, možemo izgubiti i domovinu, ali ako izgubimo Nebesku Majku tek onda ostajemo siročad i zato se njoj svi utječemo, nju častimo jer ćemo jedino tada i tako jačati odnose s ostalim dvjema majkama.

5. dan: četvrtak, 10. 8., tema je bila Jakost, a svetu misu predslavio je **fra Vlatko Soldo**, župnik u Rakitnu.

Fra Vlatko je u svojoj propovijedi naveo primjer svetog Lovre koji je bio pravi primjer obdarenosti dara Duha Svetoga jakošću. Jakost je dar Duha Svetoga koji osobu osposobljava da lako i spremno dočeka neprijatelja svake vrste i odoli u najvećim poteškoćama. Jakost izvire iz svijesti da je Bog prisutan da bi pomogao i da uvijek možemo računati na njega. Jakost je tamo gdje je drugi ne vide, ne primjećuju, poput blaga koje je sv. Lovro vidio u rimskim siromasima. Jakost je kad odlučim da ću hrabro i pošteno kroz život bez obzira na cijenu, pošteno i sveto življenje. Jakost je kao moralna krijepost, snaga i moć samoga Boga koji djeluje u nama i po nama. Pravi primjer jakosti je i BDM odgovor na anđelovu poruku iako ona i ne zna što će se dogoditi, ali crpi snagu i jakost iz Boga, jer je sve to Božje djelo i Bog je prisutan. Duh jakosti nam je potreban u svakodnevnom nastojanju da ostanemo vjerni vlastitim načelima i uvjerenjima, kad se trebamo oduprijeti napastima silnika ovoga svijeta. Duh jakosti je nošenje životnog križa i znati da to ima smisla jer je nagrada i konačni cilj Bog tj. nakon ovozemaljskog života boraviti u kući Očevoj, u društvu svetih. Neka nam Gospodin po zagovoru BDM i sv. Lovre udjeli dar jakosti.

6. dan: petak, 11. 8., tema je Znanje, a svetu misu slavio je **fra Ivan Hrkać**, župni vikar u Međugorju.

Fra Ivan je u svojoj propovijedi pobliže pojasnio sam dar Duha Svetoga znanje od samog početka Biblije i stvaranje svijeta te kako se dar znanja ne odnosi na ljudsku pamet i inteligenciju. Bog u svemu što stvara vidi dobro i baš zbog toga što Božji pogled, stvaralaštvo kaže da je dobro svi smo mi pozvani reći da je dobro. Mi smo stvoreni na sliku Božju, dobro Božje sjeme koje treba raditi, čuvati, uzgajati. Za dar Duha znanja potrebno je pogledati u dvije važne stvari koje nam je Bog stvorio, a to su naše oči i naše srce. Očima promatramo i gledamo stvoreni svijet, a srcem osjećamo, razumijemo i primamo ono što gledamo. Da bismo uspjeli doći do tog dara dobro je stati malo i gledati kroz Evanđelje. Puno misli i buke se događa u nama samima, trebamo se malo umiriti, ući u sebe, priznati da je naš fokus često slab i učiti od našeg učitelja. Kad primiš darove Duha Svetoga onda si novi čovjek, ali nama se često, nažalost događa da ti darovi ostanu neotvoreni, negdje spremljeni, ne znamo kako rukovati njima. Dar Duha Svetoga znanje poziva nas otvoriti oči i pogledati u stvoreni svijet, pogledati u svoje srce, razlikovati dobro i zlo, imati otvoreno srce kojim ćemo primiti Božju riječ, a to možemo samo kad zašutimo.

7. dan: subota, 12. 8., tema je dar Duha Svetoga Pobožnost, a svetu misu slavio je **fra Stjepan Pavličević**, župnik u Doljanima.

Na jednostavan način fra Stjepan nas je pobliže upoznao s darom Pobožnosti te pojasnio kako često krivo shvaćamo taj pojam, da nisu to samo sklopljene ruke na molitvu, spuštene oči na razmatranje, savijena koljena u klečanju, raširene ruke i glas da je to mnogo, mnogo više. Dar pobožnosti znači sinovsku odanost i ljubav prema Bogu kao svome Ocu, a onda i ljubav punu poštovanja prema bližnjima, prema bratu čovjeku i drugima. Pobožan je onaj čovjek koji se ravna po Bogu, po zapovijedima i svjestan je da sve može s Bogom. Pobožni čovjek vjernik opslužuje dvije temeljne vječne istine vjere, a to je da postoji Sve-mogući Bog koji je sve stvorio i drugo da je Bog sudac svakom čovjeku te da dobro nagrađuje, a zlo kažnjava. Pobožni vjernik misli, govori po Božjem, na prvo mjesto stavlja Boga, ne sebe, pazi na svoj govor i jezik. Onaj tko ne ide na svetu misu,

ne sluša svoje roditelje, ne poštuje dar života, svoju ni tuđu tjelesnost, onaj tko krade, nanosi štetu drugome, izrabljuje drugoga, laže, kleveće taj nije pobožan čovjek. Čuti Isusa je izraz pobožnosti i tek tada možemo svojim mislima, riječima i djelima odgovoriti. Bog nam se darovao preko svoga Sina i stalno bez prestanka nam se daruje u euharistiji pod prilikama kruha i vina, bezuvjetno. Svaka naša pobožnost i ljubav samo je odgovor na Kristovu ljubav i zato moramo zahvaljivati za šansu da možemo svakodnevno uzvraćati barem mali dio one ljubavi koja nam je darovana, da možemo ljubiti ljudsko nesavršeno. Neka nam dragi Bog po zagovoru BDM i svih svetaca daruje taj dar Duha Svetoga pobožnost.

8. dan: nedjelja, 13. 8., tema ove večeri Devetnice bila je Strah Božji, a svetu misu slavio je **fra Zvonko Tolić**, voditelj HKM Berlin. U dosta nadahutoj propovijedi i vezano za Evanđelje naveo nam je primjer Petra kako ga je u nedostatku vjere uhvatio strah. Strah Božji nije strah kojega osjećamo svakodnevno. Strah počesto u nama izaziva bijeg, i to bijeg od samoga sebe. Strah Božji kao dar Duha Svetoga pa bismo se trebali upitati trebamo li se i moramo li se bojati Boga, ako je Bog ljubav, a znamo da jest. Bog dolazi u lahoru, želeći nam pokazati kako nas ljubi i da čovjek ima strahopoštovanje, a ne strah koji će ga udaljiti od Boga. Nije Bogu do toga da se čovjek boji Njega, da živi daleko i da svoj život gradi na strahovima, tu nema ljubavi. Onoga trenutka kada čovjek sumnja, on tone. Kada razmišljamo o onome što Bog od nas očekuje, o onome što bismo trebali u životu razlučiti, strah Božji od onih naših zemaljskih strahova trebamo i moramo se upitati strah Božji što on jest, a što nije i gdje je Božja ljubav ako se Boga bojimo. Trebamo razmišljati o našim grijesima zbog kojih tonemo, o onom što je u našem životu oholo, o grijesima koji ograničavaju naš život, o tome zašto činimo zlo, grijeh, patnju sebi i drugima. Bog nam je najbolje pokazao u primjeru BDM, koja nam je najbolji primjer kako i pod križem kad gubi vlastitog sina znajući da nije ništa učinio osim ljubavi prema čovjeku, ali ona predaje sve u ruke Božje i ona nam je primjer da ćemo i mi biti na nebo uzneseni i da ćemo se s Bogom gledati oči u oči, da ćemo vidjeti njegovu snagu i silu, Boga u onome što jest, a hoće li Bog vidjeti nas u onome što mi jesmo. Neka nas strah Božji usmje-

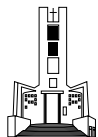

rava i bude nam da u životu ne možemo raditi zlo, nepravdu, nego biti njegovo dobro dijete koje se bori protiv grijeha, svoje slabosti. Dao Bog da ovaj dar Duha Svetoga strah Božji, zagovorom BDM proradi da bismo najprije očistili svoja srca i svoju dušu da bismo bili Božja djeca koja i kad tonu čuju onaj Božji glas. Ne bojmo se, On je s nama i danas i sutra i uvijek će biti s nama i mi razmišljajući o strahu Božjem upitajmo se koliko smo daleko od Njega, tonemo li u vlastitim grijesima, udaljavamo li se od njega ili imamo povjerenje da će nam Bog doći u lahoru svoje ljubavi.

9. dan: ponedjeljak, 14. 8., Uočnica Velike Gospe, počela je molitvom Devetnice na Martića križu odakle se s Gospinim kipom uputila prema crkvi. Svetu misu slavio je **fra Branimir Musa**, župni vikar u Veljacima. Fra Branimir je u svojoj propovijedi pozvao okupljene da se poštujemo svoju majku jer svaki zakon Božji i ljudski traži od nas da poštujemo onu koja nam je život dala. Tko je žena koju častimo? Samo ime, Marija, lijepa, časna, dražesna, mila, Majka Božjeg sina, Kraljica svega stvorenoga. Nama se najlakše diviti nekome, ali trebamo nasljedovati onoga kojem se divimo. Ona je svetost postigla poniznim životom. Što je

s našom poniznošću? Kako sam otvoren Bogu za njegove planove? Svetost se postiže kršćanskim životom, žrtvom, svetošću, da se ne psuje, ne krađe, ne laže, ne opija se, nisi nemoralan, poštujući roditelje, radnika, a radnik poslovođu, čuvajući svoju obitelj, svoj i tuđi brak, svoju čistoću. Nažalost, danas ljudi ne vole žrtvu, sve je teško, ali kad je tako onda sotona napada i pretvara te u zavidnika, ljenčinu. Umjesto da živimo svoj život, mi živimo tuđe živote, a to je bolest duha. Živimo u vremenskom kaosu, pitamo se ima li nade. Ako budemo pošteno živjeli, bez grijeha i bit će nade. Fra Branimir je poslao poruku muževima da pogledaju svoje žene, kako si se odnosio prema ženi, ako si muškarac ispričaj se. Djeco, koliko ste puta povrijedili svoje roditelje, svoju majku. Obraćanje počinje riječju oprost, najprije kajanje, pa oprost. Majke, potrebno je vaše iskreno majčinstvo, pošten život, krunice u vašim rukama, a ne mobitele, odgovornost. Operite pet riječi u Marijinu izvoru: ljepota - u čistu srcu, bogatstvo- obitelj, uspjeh - ostati zajedno s obitelji, sloboda - odgovorno živjeti, sreća - susresti Boga u svom životu. Ako slijedimo Mariju i njezina Sina u životu ćemo imati mir, sreću, uspjeh, ljepotu i slobodu. Ovom gradu

trebaju muškarci i žene koje će moliti. Dogodile su se i događaju mnoge tragedije u ovom gradu, bol je pređuboka. Pozvao je mlade da promjene način svoga života, da ne budu heroji ulice nego gospođa svoga grada, da mijenjaju način svoga ponašanja, svoju glavu. Živimo u svijetu u kojem je puno izazova, more suza, prevara, poniženja, mučenja, nesretnih okolnosti, duhovnog i materijalnog statusa, prokockanog povjerenja, neposlušne djece, maltretiranja, neshvaćenih i progonjenih roditelja, žena i muževa, neuzvrćenih ljubavi, bolesti duše i tijela, a sve se ovo može zaustaviti jedino molitvom, poštenim životom i dubokom vjerom. Pozdravio je sve one koji žive van Hercegovine da ne zaborave svoju majku, svoju zemlju jer nigdje ne sija sunce kao ovdje. Uvijek moraju znati da ih majka čeka. Tamo gdje je blagostanje najviše je tragedija. Idimo pošteno, čuvajmo obitelji, molimo se Bogu i dragoj Gospi, čuvajmo stare. A Krist neka nam da snage za novo sutra, a oni koji žive po strani neka se sagnu i pomirišu ovu zemlju i vidjet će da miriše, a tamo ne miriše tako. Poslije svete mise uslijedio je blagoslov djece i nabožnih predmeta.

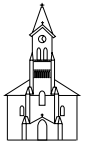
Utorak, 15. 8., blagdan Velike Gospe proslavljen je u našoj župi, Posušju. Prije svete mise s Gospinim kipom išla je procesija i pjevane su litanije. Svečano misno slavlje predslavio je **prof. dr. fra Franjo Vidović**, župnik u Maria Sealu, Austriji.

Fra Franjo je u svojoj propovijedi naglasio kako slaveći blagdan Marijina Uznesenja zapravo slavimo blagdan budućnosti. Puno je pitanja koja sebi postavljamo i često ta budućnost budi u nama strah, ali i očekivanja. Puno je pitanja na koja nemamo odgovor, ali čitajući i razmatrajući Bibliju možemo sve razumjeti i shvatiti. Bog je čovjeka stvorio da bude sretan, da čuva i obrađuje zemlju i postavio mu je određenu granicu, a ta granica je njegova ljudskost. Međutim, čovjek se u svojoj oholosti želi postaviti kao Bog, a nakon prvog prijestupa čovjek nije postao kao Bog. Uvidio je da je gol, a to

znači da je ranjiv. Povjerenje koje je imao prema svome Stvoritelju, svome bližnjem, zemlji koju je Bog stvorio nestaje. I prva riječ čovjeku glasi: Adame, gdje si? I ta riječ odjekuje kroz povijest, ona je upravljena svakome od nas. Tragična povijest počinje kada se čovjek sakriva od svoga Boga, a u isto vrijeme se želi staviti na Božje mjesto. Sveto pismo kaže da Bog pronade jednu ženu koja je bila spremna na njegova pitanja. I s Marijom počinje Nova Eva, novi čovjek. Taj put nije bio nimalo lagan, nije posut ružama, nego trnjem. Marija postaje netko tko razumije naše patnje, boli, trnovite putove, razočaranja. I Marija stoji pred križem i pita se zašto, zašto nije moglo biti drugačije. Tek poslije Uskrsnuća sve će postati jasnije. Bog nam daruje budućnost, Bog je onaj koji ne ostavlja svoj narod, koji te ne će ostaviti ako u svojoj ruci držiš kronicu, ako se držiš čvrsto za svoga Boga, njegove riječi i kažeš s tobom Bože idem naprijed. Na pitanje kakva je naša budućnost, odgovor je da je budućnost Bog, vječnost, onaj koji me stvorio, koji mi daje snagu da idem dalje.

Na današnji blagdan, okupljeni oko oltara Gospodnjeg, oko Marije molimo za živi kruh, živu vodu, da nas Gospodin vodi na našem životnom putu, da ustanemo kada poput Isusa ne tri, nego 33 puta padnemo pod križem životnih briga te

da budemo svjesni da je ta snaga od Boga, a ne naša. Molimo Mariju za Njezin zagovor za nas, za naše obitelji, za mlade, za mir, za sve one koji su prognani, za mir u našim srcima i Gospodin nas ne će ostaviti. Budućnost nije tama groba, nego je budućnost vječni život, Uskrsnuće. Budućnost je Marija koja je na Nebu proslavljena. Neka Ona blagoslovi nas, naše obitelji, našu domovinu, sve one koje nosimo u svom srcu.

Na koncu ovog svečanog misnog slavlja obratio se svima posuški župnik fra Mladen Vukšić koji se zahvalio svemogućem Bogu i našoj nebe-

skoj zaštitnici BDM na svim danima Devetnice, na današnjem danu i na svim milostima od Boga. Zahvalio se svima onima koji su na bilo kakav način pomogli da sve protekne u najboljem redu: svećenicima propovjednicima, onima koji su ispovijedali, hodočasnicima, moliteljima krunice, prakaraturima, čitačima, pjevačima, ministrantima, framašima, onima koji su nosili kip BDM, tehničkom osoblju, policiji i svima onima koji su na bilo koji način pomogli da ova proslava prođe u najboljem redu.

NAŠA ŽUPLJANKA MARIJA BUDIMIR POLOŽILA DOŽIVOTNE ZAVJETE

Na blagdan sv. Klare Asiške, 11. kolovoza 2023., mons. Petar Palić, biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski u mostarskoj katedrali Marije Majke Crvke predsjedao je svečanim euharistijskim slavljem pod kojim su doživotne zavjete položile s. Arkandela Jurčević, s. Marija Budimir, s. Magda Glibić, s. Monika Čorić i s. Marija Boban iz Družbe Školskih sestara fra-njevki Krista Kralja.

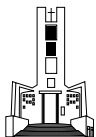
U koncelebraciji je bilo trideset svećenika između kojih su bili župnici rodnih župa sestara-zavjetovanica te svećenici koji su ih duhovno pratili tijekom njihovog odgoja. Biskup je u homiliji, između ostalog, istaknuo kako je posvećeni život svjedočanstvo traženja Boga te da redovnički život nije traženje sebe, već traženje Boga. „Jedini razlog za takav izbor u životu je nastojanje da se upozna Njegova volja, da se izgradi zajednica braće i sestara u kojoj se Bog traži i voli prije svega“, ustvrdio je biskup.

Na koncu homilije biskup je ohrabrio sestre: „Ako svoj pogled usredotočite na Isusa i Mariju, budite sigurne da ćete imati sretno i blagoslovljeno putovanje. Ako izgubite taj fokus, neizbježno će vas progutati brige ili bitke ili frustracije ili

zbunjenosti. Budite uvjerenе u našu podršku, naše molitve i naše želje da smo s vama na životnom putu za koji se danas konačno opredjeljujete.“ Na kraju euharistijskoga slavlja novozavjetovanim sestrama izrekla je čestitku provincijska predstojnica s. Franka Bagarić koja je zahvalila svim nazočnima na sudjelovanju u ovom slavlju.

Našoj župljanki s. Mariji želimo ustrajnost u svome pozivu.

FRA MARIO ŠIRIĆ STUPIO U NOVICIJAT

U subotu, 8. srpnja 2023., u 18 sati, u crkvi sv. Petra i Pavla u Mostaru, pod svetom misom u 18 sati, postulanti su obukli franjevački habit i stupili u novicijat Hercegovačke franjevačke provincije.

Novicijat će provesti u samostanu na Humcu. Novi novaci su: Dragan Čabraja - Župa bl. Ivana Merza, Zagreb; Zoran Tomić - Župa sv. Mihovi-la, Tomislavgrad; Ivan Boras - Župa sv. Ante, Humac; Dominick Grgić - Župa sv. Jeronima, Chicago; Joel Sirovina - HKM Zürich; Vinko Kovačić - Župa Uznesenja BDM, Široki Brijeg i Mario Širić - Župa Bezgrešnog začeća BDM, Posušje

Misno slavlje i obred oblačenja predvodio je provincijal fra Jozo Grbeš. Uz fra Jozu bili su magistar postulanata fra Stanko Ćosić, magistar novaka fra Ivan Landeka, gvardijan fra Danko Perutina te još oko 30 misnika.

Liturgijskom asistencijom ravnao je fra Andrija Majić zajedno s novacima i bogoslovima. Misno slavlje svojim pjevanjem uzveličali su bogoslovi.

JUBILARNI SUSRET POSUŠKIH DUHOVNIH ZVANJA

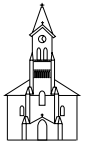
U srijedu, 26. srpnja, je održan susret duhovnih zvanja posuškoga kraja. Bio je to jubilarni 25 susret. Sve je počelo 1998. na poticaj pokojnoga fra Ljube Čature, pokojnoga fra Dobroslava Begića i s. Ruže Hrkać.

Na 25 okupljanju svetu misu je predslavio fra Ivan Crnogorac, mladomisnik. U ime organizatora pozdrav je uputio fra Mario Knezović i posuški župnik fra Mladen Vukšić.

Okupilo se 37 zvanja: 20 časnihi sestara i 17 svećenika. Sjećanje je bilo i na pokojne fra Milana Lončara, don Slavka Vranjkovića, s. Milu Begić, s. Ljubicu Kovač i s. Stelu Grubišić.

Na misi su bili i vjernici s kojima je nakon mise bilo druženje uz kavu i kolače. Mnogi su pogledali i radove na unutrašnjosti crkve.

FRA ANTE BEGIĆ I FRA ŽELJKO TOMIĆ ZAREĐENI ZA ĐAKONE

Sedmorica svećeničkih kandidata, trojica iz Mostarsko-duvanjske biskupije, jedan iz Trebinjsko-mrkanske biskupije i trojica iz Hercegovačke franjevačke provincije, zaređeni su đakone 21. listopada u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve.

Misno slavlje predvodio je biskup mostarsko-duvanjski i upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić u zajedništvu s apostolskim vizitatorom s posebnom ulogom za župu Međugorju mons. Aldom Cavallijem te uz koncelebraciju provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Joze Grbeša, generalnog vikara hercegovačkih biskupija don Nikole Menala te brojne druge svećenike.

Nakon ulazne procesije, u kojoj su sudjelovali i bogoslovi Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa u Sarajevu s rektorom vlč. Zdenkom Spajićem te bogoslovi Nadbiskupskog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu s rektorom vlč. Željkom Faltakom na početku misnoga slavlja mons. Palić pozdravio je okupljene svećenike, bogoslove, sjemeništarce,

sve vjernike, a napose ređenike. Nakon što je don Nikola predstavio ređenike, biskup je uputio homiliju.

Naglasio je kako ovi mladići, koji će postati đakoni, predaju svoje živote Kristu danas jer vjeruju u snagu križa. Oni su zahvaćeni Kristovom ljubavlju, kao što je i mladi Jeremija bio zahvaćen Božjim duhom koji je u usta njegova stavio riječi svoje. „Ovi su mladići izabrani od Boga da služe Crkvi i njezinu spasenjskom poslanju. A oni sami danas pred Isusom i njegovom Crkvom izjavljuju da su spremni zaorati brazdu na

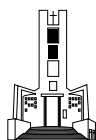
njivi koja je Kraljevstvo Božje. Međutim, svatko od nas, bilo da smo zaređeni službenici ili dionici Kristova kraljevskog svećeništva, ore svoju brazdu. Kad počne orati, orač se ne smije osvrutati unatrag, jer bi to moglo utjecati na njegovu sposobnost pravilnog oranja. Zapravo, gledanje unatrag s pluga neizbježno bi ga dovelo do toga da ore krivi red i možda ošteti usjeve koje je zasadio", objasnio je biskup Petar obraćajući se zatim ređenicima s molbom i očekivanjem da "ne oru krive redove i oštećuju usjeve".

"To su duše ljudi i štete mogu imati nesagledive posljedice. Kad god oremo redove po svojoj presudbi, neovisno o zajedničkom poslanju, ne pridonosimo rastu Kraljevstva, a niti vlastitom posvećenju. Budite oni koji će gledati naprijed, zagledani u Krista, druge voditi njemu i na taj način i sami postati prikladni za kraljevstvo Božje", poručio je mons. Palić.

Nakon litanija uslijedio je čin ređenja.

Na kraju misnoga slavlja okupljenima se obratio generalni vikar don Nikola kazavši kako su „na

početku Crkve apostoli izabrali sedam muževa na dobru glasu da im pomažu u svakidašnjoj službi, da bi se sami mogli sasvim posvetiti molitvi i propovijedanju riječi. Tim izabranim muževima apostoli su, molitvom i polaganjem ruku, povjerali da poslužuju kod stolova. Danas je nasljednik apostola biskup Petar polaganjem ruku i molitvom zareadio također sedmoricu đakona da bi im povjerio da poslužuju svetim oltarima. Čestitam Vama biskupe Petre i provincijale Jozo na novim đakonima, a vas dragi đakoni neka Duh Sveti ojača za vjerno vršenje službe. Zahvaljujem njihovim roditeljima na daru života a braći, sestrama i svoj

rodbini na molitvama, odgojiteljima na poučavanju i odgajanju.“

Po rukama mostarsko-duvanjskoga biskupa i trebinjsko-mrkanskoga upravitelja mons. Petra Palića đakonsko ređenje primili su Luka Cvitanović (župa Sv. Petra i Pavla Mostar), Mato Puljić (katedralna župa Marije Majke Crkve – Mostar), Antonio Zirdum (župa Sv. Ivana Apostola i Evanđelista – Mostar), Gabrijel Pavlović (župa Sv. Petra i Pavla – Rotimlja), fra Ante Begić i fra Željko Tomić (župa Bezgrješnog začeca BDM – Posušje) te fra Ante Vukoja (župa Sv. Petra i Pavla – Kočerin).

BOŽE TOLO UŠAO U POSTULATURU

Mostar - U petak 15. rujna 2023. u postulaturu Hercegovačke franjevačke provincije službeno su primljena devetorica kandidata:

Karlo Vasilj – Župa sv. Jakova, Međugorje
Andrija Šego – Župa sv. Jakova, Međugorje
Petar Zrinušić – Župa sv. Mihovila Arkandela, Duvno
Tomislav Barać – Župa sv. Jakova, Međugorje
Mate Tadić – Župa Presv. Srca Isusova, Kongora

Marko Lasić – Župa sv. Petra i Pavla, Mostar

Bože Tolo – Župa Bezgrešnog začeca BDM, Posušje

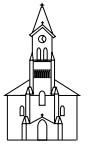
Renato Prusina – Župa Krista Kralja, Čitluk

Ivan Vasilj (sjemeništarac) – Župa sv. Jakova, Međugorje

Kandidate je primio provincijal fra Jozo Grbeš. Postulatura traje najmanje šest mjeseci i prvi je korak upoznavanja franjevačkog oblika života. Kroz to vrijeme kandidat upoznaje stvarnu zajednicu i bratstvo u koje je došao, jednako kao što i članovi bratstva upoznaju njega. U toj dinamici upoznavanja

konkretnog života zajednice događa se prvo razlučivanje i provjera autentičnosti vlastitog životnog poziva. Ukoliko kandidat i zajednica kroz vrijeme postulare steknu usklađeno povoljno mišljenje o duhovnom pozivu kandidata, on ulazi u novicijat koji traje godinu dana.

Po zagovoru serafskoga oca sv. Franje iz Asiza neka ih prati Božji blagoslov i naša molitva.

FRA ANTONIO PETRIC POLOŽIO SVEČANE ZAVJETE

U subotu 2. rujna u 19 sati u crkvi sv. Mihovila Arkandela Duvno, sljedeća braća Hercegovačke franjevačke provincije položili su svečane zavjete:

Fra David Slišković - župa Uznesenja BDM Široki Brijeg

Fra Antonio Petric - župa Bezgrešnog začeca BDM Posušje

Fra Josip Stanić - župa sv. Mihovila Arkandela Duvno

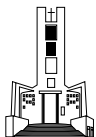
Fra Robert Cvitanović - župa sv. Petra i Pavla Mostar.

Svečanozavjetovanici su od Boga i Crkve tražili "da zavjetujući Pravilo i život u Redu manje braće mogu slijediti nauk i stope Gospodina našega Isusa Krista sveto djelujući do smrti". Misno slavlje predvodio je provincijal hercegovačkih franjevaca fra Jozo Grbeš. U koncelebraciji su bili gvardijan fra Bože Milić, magistar hercegovačkih bogoslova fra Josip Serđo Čavar, gvardijani naših samostana i još pedesetak svećenika. Misno slavlje svojim pjevanjem uzveličali su članovi duvanjskog zbora. U liturgiji su služili naši bogoslovi.

Nakon prigodne homilije uslijedio je obred zavjetovanja, gdje su braća položila svoje doživotne zavjete poslušnosti, siromaštva i čistoće, predajući se potpuno našem Bratstvu.

Čestitamo braći i neka ih sveti Franjo Asiški zagovara.

FRA IVAN CRNOGORAC ZAREĐEN ZA SVEĆENIKA

U četvrtak, na svetkovinu apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, 29. lipnja, na svečanom misnom slavlju u 11 sati biskup mons. Petar Palić u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve predvodio je Euharistiju na kojoj je zaređio šest novih svećenika. Petorica svećenika zaređena su za Hercegovačku franjevačku provinciju: fra Ivan Crnogorac, fra Fran Ćorić, fra Marin Mikulić, fra Slaven Tomić i fra Alojzije Slavko Anđelić te jedan za Mostarsko-duvanjsku biskupiju – don Zvonimir Rezo.

Uz biskupa Petra u konceleciji bio je nadbiskup Aldo Cavalli, apostolski vizitator s posebnom ulogom za župu Međugorje, generalni vikar naših biskupija don Nikola Menalo, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozo Grbeš

te mnogobrojni svećenici i redovnici. Okupio se velik broj rodbine i prijatelja ređenika, bogoslova i sjemeništara, postulanata i redovnica.

PROSLAVA MLADE MISE FRA IVANA CRNOGORCA

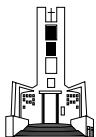
Pod geslom: *"I on je bio s Isusom Nazarećaninom"*, mladomisnik fra Ivan Crnogorac proslavio je Svetu misu u nedjelju, 23. srpnja 2023. godine na vanjskom oltaru, ispred crkve BDM u Posušju. Euharistijsko slavlje započelo je ulaznom procesijom kroz crkveno dvorište do vanjskog oltara. Na misnom slavlju, kojemu je svečano predsjedao mladomisnik, u koncelecijaciji je sudjelovalo više svećenika, a među njima i provincijal fra Jozo Grbeš, propovjednik fra Tomislav Crnogorac, posuški župnik fra Mladen Vukšić te ovogodišnji mladomisnici.

Nadahnut evanđeljem, prigodnom i dosta emotivnom propovjedi fra Tomislav Crnogorac, koji je i mladomisnikov brat, kao primjer navodi Isusove slike o malom zrnu goruščice koje je na početku malo, a naraste veliko, tako je i s kraljevstvom nebeskim, u početku je malo, to je mala šačica blagoslova, a izrodi dovoljno da se rodi Crkva koja će se proširiti po cijelom svijetu. Kao što je malo kvasca potrebno da se ukvasa velika količina tijesta isto tako mali broj Kristovih učenika svojim životom može pridobiti veliko

mnoštvo. Naglasio je važnost mise, što misa predstavlja nama, jesmo li svjesni da Bog čezne da blaguje s nama, kolika je Kristova žeđ, čežnja da bude s nama. Veliko otajstvo ljubavi zove se sveta misa. Zamolio je okupljeni narod da moli za svećeničke pozive te je svom bratu naglasio da uvijek zahvaljuje Bogu jer nema ničeg ljepšeg od svećeničkog poziva. Pravi odgovor na sva pitanja leži u tome da je misao na Boga najljepša stvar na svijetu. Bog nam puno toga govori, a mi bi samo trebali slušati. Uvijek je Bog ljubav, Bog nas bira jer smo jadni, slabi. Fra Tomo je pozvao brata da ostane uvijek Božji, da bude svjestan svoje nedostojnosti, a da se trudi biti dostojan, da radi na sebi. Bojimo se, ali trebamo osjetiti njegovu prisutnost. Pozvao ga je da se približi malenom i onom čovjeku u nevolji pa ćeš osjetiti Boga, da bude ponizan, skroman. I na koncu samo mladomisničko geslo: *I on je bio s Isusom Nazarećaninom*, savršena je definicija svećenstva i sav život krije se u tome.

Svoju čestitku uputio je i provincijal Hercegovачke provincije fra Jozo Grbeš te se zahvalio Bogu, roditeljima i pozvao mladomisnika da ga njegovo geslo Mlade mise vodi kroz cijeli život.

Na završetku svete mise kratko se obratio župnik fra Mladen Vukšić koji se zahvalio dragom Bogu na još jednoj Mladoj misi u našoj župi, na lijepom vremenu. Čestitao je mladomisniku, njegovim roditeljima Biljani i Ivici koji su darovali crkvu, te pozvao puk da se moli za nova duhovna zvanja, za svoju djecu. Zahvalio se svima koji su na bilo kakav način omogućili da sve protekne u najboljem redu

Na samom kraju mladomisnik se obratio svima i na dosta emotivan način zahvalio dragom Bogu na svemu, Gospi, sv. Franji, svojim roditeljima na neizmjerljivoj ljubavi, povjerenju i podršci na svom životnom putu, sestrama i braći, rodbini, baki Marti, Hercegovačkoj provinciji, a na poseban način svom bratu fra Tomi koji mu je bio uzor na životnom putu te mu pružao podršku u svim teškoćama i dilemama, koji je poput Andrije svog brata Šimuna doveo k Isusu. Zahvalio se svima onima koji su na bilo koji način pomogli i bili dio ovog svečanog dana, odgojiteljima, župniku, braći fratrima na Širokom Brijegu na čelu s gvardijanom fra Ivanom Marićem, prijateljima, svim časnim sestrama,

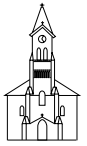
župnom zboru koji je uveličao ovo slavlje, svim župljanima u Posušju, župljanima na Širokom Brijegu, a posebno ministrantima.

Svečanim mladomisničkim blagoslovom završilo je ovo slavlje.

Nakon euharistijskog slavlja, druženje je nastavljeno u svadbenom salonu Viktorija u Posušju.

FRA ŠIMUN OREČ PREDSTAVIO SVOJU KNJIGU

Predstavljanje knjige fra Šimuna Oreča pod nazivom “Pješice od Frohnleitena do Jeruzalema i do najvećih europskih svetišta” održano je u petak 30. lipnja u vjeronaučnom centru župe u Posušju.

Knjiga je presjek ukupno 25 hodočašća od kojih je osam u marijanska svetišta. „Moja putovanja su meni donijela puno koristi, a nadam se i drugima. Prvo hodočašće bilo je 1996. godine. Bilo je to zavjetno hodočašće, zavjet koji sam donio za vrijeme Domovinskog rata kada i ako završi rat. Krenuo sam iz svoje župe Frohnleitena u Međugorje. Tu sam osjetio ispunjenje zavjeta i doživio Međugorje koje je bilo već 15 godina aktualno. Odatle sam povezivao Međugorje s raznim europskim svetištima i s najvećim svetištem, Jeruzalemom. Bio mi je cilj moliti za mir u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, ali i za mir u svijetu. Moja putovanja su bila putovanja mira“, kazao je fra Šimun koji je osim toga prvog hodočašća u Međugorje i onog najvećeg u Jeruzalem istaknuo i hodočašća od Lourdesa do Santiaga, u Fatimu, u Siriji 2008. godine, hodočašće u Rim, Asiz, hodočašće kroz Ukrajinu 2013. godine. „Ukrajna je sada pogođena ratom, zato i ovom prilikom pozivam na molitvu za mir, za mir u svome srcu, obitelji, domovini, ali i u cijelom svijetu“, kazao je fra Šimun Oreč. Budući da je veći broj hodočašća bio u marijanska svetišta, fra Šimun je istaknuo da je upravo Marija u povijesti poznata kao ona koja je donosila mir. „Sjetimo se sukoba između islama i katolicizma, bitke kod Lepanta nakon koje je papa proglasio blagdan Marije ružarice. Kasnije se slično dogodilo pod Bečom 1683. godine. Nakon pobjede malobrojnijih kršćana, papa je proglasio blagdan Imena Marijina. Ukazanja u Lourdesu su se dogodila nekoliko godina nakon revolucije u Francuskoj koja je bila protiv vjere i djelovala protukršćanski, ukazanja u Fatimi su bila na kraju Velikog rata, Prvog svjetskog rata. Marija je uzor vjerskog života i velika naša zagovornica na nebu“, istaknuo je fra Šimun.

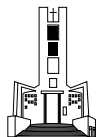

Knjiga “Pješice od Frohnleitena do Jeruzalema i do najvećih europskih svetišta” ima oko 350 stranica i sadrži dvjestotinjak fotografija koje mnogo toga objašnjavaju.

Knjiga koja je izvorno objavljena na njemačkom jeziku, u veljači ove godine objavljena je i na hrvatskom jeziku. Može se kupiti u župnom uredu u Posušju, a prihod od prodaje fra Šimun je namijenio izgradnji župne crkve u Posušju.

Spomenimo i da je knjigu pored autora predstavio i fra Robert Jolić, te fra Ivan Landeka. Program je vodila Silvija Karamatić, a večer predstavljanja uveličao glazbeni sastav Eterno iz Posušja.

Fra Šimun Oreč, hercegovački je franjevac rođen u Posuškom Gracu 1941. godine. Većinu svoga pastoralnoga djelovanja proveo je u inozemstvu, ponajviše u Frohnleitnu u Austriji, od 1976. do 2018. godine. U svojoj 55. godini života počeo je hodočastiti do najvećih marijanskih, kao i kršćanskih svetišta po Europi i šire. Od 2018. živi u samostanu hercegovačkih franjevaca u zagrebačkoj Dubravi, gdje obavlja službu ispovjednika.

PASTORALNI POHOD BISKUPA PETRA PALIĆA NAŠOJ ŽUPI

Biskup mostarsko-duvanjski i apostolski upravitelj trebinjsko-mrkanski mons. Petar Palić u ovom tjednu od 20. do 26. studenoga boravi u posuškom dekanatu, ne kao upravni inspektor nego kao pastir koji skrbi o svojim vjernicima, kazao je biskup Palić u uvodu svete mise koju je predslavio u crkvi Bezgrešnog začeca Blažene Djevice Marije u Posušju.

Prvog dana svoga posjeta 22. studenoga 2023., biskup je u pratnji dekana i župnika, fra Mladena Vukšića, pohodio načelnika Antu Begića i njegove suradnike. Potom je obišao Srednju strukovnu školu, Glazbenu školu, te Osnovnu školu. Poslijepodne je imao susret s časnim sestrama koje djeluju u našoj župi, te Gimnaziju i na koncu groblje Ričina. U svim institucijama naišao je na srdačan prijem djelatnika i učenika.

Biskup Petar je navečer u 18.00 sati predslavio svetu misu u našoj župi. U 19.00 sati održao je katehezu, a nakon nje odgovarao vjernicima na pitanja iz života Crkve i Mostarsko-duvanjske biskupije.

U svojoj homiliji je najprije objasnio prirodu svoga pohoda posuškom dekanatu. „Pastoralni pohod je prigoda susreta biskupa i zajednice vjernika u određenoj župi. To je jasan biskupov znak svim vjernicima – na srcu ste mi i odgovoran sam za vas. Pastoralni pohod je susret u jednostavnosti, međusobnom razumijevanju, u ljubavi i bratskoj

odgovornosti. Pastoralni pohod je upoznavanje s konkretnim životom jedne župne zajednice, to je trenutak da svi podsvjestimo sebi da smo i mi dio biskupije, ta biskupija je dio Crkve. Crkva i crkvenost se ne ostvaruju samo u jednoj župi, nego u biskupijskom zajedništvu u jednoj biskupiji. Zato je pohod biskupa jednoj župi znak da svi pripadamo tom biskupijskom zajedništvu, a onda po tom biskupijskom zajedništvu i cijelom zajedništvu Kristove Crkve. Pastoralni pohod biskupa je i poticaj na izgradnju zajedništva. Kao što patimo od podjela na raznim razinama, obiteljskim, da ne govorimo o političkim ili među narodima, nažalost postoje ponekad podjele u crkvenom zajedništvu.

Zato je biskupov pohod poticaj na jasnije i iskrenije življenje zajedništva“, kazao je biskup Palić govoreći o ovom pastoralnom pohodu.

Osvrćući se na prvo misno čitanje iz Knjige Makabejaca i majci koja pruža primjer žene čvrste u vjeri i primjer ustrajnosti u svim protivštinama, on je upitao; „Koja je to majka Makabejka danas? „Svaka ona koja se ne boji života. Svaka ona koja ima hrabrosti priznati u svom srcu, pred Bogom, a time i pružiti svjedočanstvo svoje vjere pred drugima – otvorena sam prema životu. Majka Makabejka je ona koja svjedoči svojim životom pred svojom djecom kako je potrebno odgajati i duh i vjeru, jer vjera je Božji dar, ali i naš odgovor, naša riječ Bogu na sve ono što nam daje“, kazao je biskup Palić.

Govoreći pak o Evanđelju, biskup Palić kaže da je Isus još konkretniji u prisposobi iz Lukinog Evanđelja o gospodararu koji slugama daje mne na upravljanje. „Dva su trenutka današnjeg Evanđelja u kojima nas Isus želi naučiti. Prvi trenutak je da smo pozvani primiti neku bezgraničnu vrijednost i da nam taj upravitelj koji odlazi daje bezgraničnu vrijednost. Bog nam, dakle, daje puno. Drugi trenutak je da će doći trenutak kada treba obrazložiti gdje je to puno otišlo. Između ta dva trenutka darovanja ili darovanosti i polaganja računa mi živimo. Što smo mi pozvani u tom međuvremenu či-

niti? Jedno je najopasnije, sakriti to u rupčić. Zato nas Isus danas poziva da se poistovjetimo s jednim od ovih deset slugu. Sada u srcu provjerimo jesmo li doista spremni ovoga trenutka položiti račun“, kazao je biskup Palić.

Kateheza na temu nominalnog ili deklarativnog kršćanstva

U katehezi nakon svete mise, biskup Palić je govorio o opasnostima nominalnog ili deklarativnog kršćanstva. „Ako malo pratite što papa Franjo govori, onda vidite da se on često puta osvrće i kritizira nominalno ili deklarativno kršćanstvo. Kaže da nije dobro da smo kršćani samo po imenu, nego da je potrebno biti kršćanin i po životu. Nedavno se u Rimu održala sinoda u kojoj smo razmišljali što nam Duh Sveti govori. I nakon sinode, jedan austrijski biskup je kazao za jedne novine da „Europa više nije središte kršćanstva“. Sada je to negdje Afrika, Južna Amerika, ali i Azija se budi. Mi u Europi stagniramo ili umiremo. Koji je to naš problem?

U knjizi Otkrivenja postoji pismo sedmerima crkvama kojima Gospodin upućuje svoju poruku. Jedan od tih zajednica je crkva u Sardu. Toj crkvi Isus kaže da je mrtva. Što Duh govori crkvama, ovdje u Posušju ili mostarsko – duvanjskoj biskupiji? To je trenutak poniznosti, kada shvatimo da

nismo ono što mislimo da jesmo. To je bilo bolno za crkvu u Sardu.

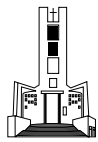
Zamislite da dođete na nedjeljnu misu i na misi se kaže da je stiglo pismo od Isusa u kojem kaže: „Dragi moji vjernici u župi Posušje, znam vaša djela. Imate ime da živite, a mrtvi ste.“ Svi misle da žive, a umiru. Sigurno bi to bilo u medijima: Isus je pokopao župu u Posušju. No, to se nije događalo s crkvom u Sardu. Isus ih zapravo voli, ljubi i želi da im se otvore oči za jednu stvarnost koju oni ne vide. On želi da oni vide tko su zapravo, a teško je

vidjeti istinu o sebi jer istina nas pogađa. Isus im kaže da nisu ono što misle da jesu.

Što se dogodilo s crkvom u Sardu? Što se događa s crkvom u Europi? Kako su došli u situaciju da su mrtvi? Kako crkva u Europi dolazi u situaciju da umire? U pismu se ne vidi konkretni problem crkve u Sardu. Tu je možda prvo iskustvo koje je zabilježila ta crkva, a to je pad u deklarativno ili nominalno kršćanstvo. Zašto je u opasnosti ta crkva u Sardu? Zato što se tako savršeno prilagodila trenucima onoga vremena, udobno se uklopila u svoju okolinu i kao oznaku kršćanstva zapravo nema ništa. To je problem te zajednice i to je problem današnje Europe. Ne postoje poteškoće koje treba prevladati, patnja koja treba pročistiti. Kod nas se događa da nema više oštine vjere, nismo više svjesni što je to kršćanstvo, što posjedujemo i koliko vrijednost ima sveta misa i sakrament.

Deklarativno ili nominalno kršćanstvo je kada usvojimo kršćanske ideje i netko bi rekao da toga ima u Europi. I imamo, ali problem je kada izgubimo kršćansku svrhu ili kršćanski cilj“, kazao je biskup Palić dodajući da ovako živimo zbog tradicije.

„Crkva počiva na tradiciji i ona osvjetljava put. Tradicija nije sporna. Ona objavljuje kada kažemo da ispovijedamo jednu, svetu, katoličku i apostolsku crkvu, ako nema jedne od ovih oznaka, onda nisi cjelovit katolik. To deklarativno ili nominalno kršćanstvo je vjerovanje u Boga i u kršćanski svjeto-

nazor, ali nas ništa ne pokreće na svjedočenje. To je ono što papa Franjo traži od nas – da budemo misionarska crkva. Ne ona koja se zatvorila u sebe. Pozvani smo drugima svjedočiti kako je lijepo vjerovati u Isusa. To nećemo moći ako se to ne održava u našem životu. To nominalno ili deklarativno kršćanstvo znači koristiti kršćanski rječnik, ali ako nemamo stil kršćanskog života – onda nam to ništa ne znači“, kazao je biskup Palić.

Osvrnuo se i na molitve. „Biblija kaže da se Isus puno molio. Zapisane su različite njegove molitve, ali je svoje učenike naučio moliti samo jednu: Oče naš. Nemojmo zaboraviti Isusove riječi o farizejima: „Misle da će s mnoštvom molitvi uspjeti promijeniti Boga.“ Ali zapravo to mnoštvo molitvi ne mijenja njih – to je nominalno kršćanstvo.

Umjesto da mi budemo preobraženi slavljenjem sakramenata, slavljenjem euharistije, sakramenta ispovijedi... – mi zapravo želimo stvoriti Boga na svoju sliku, a ne posvjestiti sebi da smo mi stvoreni na Njegovu sliku. Kada sve ovo spojimo, onda nam može biti jasno što to jednu crkvu čini starom, beživotnom. Kada sebi kažemo da sve dobro radimo, nedjeljom smo na misi, barem dva puta godišnje na ispovijedi – onda više nema prostora za promjenu. Isus upravo tu crkvu naziva mrtvom, jer ne vidi mjesta promjeni.

Kako crkva dolazi do takve situacije? Crkva u Sardu bila je fokusirana na sebe, svoje ime i svoju reputaciju. Crkva u Europi je uvijek za sebe tvrdila da je ukorijenjena u kršćanstvu, da je bogata crkva, da ima sredstava, da ima lijepe crkve, ali nisu se suočili sa stvarnošću. Zato im Gospodin kaže, „Imaš ime da živiš, a mrtav si“. Vi ste kršćani da živite, ali umirete. Ta crkva je nekada bila ugledna jer su se davali i predavali Božjoj stvarnosti.

Koliko puta znamo čuti od starih kako je nekada bilo, u crkvi, na vjerouku... To je crkva koja govori o prošlosti, kako se treba vratiti u te dane, ali učinak toga je da samo komuniciramo prošlost. No, mi živimo danas, ovdje i sada. I naša kršćanska zadaće je pitati se što danas treba učiniti. Svi se mi trebamo sjećati što je Bog učinio za nas jer i to je dio svjedočenja. No, ako samo ostanemo tu, na tom sjećanju, možemo se pretvoriti u

mrtvilo. Onda ne dopuštamo Bogu, Isusovu Duhu da nas danas preobražava.

Druga stvar koja se zamjera crkvi u Sardu ili bilo kojoj crkvi je ta što se ponaša tako da nije puno pazila na svoju autentičnost i svjedočenje nego na izgled, kako će se predstaviti drugima. I zato Isus upućuje kritiku: Tvoja djela nisu savršena. Nije bio problem što crkva u Sardu ništa ne radi, nego što se njezina djela prazna“, kazao je biskup Palić.

Zaključuje da ima rješenja. „Ako želimo pobijediti to deklarativno kršćanstvo, ako želimo pobijediti taj nominalizam u kršćanstvu, onda u svoj život treba unijeti više autentičnosti, iskrenosti, pa čak i patnje i onda ćete vidjeti kako drugačije vidimo. Autentično kršćanstvo nas poziva da ne budemo slijepi, nego da otvorenih očiju idemo kroz život, da u konkretnom trenutku prepoznamo Isusov pohod i njegov dolazak. Ako budemo samozadovoljni i zatvoreni poput crkve u Sardu, onda nećemo naprijed“, istaknuo je biskup Palić.

U četvrtak 23. studenog 2023., biskup je pohađio vrtić, jedan gospodarski objekt, te Udrugu djece s posebnim potrebama.

Poslijepodne biskup Petar je završio posjet našoj župi. Ovo je prvi ovakav službeni posjet našoj župi i dekanatu. Biskup je naišao na lijep prijem. Vjernici i djelatnici institucija su naglasili biskupu otvorenost i jednostavnost. Imali su iz blizine priliku doživjeti biskupa.

Sigurno, ovaj pohod je bio koristan za biskupa, ali i za vjernike naše župe.

Bogu smo zahvalni za ovaj posjet.

JASLICE 1223. - 2023.

Ove godine 2023., Crkva, a napose naša franjevačka obitelj, obilježava 800. godišnjicu prvih jaslaca koje je načinio sveti Franjo u Grecciu.

Naša župna zajednica pridružila se obilježavanju ove obljetnice slavljenika Isusa u slavlju Došašća i Božića.

Pozivali sve župljane da se okušaju u izradi vlastitih originalnih jaslaca.

Prilikom izrade jaslaca koristili su se razni dostupni materijali (npr. drvo, kamen, tkanina, vuna, staklo, plastika, konac, koža, boje itd.). Sve je bilo dozvoljeno osim kupovanja gotovih figura i postavljanja u jaslaca.

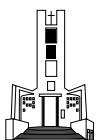
Izložba je bila u prve tri nedjelje došašća, poslije svetih misa, a najbolji radovi su nagrađeni. Ostali sudionici su dobili prigodni dar kao zahvalu za trud koji su uložili.

Andrijana Bešlić za svoje ručno izrađene jaslce od više vrsta tkanina nagrađena je za najbolje jaslce po glasovima posjetitelja, a Zdenka Mandurić za ručno izrađene jaslce od kamena i drveta nagrađena je kao najbolja po ocjeni stručnog žirija.

Ukupno 42 ručno izrađene jaslce ovom prilikom su stigle su na izložbu u župu Posušje, kazao je župnik u župi fra Mladen Vukšić. „Ovaj jubilej naša župa je obilježila na ovaj način i pozvala je sve vjernike koji imaju umjetničkog dara da izrade jaslce. Jedini uvjet je bio da figure ne budu kupljene i da sve bude ručni rad od dostupnih materijala i da bude prepušteno mašti umjetnicima i izvođačima. Iznenadili smo se jer je stiglo dosta radova, preko četrdeset što je iznad svih očekivanja. Mogli smo vidjeti raznolikost ideja, raznolikost materijala i ostali zatečeni“, kazao je fra Mladen Vukšić.

Dodao je da su mnogi rekli kako bi bilo dobro da ovu izložbu napravi župa svake godine. „Pa ako Bog da, izložba će biti svake godine“, kazao je fra Mladen. Jaslice koje su napravljene i izložene bile su napravljene od različitih materijala, tkanina, drva, kamena, pa čak i od pur pjene. Bilo je i crteža i slika. Andrijana i Zdenka su ponosne i sretna jer su odabrane. Zdenka je svoje jaslice radila dosta dugo, oko dva mjeseca, a koristila je kamenje i

drvo koje je sama obrađivala, slagala i ljepila. Andrijana je pak trebalo za svoje pletene jaslice oko dva tjedna stalnog rada. One su kompletno izheklane. „Hvala Bogu na daru koji mi je dao, mislim da me je On i vodio. Nemam ja puno iskustva u pletenju da bi mogla govoriti o majstorstvu. Hvala i mojoj obitelji jer je dva tjedna sve bilo na čekanju dok sam ja izrađivala jaslice, a opet iznad svega, hvala dragom Bogu“, kazala nam je Andrijana.

PREMINUO FRA MILAN LONČAR

U utorak 31. 1. 2023., u Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar, okrijepljen sv. sakramentima, blago u Gospodinu preminuo je njegov sluga svećenik i naš brat FRA MILAN LONČAR u 79. godini života, 59. godini redovništva i 52. svećeništva.

U četvrtak, 2. 2. 2023. pokopan je na groblju Matrića Križ, u Posušju, naš brat fra Milan Lončar. Fra Milan je preminuo, opremljen svetim sakramentima, u mostarskoj bolnici 31. siječnja 2023. Sv. misu zadušnicu slavio je provincijal fra Jozo Grbeš uz koncelebraciju 66 svećenika. Fra Jozo se u svojoj propovijedi osvrnuo na kršćansko poimanje smrti i fra Milanov životni put.

Na koncu mise od fra Milana su se oprostili don Stipe Galo, biskupov tajnik, fra Ante Pranjic u ime naših misionara u Švicarskoj, fra Mario Knezović u ime duhovnih zvanja posušskog kraja, te posuški župnik fra Mladen Vukšić. Na pokopu se okupio velik broj rodbine, prijatelja i župljana župe Posušje. Svi smo molili da Gospodin fra Milanu udijeli svoj pokoj te zahvalili za sve učinjeno u župama u kojima je djelovao i mjestima u kojima je živio.

Fra Milan se rodio 25. srpnja 1944. u Vinjanima kod Posušja. Roditelji su mu Stjepan i Iva r. Petric.

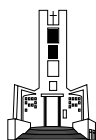
Prva četiri razreda osnovne škole pohađao je u Vinjanima od 1951. do 1955., a druga četiri u

Osnovnoj školi u Posušju od 1955. do 1959. Zatim odlazi u sjemenište gdje pohađa Gimnaziju u Sinju od 1959 do 1961; te u Dubrovniku od 1961. do 1963. Franjevački habit oblači na Humcu 14. srpnja 1963. Prve zavjete polaže 25. ožujka 1966. Vječne zavjete polaže 2. travnja 1969. u Sarajevu. Red đakonata prima 6. lipnja 1970. u Konigsteinu. Za svećenika je zaređen 27. lipnja 1970. godine u Konigsteinu. Mladu misu proslavio je 2. kolovoza 1970. na Rakića groblju u Vinjanima.

Nakon ređenja i mlade mise fra Milan je obnašao sljedeće službe:

- Duhovni pomoćnik na Humcu od 1971. do 1975.
- Od 1975. do 1989. boravi u Munchenu gdje je student, odgojitelj bogoslova u Njemačkoj i Švicarskoj, te duhovni pomoćnik.
- Misionar u Zurichu od 1989. do 1990.
- Misionar u St. Gallenu od 1990. do 1999.
- Vraća se u Mostar i postaje Ravnatelj izdavačke kuće Ziral od 1999. do 2004., te duhovni pomoćnik do 2005. godine.
- Župnik u Posušju od 2005. do 2013. godine., nakon toga ostaje kao duhovni pomoćnik u Posušju do svoje smrti.

PREMINULA Č. S. LJUBICA KOVAČ

Na blagdan Tri kralja 6. siječnja 2023., preminula je časna sestra Ljubica Bernardica Kovač, poznata velikom broju ljudi iz BiH, Hrvatske, ali i naših iseljenika u svijetu po čudesnim pripravcima iz 'Božje apoteke', ljekovitom bilju kojim je pomagala kod mnogih bolesti na koje klasična medicina nije imala adekvatni odgovor.

Sestra Ljubica Kovač rođena je 1939. u Posušju, Bosni i Hercegovini gdje je odrasla, a jedno je od 11-ero djece Petra, rođenog 1914., i Ruže, rođene 1918. Samostanu Družbe Kćeri Božje Ljubavi pridružila se 1956. godine.

Sestrino ljekovito bilje bilo je poznato diljem Hrvatske te Bosne i Hercegovine.

Početkom 80-ih godina roditelji časne sestre Ljubice Kovač teško su oboljeli – majka od Parkinsonove bolesti, a otac od teške anemije te je o njima preuzela brigu. Kongregacija redovnika dopustila je da bude uz roditelje dok potreba traje.

Zahvaljujući njezinim čajnim mješavinama otac je živio još 12 godina, a majka još 15. Sestra Ljubica Kovač je 90-ih godina počela pripremati biljne pripravke u kući u Posušju i za druge ljude koji su tražili njezinu pomoć.

Posljednji ispraćaj sestre Ljubice Bernardice Kovač iz Posušja, Bosne i Hercegovine, poznate po svojim biljnim pripravcima i čajnim mješavinama koje su pomogle mnogima, bio je u četvrtak, 12. siječnja u Splitu.

Brojni su se oprostili od preminule sestre Ljubice

Kovač. obraćajući se ožalošćenima župnik župe Bezgrješnog Začeca Blažene Djevice Marije u Posušju fra Mladen Vukšić istaknuo je kako je s. Ljubica pomogla mnogima.

“Mnogima je olakšala boli, ali mnoge je i Bogu vratila. Mnogi su preko nje pronašli Boga, Crkvu, sakramente i molitvu. Pokojna Bernardica je govorila: ‘Bog je onaj koji ozdravlja, a ja sam samo sredstvo. Bog nam je dao bilje da nas liječi, ali prva je molitva.’ Imala je vremena i strpljenja za svako-ga. Nakon mise mnogi su je čekali, a ona je pažljivo i strpljivo slušala i imala vremena za svakog od njih. Isto tako znala je ostati u kasne večernje sate s onima koje je snašla velika nevolja. I tako iz dana u dan. U svakoj osobi vidjela je Isusa Krista i nije se umorila pomažući drugima.”

VESELKO I RUŽICA MILIČEVIĆ PROSLAVILI 50 GODINA BRAKA

U subotu, 26. kolovoza 2023., Veselko i Ružica (r. Ivanković) Miličević proslavili su 50 godina zajedničkog života. Obadvoje su rođeni u Rakitnu, a kasnije su se naselili u Posušje. Kršćanski brak su sklopili u Zagrebu 9. ožujka 1973. Rodili su četvero djece i imaju 11 unučadi. Svoj zlatni jubilej proslavili su na misi u Posušju u krugu svoje djece, potomaka, rodbine i prijatelje.

Hvala im za svjedočanstvo vjere i za sve što čine za našu župu.

LJUBO I DRAGICA BIŠKO PROSLAVILI 50 GODINA BRAKA

U subotu, 22. siječnja 2023. Ljubo i Dragica (r. Biško) Biško iz Čitluka proslavili su u 50. godina kršćanskog braka. Okruženi svojom obitelji, potomstvom i rodbinom obnovili su svoja bračna obećanja na misi u našoj župnoj crkvi.

Ljubo i Dragica sklopili su kršćanski brak 21. siječnja 1973. pred ondašnjim župnikom fra Eugenom Tomićem i svjedocima Tvrtkom Salapićem i Vjekom Krajinovićem.

Rodili su troje djece. Imaju 8 unuka i 1 praunučicu. Čestitamo i želimo Božji blagoslov!

ZVONKO I ANA BUDIMIR PROSLAVILI 50 GODINA BRAKA

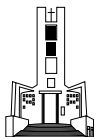

13. kolovoza 2023. godine naši župljani Ana (r. Bešlić) i Zvonko Budimir proslavili su 50 godina braka. Misno slavlje predvodio je naš župnik, fra Mladen Vukšić, koji je u njihovo ime prinio zahva-

le Bogu na svim darovima koje im je podario u ovih 50 godina zajedništva te zazvao Božji blagoslov i na godine koje su pred njima, da budu na dobro njihovih duša, kao i cijele obitelji. Svoj kršćanski brak sklopili su 29. 07. 1973. godine u župi sv. Jure u Viru. Tadašnji župnik župe Vir bio je don Tadija Pavlović, ali je za vrijeme njihovog vjenčanja bio opravdano odsutan te ih je vjenčao don Josip Delić iz Splita. Njihov zajednički život Bog je blagoslovio s troje djece, osmero unučadi i jednom praunučicom, dok drugu praunučicu očekuju upravo ovih dana.

Neka im je sretno i blagoslovljeno!

GRAĐEVINSKI RADOVI NA NOVOJ CRKVI U 2023. GODINI

- postavljen mozaik u apsidi (rad akademskog slikara Vatroslava Kuliša koji se nalazi na naslovnoj stranici)

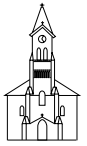
- izrada kamene ograde na istočnom ulazu u crkvu
- postavljen kamen oko vrata sakristije

Na slici u donjem redu: gosp. Milan Bešlić, povjesničar umjetnosti; fra Mladen Vukšić, župnik; Vatroslav Kuliš, umjetnik

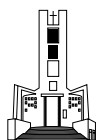
KRŠTENI U NAŠOJ ŽUPI

od 1. 1. 2023. do 1. 1. 2024.

Prezime	Ime	Roditelji
Bago	Luka	Goran i Martina r. Topić
Bago	Marta	Slavo i Kristina r. Vukoja
Bago	Toma	Stipan i Josipa r. Semren
Bago	Petar	Ivan i Anita r. Begić
Bakula	Ana	Zvonko i Anita r. Marić
Bakula	Mia	Marijo i Josipa r. Galić
Bakula	Andrej	Josip i Ružica r. Čuljak
Bakula	Andela	Zdravko i Matea r. Bešlić
Bakula	Ante	Damir i Valentina r. Čutura
Bakula	Filip	Pero i Ivana r. Miloš
Bakula	Šimun	Darko i Matea r. Petric
Bakula	Patricia	Petar i Martina r. Vukšić
Bakula	Anamaria	Mario i Ivona r. Jukić
Barišić	Josipa	Drago i Jelena r. Čerkez
Bašić	Eva	Marin i Antonija r. Dilber
Bašić	Karla	Stjepan i Ivana r. Oreč
Bašić	Ana	Jure i Kristina r. Lebo
Bašić	Ana	Mario i Anela r. Jukić
Bašić	Laura	Marijo i Franciska r. Miloš
Begić	David	Tomislav i Josipa r. Jukić
Begić	Milan	Ivica i Matea r. Čokić
Begić	Laura	Zvonimir i Mihaela r. Zelenika
Begić	Josip	Mate i Ivana r. Grubišić
Bešlić	Elena	Jerko i Marija r. Lončar
Bešlić	Toma	Marinko i Ivana r. Bešlić
Bešlić	Marta	Ivan i Marijana r. Jukić
Bešlić	Ivan	Ante i Monika r. Rezo
Biško	Mia	Ante i Matilda r. Lučić
Biško	Petra	Petar i Marija r. Suton
Biško	Jakov	Ante i Zdravka r. Alilović
Biško	Josip	Branko i Ružica r. Topić
Boban	Ivan	Petar i Martina r. Kovač
Bošnjak	Iva	Josip i i Karla r. Jonjić
Budimir	Marija	Grgo i Martina r. Bešlić
Čamber	Marija	Antonio i Danijela r. Petričušić
Čamber	Bruna	Želimir i Marijana r. Koštro
Čamber	Jakov	Josip i Renata r. Rezo

Čorić	Adrijan	Toni i Danijela r. Bago
Crnogorac	Klara	Stipe i Ivana r. Galić
Čutura	Nikola	Ante i Nikolina r. Hrkać
Čutura	Lucija	Josip i Sara r. Karamatić
Čutura	Anja	Ivan i Marija r. Čolak
Đerek	Jakov	Ivica i Josipa r. Čuk
Galić	Marija	Eugen i Blaženka r. Barišić
Galić	Iva	Ivan i Marijana r. Križić
Galić	Lucija	Josip i Marica r. Kolobarić
Galić	Gabriel	Stipe i Zdravka r. Matić
Galić	Andela	Marin i Antonela r. Sabljo
Galić	Antea	Damir i Gabrijela r. Penava
Gudelj	Iva	Ivan i Monika r. Česić
Ivanković	Melani	Mislav i Ida r. Crnogorac
Janjić	Ivan	Željko i Ana r. Ramljak
Jukić	Petar	Mario i Paula r. Lončar
Jukić	Ivano	David i Antonija r. Bagarić
Jukić	Nora Marina	Marin i Mandy r. Neumann
Jukić	Petar	Cvitan i Ana r. Mrvelj
Jukić	Željko	Andrija i Maja r. Šakota
Jukić	Antea	Marko i Marta r. Vranjković
Jukić	Ivan	Andrija i Ivana r. Brnadić

Jukić	Maja	Stjepan i Mirona r. Galić
Jukić	Nika	Tomo i Valentina r. Bešlić
Jukić	Matej	Ivan i Iva r. Bašić
Jukić	Marko	Zlatko i Kristina r. Martić
Jukić	Pavla	Ante i Josipa r. Pirić
Jukić	Petra	Kristijan i Ivana r. Vranjković
Jurišić	Matej	Ivan i Katarina r. Čolak
Jurišić	Leo	Milan i Gabriela - Ilka r. Jukić
Karamatić	Lucija	Marko i Marijana r. Bagarić
Karamatić	Ante	Ivan i Silvia r. Kovač
Karamatić	Pavo	Ante i Marijana r. Šego
Kelava	Petar	Kristijan i Marija r. Marijanović
Klarić	Mateo	Ivan i Maja r. Mandurić
Knezović	Mario	Marijan i Josipa r. Tunjić
Kovač	Klara	Jurica i Ružica r. Herceg
Kovač	Petar	Rafael i Ana Marije Tomić
Kovač	Mia	Tomislav i Marija r. Šego
Kovač	Luka	Eugen i Marina r. Mandalinić
Kovač	Antea	Hrvoje i Sarah r. Valjan
Landeka	Kata	Mario i Anđa r. Slišković
Lebo	Lea	Ivan i Ružica r. Ramljak
Lebo	Ivan	Franjo i Petra r. Tomić
Lebo	Luka	Josip i Andrea r. Rapić
Leko	Luca	Ante i Ivana r. Ramljak
Leko	Elena	Ivan i Ana r. Kolobarić
Leko	Petra	Marko i Daniela r. Udovičić
Lončar	Umberto	Petar i Josipa r. Lončar
Lončar	Anamarija	Željko i Silvana r. Poljarević
Lončar	Ana	Josip i Ivana r. Rezo
Mandurić	Doria	Damir i Pamela r. Židić
Mandurić	Jakov	Ivica i Martina r. Boban
Maras	Šimun	Mario i Josipa r. Budimir
Marić	Željko	Vinko i Ana r. Mikolčević
Marić	Lucija	Nikola i Kristina - Marta r. Savić
Marić	Mate	Mario i Sanja r. Čutura
Marić	Katja	Ivan i Maja r. Bakula
Markota	Luka	Vinko i Dijana r. Pavković
Markota	Petar	Željko i Mirjana r. Nenadić
Martić	Nika	Ante i Nikolina r. Mijatović
Martić	Antonela	Ante i Kristina r. Mitar
Martić	Luka	Danijel i Lea r. Slišković

Martić	Josip	Pero i Andrea r. Sentić
Martić	Luca	Jozo i Matea r. Pezer
Mihalj	Josip	Stipe i Martina r. Galić
Mikulić	Ivano	Marin i Antonija r. Kreković
Mikulić	Joško	Marko i Ivana r. Lončar
Miličević	Željko	Domagoj i Ivana r. Petričević
Miličević	Ante	Petar i Kata r. Palac
Miličević	Josipa	Zvonimir i Kristina r. Vranjković
Miličević	Josip	Mario i Ana r. Galić
Miloš	Luka	Denis i Katica r. Grubišić
Mioč	Ivan	Petar i Marijana r. Lebo
Mioč	Josip	Petar i Marijana r. Lebo
Mitar	Ivona	Dalibor i Josipa r. Lončar
Mitar	Petar	Stjepan i Josipa r. Šarić
Oreč	Duje	Branimir i Željka r. Karamatić
Pekas	Mila	Milan i Ivana r. Pišković
Penava	Ante	Antonio i Andrea r. Bašić
Penava	Lucija	Antonio i Mihaela r. Storić
Penava	Anđela	Jerko i Ružica r. Kukić
Penava	Leon	Mate i Josipa r. Galić
Petričušić	Ilija	Ante i Ivana r. Marušić
Pirić	Petar	Ante i Ivana r. Lončar
Pirić	Luka	Miroslav i Antonija r. Petričušić
Pišković	Jozo	Mate i Andreja r. Mandurić
Pišković	Ivan	Karlo i Marija r. Bešlić
Polić	Toma	Petar i Ivana r. Bešlić
Puljić	Matej	Marko i Anka r. Galić
Ramljak	Jana	Marko i Patricija r. Ravić
Ramljak	Ema	Branimir i Viktorija r. Tomić
Ramljak	Bartul	Marin i Božena r. Sopta
Ramljak	Jerko	Mate i Nina r. Božić
Ramljak	Nikola	Josip i Mara r. Mandić
Ramljak	Toni	Ivan i Kristina r. Tokić
Rezo	Josip	Ivica i Sanja r. Mikulić
Rezo	Mia	Ivan i Željana r. Miloš
Rezo	Filip	Franjo i Jelena r. Polić
Rezo	Sara	Antonio i Ivana r. Čužić
Rezo	Nikola	Branko i Tijana r. Gavran
Senjak	Iva	Ante i Lucija r. Zlopaša
Senjak	Željka	Marko i Marijana r. Begić
Senjak	Noa	Ivan i Petra r. Bakula
Soldo	Gabriel	Stjepan i Ivana r. Brzica

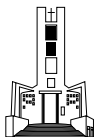
Srebrović	Nika	Milan i Ivona r. Crnogorac
Šušnjar	Marija	Bariša i Tijana r. Rotim
Šušnjar	Toma	Josip i Anđela r. Bešlić
Šušnjar	Jakov	Ivan i Ivana r. Begić
Šušnjar	Teo	Renato i Katarina r. Milićević
Tokić	Luka	Damir i Marina r. Hrkać
Tolušić	Josip	Ante i Ivana r. Šušnjar
Vranjković	Ivano	Nediljko i Vinka r. Grubišić
Vučković	Nikolas	Ivan i Anđela r. Petric
Vukoja	Leonardo	Ivan i Marijana r. Jažo
Zlomisljić	Ivan	Tomislavo i Angelina r. Begić
Zlopaša	Jakov	Ante i Ines r. Penava
Žulj	Toma	Ivan i Marija r. Šimić

UMRLI U ŽUPI

od 1. 1. 2023. do 1. 1. 2024.

Prezime	Ime	Godište
Bago	Matija	1947.
Bakula	Anđa	1932.
Begić	Tomislav	1934.
Bešlić	Danica	1932.
Bešlić	Ljubica	1951.
Bešlić	Joza	1945.
Bešlić	Mirko	1936.
Bešlić	Ankica	1971.
Bešlić	Milan	1944.
Bešlić	Anica	1940.
Biško	Mara	1942.
Bošnjak	Mate	1939.
Bradarić	Ana - Leposava	1933.
Česić	Jerko	1970.
Čorić	Renata	1954.
Crnogorac	Ante	1942.
Crnogorac	Slavo	1938.
Čutura	Anđa	1931.
Đerek	Anđa	1936.
Dragoja	Dinka	1939.
Dragoja	Ivan	1955.
Gavran	Ruža	1942.

Grubišić	Mira	1967.
Jukić	Petar	1952.
Jukić	Dragica	1955.
Jukić	Marinka	1961.
Jukić	Danica	1949.
Jukić	Ljubo	1954.
Jukić	Petar	1935.
Jukić	Zdravko	1966.
Jukić	Nediljka	1958.
Kovač	Bruno	1972.
Kovač	Danica	1937.
Kovač	Sofija	1926.
Kovač	Ana	1932.
Kovač	Iva	1942.
Kraljević	Anđa	1947.
Landeka	Ivan	1996.
Lebo	Veronika	1939.
Lebo	Mila	1931.
Lončar	Ana	1942.
Lončar	Fra Milan	1944.
Maras	Ljubica	1937.
Marić	Matija	1957.
Martić	Jozo	1936.
Martić	Mate	1935.
Martić	Dražen	1973.
Miloš	Pava	1941.
Mitar	Radica	1949.
Mitar	Antonio	1981.
Mitar	Mira	1948.
Penava	Kata	1941.
Pirić	Frano	1946.
Pišković	Jozo	1935.
Šego	Marko	2002.
Šego	Marijan	1949.
Senjak	Ana	1934.
Šifner	Josip	1934.
Smoljo	Kata	1933.
Šušnjar	Mila	1957.
Šušnjar	Mila	1957.
Tomić	Manda	1930.
Vican	Jela	1937.
Vican	Željko	1954.
Zlomisljić	Mila	1947.

VJENČANI U ŽUPI

od 1. 1. 2023. do 1. 1. 2024.

Prezime	Supružnici
Bakula	Mate i Lara r. Begić
Bakula	Filip i Marija r. Čutura
Bašić	Toni i Nikolina r. Zlopaša
Bebek	Veselko i Ana r. Polić
Begić	Mario i Viktorija r. Biško
Begić	Mate i Ivana r. Grubišić
Begić	Veselko i Anđela r. Bakula
Bešlić	Mario i Viktorija r. Jukić
Bešlić	Ivan i Mariana Antonela r. Petric
Boban	Danijel i Marijana r. Mandurić
Boras	Ivan Josip i Martina r. Arapović
Boras	Igor i Matilda r. Gavran
Bošnjak	Josip i Ivana r. Biško
Bubalo	Ivan i Martina r. Penava
Budimir	Željko i Ružica r. Tokalić
Čamber	Domagoj i Ivona r. Bago
Čamber	Kristijan i Ivana r. Grabovac
Crnjac	Branimir i Ružica r. Dilber
Crnogorac	Mate i Marija r. Bešlić
Galić	Ivan i Marijana r. Bakula
Galić	Mate i Ana r. Ramljak
Galić	Karlo i Josipa r. Oreč
Galić	Josip i Tea r. Zlopaša
Gašpar	Ivan i Julija r. Begić
Grbeša	Vlatko i Ana r. Jukić
Grgić	Ivan i Antonija r. Landeka
Grizelj	Josip i Anđa r. Penava
Grubeša	Ivica i Martina r. Hrkać
Grubišić	Josip i Anđela r. Galić
Herceg	Tomislav i Anđelina r. Kovač
Hukić	Armin i Ivana r. Grubišić
Jukić	Marko i Ana r. Bakula
Jukić	Marko i Ana r. Šimić
Jurić	Hrvoje i Božena r. Bešlić
Jurišić	Ivan i Ivana r. Martić

Knezović	Josip i Gabrijela r. Jurišić
Kovač	Josip i Sofija r. Miličević
Kožul	Joško i Darija r. Čorić
Kujundžić	Renato i Ana r. Crnogorac
Leko	Josip i Marina r. Jukić
Lovrić	Roman i Petra r. Bago
Mandurić	Vinko i Ivana r. Biško
Mandurić	Hrvoje i Natalia r. Bešlić
Marić	Dragan i Iva r. Bešlić
Marić	Tomislav i Ivana r. Bakula
Medjedović	Denis i Ivana r. Bašić
Miličević	Tomislav i Anja r. Palac
Miličević	Antonio i Ana r. Karamatić
Mišević	Josip i Mirna r. Bakula
Misir	Šimun i Martina r. Mitar
Palac	Petar i Monika r. Bašić
Pandža	Ivan i Iva r. Čorluka
Petric	Antonio i Gabrijela r. Bošnjak
Petric	Mario i Petra r. Jurišić
Rajić	Romano i Mirjana r. Markota
Ramljak	Josip i Helena r. Vranić
Ramljak	Ivan i Margareta r. Mandurić
Ramljak	Ivan i Jana r. Čamber
Rebić	Bruno i Marija r. Penava
Sablje	Petar i Nikolina r. Galić
Šarić	Kristijan i Lucija r. Čamber
Skoko	Srećko i Antonija r. Boras
Soldo	Marko i Tea r. Mikulić
Sosa	Mate i Marija r. Begić
Spajić	Zvonimir i Ivana r. Begić
Spajić	Petar i Marijana r. Biško
Šušnjar	Domagoj i Irena r. Rezo
Šušnjar	Petar i Tea r. Bakula
Tokić	Petar i Karla r. Mandurić
Tolić	Marin i Maja r. Crnogorac
Vrančić	Andrej i Marija r. Polić
Vranjković	Ivan i Katarina r. Galić
Vukoja	Marko i Katarina r. Jukić
Zeljko	Danijel i Mara r. Grubišić

POPIS DAROVATELJA

ZA IZGRADNJU NOVE CRKVE od 1. 1. 2023. do 1. 1. 2024.

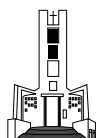
Darovatelji su doneseni po mjestima i abecednim redom. Posebno smo izdvojili darovatelje prigodom vjenčanja, krštenja i sprovoda, te darovatelje u ime organizacija i poduzeća. Ako je bilo što krivo napisano, ili ste možda izostavljeni, svakako nam to javite!

DAROVATELJI IZ POSUŠJA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Anić	Željko	+ Mladena		100 KM
Aračić	Ruža	+ Ivana		100 KM
Arapović	Frano	Nikolin		100 KM
Arapović	Boro	+ Frane		100 KM
Arapović	Mara	ud. Ljube		100 KM
Arapović	Nikola	+ Frane		300 KM
Babić	Jadranka			200 EUR
Baćak	Stojan	+ Ivana		100 KM
Baćak	Zoran			100 KM
Bagarić	Luca			10 EUR
Bagarić	Ivan	+ Jerke		100 EUR
Bagarić	Slavko	Jozin		50 EUR
Bago	Marin i Iva			100 EUR
Bago	Filip	Slobodanov		100 EUR
Bago	Slaven	Matin		100 KM
Bago	Drago	+ Vinka		100 KM
Bago	Slobodan	+ Slavka		100 KM
Bago	Stjepan	+ Ivana		100 KM
Bago	Dario Bože	+ Branka	Ivačević	100 KM
Bago	Mate	+ Joze		100 KM
Bago	Vedran	Matin		100 KM
Bago	Drago	+ Branka	Ivačević	300 KM
Bago	Vida	ud. Slavka		50 EUR
Bago	Božidar	+ Jerke		100 KM
Bago	Slavica	ud. Milana		100 KM
Bakula	Branko	+ Pere		100 EUR
Bakula	Petar	+ Mate		100 EUR
Bakula	Marin	+ Branka		100 KM
Bakula	Vinko	+ Pere		100 KM

Bakula	Marija			100 KM
Bakula	Mario	+ Milana		100 KM
Bakula	Danica	ud. Branka		100 KM
Bakula	Slava	ud. Ante		100 KM
Bakula	Miro	+ Stjepana		100 KM
Bakula	Vinka	ud. Joze		100 KM
Bakula	Jerko	+ Mate		100 KM
Bakula	Ljubo	+ Marinka		100 KM
Bakula	Miro	+ Milana		100 KM
Bakula	Anđa	ud. Stanislava		100 KM
Bakula	Ivica	+ Anđe		100 KM
Bakula	Vinka	ud. Ante		100 KM
Bakula	Tomislav	Blagin		100 KM
Bakula	Marko	Franin		100 KM
Bakula	Milan	+ Stipana		100 KM
Bakula	Ivan	Tomislava		100 KM
Bakula	Vlado	+ Stjepana		100 KM
Bakula	Andrija			100 US\$
Bakula	Ivan	+ Mirka		200 KM
Bakula	Ivan	Veljkin		200 KM
Bakula	Bernard	+ Ante		200 KM
Bakula	Pero	Vinkov		200 KM
Bakula	Frano	+ Ilije		200 KM
Bakula	Veljko	+ Mate		200 KM
Bakula	Marin	+ Branka		300 KM
Bakula	Zoran	+ Ante		300 KM
Bakula	Blago	Petrov		50 EUR
Bakula	Dalibor	+ Ante		50 EUR
Barišić	Josip	+ Mate		100 KM
Barišić	Drago	Ivanov		100 KM
Barišić	Stipe	Stankov		100 KM
Bašić	Dražen	Veljkin		100 EUR
Bašić	Ljuba	ud. Branka		100 KM
Bašić	Mario	Veljkin		100 KM
Bašić	Mario	+ Jakova		100 KM
Bašić	Dalibor	+ Mate		100 KM
Bašić	Marinko	+ Franje		100 KM
Bašić	Ivica	Vjekoslavov		100 KM
Bašić	Ante	+ Ivana		100 KM
Bašić	Veljko			1000 KM
Bašić	Ivan	+ Ljube		200 EUR
Bašić	Radoslav	+ Petra		200 KM

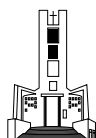
Bašić	Ljubica	ud. Jerke		50 EUR
Batarilo	Iva			200 KM
Begić	Anica	ud. Ante		100 EUR
Begić	Frano	+ Grge		100 EUR
Begić	Jerko	+ Mate		100 EUR
Begić	Jerko		Šperkić	100 KM
Begić	Ivan	+ Ljube	Ćiće	100 KM
Begić	Vinko	Franin		100 KM
Begić	Damir	Ivanov	Žarić	100 KM
Begić	Marija			100 KM
Begić	Branko	Ivanov	Žarić	100 KM
Begić	Ivan	+ Joze	Kosta	100 KM
Begić	Ivan	Ivanov		100 KM
Begić	Mate	+ Pere	Stipić	100 KM
Begić	Vlado	Ivanov		100 KM
Begić	Zvonko	Ivanov		100 KM
Begić	Veselko	+ Ivana		100 KM
Begić	Tomislav	Antin		100 KM
Begić	Ivan	Ljubin	Arić	100 KM
Begić	Milan	+ Mate		100 KM
Begić	Danijel	Zoranov		100 KM
Begić	Ivan	+ Jure	Ivko	100 KM
Begić	Nada	ud. Ivica		100 KM
Begić	Oliver	Jurin		1000 KM
Begić	Zdenko	Brankov		150 EUR
Begić	Dragica	ud. Ljube		200 KM
Begić	Jure	+ Petra		200 KM
Begić	Ljubo	+ Ivana	Ćipukić	300 KM
Begić	Matej	Mijin		400 KM
Begić	Mario	Mijin		400 KM
Begić	Jerko	+ Ikića		50 EUR
Begić	Mijo	+ Marijana		500 EUR
Bešlić	Jozo		Dulkić	100 EUR
Bešlić	Milan	+ Ante		100 EUR
Bešlić	Frano	Ivanov	Juragić	100 EUR
Bešlić	Slavko	+ Slavka		100 EUR
Bešlić	Jerko	+ Mije		100 EUR
Bešlić	Branko	+ Slavka		100 EUR
Bešlić	Jozo	+ Joze	Ćorušić	100 EUR
Bešlić	Marina	ud. Zorana		100 EUR
Bešlić	Petar	+ Mirka		100 EUR
Bešlić	Marinko	+ Mate	Pečetović	100 EUR
Bešlić	Nediljko		Bokić	100 KM
Bešlić	Ivan	+ Joze	Ćorušić	100 KM
Bešlić	Damir	Petrov		100 KM
Bešlić	Ljubo	+ Petra		100 KM
Bešlić	Filip	+ Mije		100 KM
Bešlić	Petar	+ Jure		100 KM

Bešlić	Branko	Ivanov	Stević	100 KM
Bešlić	Stipe	+ Petra		100 KM
Bešlić	Marinko	+ Petra		100 KM
Bešlić	Nediljko	+ Petra	Pandžić	100 KM
Bešlić	Ivan	+ Jure		100 KM
Bešlić	Ivan	Franjin		100 KM
Bešlić	Tomislav	+ Joze		100 KM
Bešlić	Ivan	Petrov	Cukelić	100 KM
Bešlić	Jozo	+ Petra		100 KM
Bešlić	Marinko		Amenović	100 KM
Bešlić	Sano	Marinkov		100 KM
Bešlić	Jozo	+ Ante		100 KM
Bešlić	Josip	Veljkov		1000 KM + 1000 EUR
Bešlić	Ivan	+ Ante	Martinović	200 EUR
Bešlić	Miro	+ Petra	Domić	200 KM
Bešlić	Petar	+ Ikare		200 KM
Bešlić	Željko	+ Jure		200 KM
Bešlić	Vlado		Amenović	300 KM
Bešlić	Milan		Bokić	50 EUR
Bešlić	Ivan	+Stipe	Stević	50 EUR
Bešlić	Damir	Jozin		50 EUR
Bešlić	Marijan	+ Stjepana		50 EUR
Bešlić	Ana	ud. Periše		50 EUR
Bešlić	Robert			50 EUR
Bešlić	Ana	Brankova		50 KM
Bešlić	Ivan	+ Marinka		500 KM
Biško	Darijo	Matin		100 KM
Biško	Blago	+ Mate		200 KM
Biško	Krunoslav	Blagin		200 KM
Biško	Ante	+ Ivana		50 EUR + 400 HRK
Boban	Petar	+ Ivana		50 EUR
Bogut	Branko	+ Petra		100 KM
Bonić	Jozo	+ Ivana		100 KM
Boras	Mladen	+ Vlade	Boškanović	100 EUR
Boras	Iva	+ Stjepana	Boškanović	100 KM
Boras	Tomislav	+ Ante		100 KM
Boras	Ivan Josip	Brankov		100 KM
Boras	Željko	+ Stipe	Boškanović	50 EUR
Boras	Branko	+ Vlade		100 KM
Bošnjak	Dragica	ud. Stjepana		100 EUR
Bošnjak	Tomislav	+ Mate		100 KM
Bošnjak	Mate	+ Ante	Jovušić	50 EUR
Budimir	Mirko	Jozin		100 EUR
Budimir	Željko	Vjenceslavov		100 KM
Budimir	Veselko	+ Marijana		100 KM
Budimir	Darko	+ Stjepana		100 KM
Budimir	Ivan	+ Mirka		100 KM

Budimir	Ljiljanka	ud. Ivana		100 KM
Budimir	Ljubo	Mirkov		100 KM
Budimir	Mario	Darkin		100 KM
Budimir	Tomo	+ Stanka		2100 EUR
Budimir	Ante	Grgin		50 EUR
Budimir	Mara	ud. Milana		50 EUR
Budimir	Zoranka	+ Marinka		50 EUR
Budimir	Igor	Zvonkin		100 EUR
Buntić	Mario	+ Josipa		100 EUR
Crnogorac	Mario	+ Pere		100 EUR
Crnogorac	Mate	+ Domina		100 EUR
Crnogorac	Želimir	+ Petra		100 EUR
Crnogorac	Marin	+ Ante		100 EUR
Crnogorac	Željko	+ Petra		100 EUR
Crnogorac	Ljilja	ud. Veselka		100 KM
Crnogorac	Mario	+ Veselka		100 KM
Crnogorac	Tonka			100 KM
Crnogorac	Slobodan	+ Ivana		100 KM
Crnogorac	Ljubo	+ Mate		100 KM
Crnogorac	Božana	+ Pere		100 KM
Crnogorac	Zvonko	+ Stjepana		100 KM
Crnogorac	Mira	ud. Tomislava		100 KM
Crnogorac	Goran	+ Ante		200 KM
Crnogorac	Ivica	+ Petra		300 KM
Crnogorac	Draga	ud. Ante	Petković	50 EUR
Crnogorac	Ljubo	+ Joze	Dević	50 EUR
Čamber	Vinko	+ Šimuna		100 EUR
Čamber	Blanka	+ Vinka		100 EUR
Čamber	Mario	Perin		100 KM
Čamber	Ivan	+ Šimuna	Ico	100 KM
Čamber	Milan	+Vatroslava		200 KM
Čamber	Žarko	+ Vatroslava		200 KM
Čamber	Ivan	+ Vatroslava		300 KM
Čamber	Zdenko	Dragin		50 EUR
Čamber	Vlado	+ Milana		50 EUR
Čamber	Milan	Vladin		100 KM
Čerkez	Bože	Josipov		100 KM
Čuić	Ante	Marijanov		100 KM
Čuljak	Domin	+ Tome		100 KM
Čuljak	Anka	ud. Ante		100 KM
Čuljak	Mario	Dominov		100 KM
Čuljak	Marija	ud. Dane		100 KM
Čuljak	Nada	ud. Zdravka		100 KM
Čuljak	Serafina			100 KM
Čuljak	Franjo	Dominov		100 KM
Čutura	Slađana	Ljubičina		100 KM
Čutura	Ivanka	ud. Jure		100 KM
Čutura	Marinko	Vinkov		100 KM

Čutura	Ivica	+ Vinka	Gajtanović	100 KM
Čutura	Marinko	+ Vinka	Gajtanović	100 KM
Čutura	Branko	+ Vinka	Gajtanović	100 KM
Čutura	Vinko	+ Joze		100 KM
Čutura	Petar		Beban	100 KM
Čutura	Mate	+ Martina		100 KM
Čutura	Anđelko	Stjepanov		100 KM
Čutura	Dinka	ud. Mate		100 KM
Čutura	Mila	ud. Ljube		100 KM
Čutura	Zdravko	+ Ivaća		150 EUR
Čutura	Blago	+ Nikole		200 KM
Čutura	Josip	+ Nikole		200 KM
Čutura	Iva	ud. Jerke		200 KM
Čutura	Zoran	+ Šimuna		200 KM
Čutura	Gašparina			50 EUR
Čutura	Ante	+ Jure		50 EUR
Čutura	Stjepan	Vladin		50 EUR
Čutura	Ivan	Zvonkin		100 EUR
Čavar	Ana	+ Marka		50 EUR
Česić	Iva	ud. Joze		100 KM
Česić	Slobodan	+ Rajka		100 KM
Česić	Kata	ud. Jure		100 KM
Česić	Dominik	+ Mate		100 KM
Čorić	Jure	+ Stipana		100 EUR
Čorić	Damir	Jerkin		100 EUR
Čorić	Zvonimir	+ Vlade		100 KM
Čorić	Danica	ud. Stipana		300 KM
Čuk	Milica	ud. Ljube		50 EUR
Dadić	Jadranko			100 EUR
Dodig	Ivan	+ Milana		100 KM
Dragoja	Srećko	Perin		200 KM
Dragoja	Martina	ud. Ante		300 KM
Dumančić	Ivan	Slavkov		300 KM
Duspara	Ivan	Dominov		100 KM
Duspara	Slavo	+ Vlade		100 KM
Duspara	Stanko	+ Šimuna		100 KM
Duspara	Tadija i Emilija			100 KM
Duspara	Vjekoslav	+ Frane		100 KM
Duspara	Josip	+ Frane		500 EUR
Đerek	Veljko	+ Ante		100 EUR
Đerek	Zvonimir	+ Luke		70 KM
Đurišić	Velimir	+ Slavka		100 KM
Đurišić	Milan	+ Slavka		100 KM
Filipović	Blaško			100 KM
Filipović	Janja	ud. Blaške		100 KM
Filipović	Jakov	+ Ante		100 KM
Filipović	Veselko	+ Mije		50 EUR

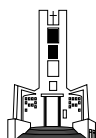
Galić	Marko	Antin		100 EUR
Galić	Nediljko	+ Ante	Gujić	100 EUR
Galić	Petar	+ Marka	Pepa	100 EUR
Galić	Mate i Ana			100 EUR
Galić	Ante		Aće	100 EUR
Galić	Vinko	+ Ante		100 KM
Galić	Tonka	ud. Milana		100 KM
Galić	Tomislav			100 KM
Galić	Jadranka	ud. Mirka		100 KM
Galić	Zdravka	ud. Ante		100 KM
Galić	Stipe	Mirkov		100 KM
Galić	Vlado	+ Ivana		100 KM
Galić	Božo	Antin	Bobić	100 KM
Galić	Ante		Crni	100 KM
Galić	Mirko	+ Ante		100 KM
Galić	Zvonko	+ Joze		100 KM
Galić	Antonio			100 KM
Galić	Tomislav	+ Ivana		100 KM
Galić	Ivanka	ud. Ivana		100 KM
Galić	Ante	+ Grge		100 KM
Galić	Ivan	+ Ante		100 KM
Galić	Zvonko	+ Ante		200 KM
Galić	Ante	+ Stjepana	Bajić	200 KM
Galić	Zdravka	ud. Ivana		200 KM
Galić	Milan	Bonin		200 KM
Galić	Ante	+ Joze		300 KM
Galić	Janja	ud. Ljube		50 EUR
Galić	Radoslav	+ Mate		50 EUR
Galić	Jelka			50 EUR
Galić	Zoran		Bobić	5500 KM
Galić	Miro	+ Drage		100 EUR
Galić	Manda	ud. Ante	Gujić	100 EUR
Galić	Miro	+ Vinka	Bajić	100 KM
Galić	Božo	Ivanov		150 EUR
Galić	Željko	Milanov		200 KM
Galić	Ante	+ Mirka	Kariničić	50 EUR
Gašpar	Anda	ud. Slavka		100 KM + 50 EUR
Gavran	Obitelj			200 EUR
Gavran	Petar	+ Jerke		200 EUR
Gavrić	Ivo	Petrov		50 EUR
Grabovac	Ante	Jerkin		100 EUR
Grabovac	Vladimir	+ Vinka		50 EUR
Grubišić	Jerko	+ Ivana		100 EUR
Grubišić	Ruža	Jerkina		100 EUR
Grubišić	Vjekoslav	Matin		100 KM
Grubišić	Marinko	+ Ivana		100 KM

Grubišić	Vlado	+ Ivana		100 KM
Grubišić	Željka			100 KM
Grubišić	Domin	+ Ante		100 KM
Grubišić	Dario	Zvonkin		100 KM
Grubišić	Dražan	+ Ljube		100 KM
Grubišić	Petar	+ Marijana		100 KM
Grubišić	Zvonko	+ Ante		100 KM
Grubišić	Rajko	+Marijana		100 KM
Grubišić	Frano	+ Ivana		150 KM
Grubišić	Janja	ud. Damira		50 EUR
Grubišić	Jozo	Antin		50 EUR
Gudelj	Ante	+ Petra		100 KM
Hrkać	Zdravko			100 KM
Ivanković	Mislav			100 KM
Ivanković	Branko	+ Dragutina		100 KM
Jakovljević	Branko	+ Žarka		100 KM
Jakovljević	Blaženko	Ivanov		100 KM
Jakovljević	Josip	Petrov		100 KM
Jažo	Milan	+ Joze		100 KM
Jažo	Mijo	+ Petra		100 KM
Jažo	Marko	+ Stipana		100 KM
Jažo	Toma	+ Bože		200 CHF
Jović	Mijo	Ivanov		100 EUR
Jukić	Dragica	ud. Grge		100 EUR
Jukić	Julijan		Brašnarević	100 EUR
Jukić	Marinko		Biškušić	100 EUR
Jukić	Iva	ud. Vinka		100 EUR
Jukić	Antun	+ Grge		100 KM
Jukić	Ljilja	+ Ikele		100 KM
Jukić	Slobodan	Jerkin	Vrankić	100 KM
Jukić	Mario		Dukešić	100 KM
Jukić	Zvonko	+ Jerke		100 KM
Jukić	Željko	Vinka	Cvitanović	100 KM
Jukić	Ivan	Zvonkin		100 KM
Jukić	Zvonko	+ Ivana		100 KM
Jukić	Mate	+ Zvonke		100 KM
Jukić	Frano	+ Stjepana		100 KM
Jukić	Iva	ud. Slave		100 KM
Jukić	Jerko	+ Joze		100 KM
Jukić	Petar	+ Jakova		100 KM
Jukić	Ante	+ Joze		100 KM
Jukić	Ante		Toljkić	100 KM
Jukić	Jerko		Matišić	100 KM
Jukić	Mario	Milanov	Blažinović	100 KM
Jukić	Ljubo	+ Andrije		100 KM
Jukić	Ruža	ud. Tomislava		100 KM
Jukić	Ljubo	+ Ante	Ustašev	100 KM
Jukić	Ivan	+ Ante	Ustašev	100 KM

Jukić	Marko			100 KM
Jukić	Jozo	+ Cvitana		100 KM
Jukić	Marinko		Tomičić	100 KM
Jukić	Tomislav	+ Jerke		100 KM
Jukić	Ljubo	+ Petra	Brašnarević	100 KM
Jukić	Milan	+ Marinka		100 KM
Jukić	Vinka	ud. Željka		100 KM
Jukić	Nedjeljka			100 KM
Jukić	Nedjeljka	ud. Vlade		100 KM
Jukić	Vjekoslav	Zvonkin		100 KM
Jukić	Grgo	+ Petra		100 KM
Jukić	Ljubo	+ Stjepana		100 KM
Jukić	Tonka	ud. Branka	Stankić	100 KM
Jukić	Jakov	+ Vinka	Cvitanović	100 KM
Jukić	Stjepan	+ Ivana		100 KM
Jukić	Jerko	+ Petra	Blažinović	150 EUR
Jukić	Vlado	Milanov	Toljkić	150 KM
Jukić	Željko	+ Tome		150 KM
Jukić	Ante	+ Franje		150 KM
Jukić	Jerko		Vranjkić	150 KM
Jukić	Ljubo	+ Stjepana	Čipa	150 KM
Jukić	Damir			200 EUR
Jukić	Petar		Brašnarević	200 HRK
Jukić	Milan		Blažinović	200 KM
Jukić	Mario	+ Đanija		200 KM
Jukić	Zvonimir	+ Grge		200 KM
Jukić	Marija		Vranjkić	200 KM
Jukić	Pere	+ Cvitana		200 KM
Jukić	Toni	Antin		200 KM
Jukić	Ljubo	+ Šite		300 KM
Jukić	Ivan	+ Mate	Zokanović	300 KM
Jukić	Vinko	+ Jerke	Stankić	50 EUR
Jukić	Vinko	Čipin		50 EUR
Jukić	Stanko	+ Kreše		50 EUR
Jukić	Ante	+ Pere	Blažinović	50 EUR
Jukić	Ante		Stipukić	50 EUR
Jukić	Iva	ud. Dinka		50 EUR
Jukić	Iva	ud. Vinka		50 EUR
Jukić	Matija	ud. Petra		50 KM
Jukić	Matija	ud. Jerke		50 KM
Jukić	Iva	ud. Pere	Tomičić	500 KM
Jukić	Ante	+ Joze	Širušić	500 KM
Jurišić	Slavko	Ivanov	Mijić	100 EUR
Jurišić	Jozo	Lukin		100 EUR
Jurišić	Ivan	Karlov		100 EUR
Jurišić	Darinko	Stipanov		100 EUR + 300 KM
Jurišić	Albert	Slavkov		100 KM

Jurišić	Zoran	+ Mije		100 KM
Jurišić	Robert	+ Ivana		100 KM
Jurišić	Ante	Vinkov		100 KM
Jurišić	Andrija	+ Bože		100 KM
Jurišić	Ivan	+ Joze	Barišić	100 KM
Jurišić	Nediljko	+ Ante		100 KM
Jurišić	Mira	ud. Milana		100 KM
Jurišić	Vinko	+ Bože	Maka	100 KM
Jurišić	Jerko	Karlov		200 EUR
Jurišić	Frano	+ Jure		200 KM
Jurišić	Jozo	+ Bože		300 EUR
Jurišić	Karlo	+ Stjepana	Šanjic	50 EUR
Jurišić	Nediljko	Jakovljević		50 EUR
Jurišić	Jozo	+ Ićana		50 EUR
Jurišić	Frano	+ Mije		50 EUR
Jurišić	Branko	Stipin		50 EUR
Jurišić	Vlado	+ Ambrože		50 EUR
Jurišić	Vinko	+ Jure		50 EUR
Jurišić	Dragan	+ Mije		50 EUR
Jurišić	Zvonko	+ Mirka		500 KM
Jurišić	Ivan	+ Mije		100 EUR
Kapular	Ana	ud. Ante		100 KM
Karamatić	Igor		Iće	100 EUR
Karamatić	Mara	ud. Ante		100 EUR
Karamatić	Petar	+ Mate		100 EUR
Karamatić	Darka	+ Ljube		100 KM
Karamatić	Sveto	+ Slave		100 KM
Karamatić	Milan	+ Pere		100 KM
Karamatić	Marko	+ Blage		100 KM
Karamatić	Anka	ud. Blage		100 KM
Karamatić	Miro	+ Mate		100 KM
Karamatić	Mate	Željkov		100 KM
Karamatić	Ruža	+ Gordana		100 KM
Karamatić	Ivan	Željkov		100 KM
Karamatić	Marijan	+ Ante		100 KM
Karamatić	Tin	Ivanov		100 KM
Karamatić	Mario	+ Slave		100 KM
Karamatić	Darko	Svetin		100 KM
Karamatić	Mladen	+ Ivana		100 KM
Karamatić	Robert	+ Ivana		100 KM
Karamatić	Ivica	+ Vinka		150 KM
Karamatić	Ante		Račušić	200 KM
Karamatić	Mara	ud. Ante		50 EUR
Karamatić	Ivica	+ Stanka	Ita	50 EUR
Karamatić	Ivica	Stipin		50 EUR
Karamatić	Janja	ud. Ante		50 EUR
Karamatić	Tomislav	+ Ante		50 EUR
Kelava	Marko	+ Joze		100 KM

Kevilj	Jakov			200 KM
Klarić	Jako i Ivan	+ Ive		50 EUR
Knezović	Anđa	+ Ivana		100 KM
Knezović	Jerko	+ Stanka		100 KM
Knezović	Željko	+ Frane		200 KM
Knezović	Marina	+ Ljube		50 EUR
Knezović	Josip	+ Ljube		500 KM
Knežević	Miljenko	+ Mirka		100 KM
Knežević	Ana	ud. Mirka		50 EUR
Kolobarić	Stanislav	+ Ivana		100 KM
Kolobarić	Ferdo	+ Ilije		100 KM
Kolobarić	Hrvoje	+ Joze		200 KM
Kondža	Mario	Zorin		200 KM
Koštro	Darko	+ Ilije		350 EUR
Kovač	Frano	+ Stjepana	Jukasović	100 EUR
Kovač	Antonio	+ Šćepe	Jukasović	100 EUR
Kovač	Mate	+ Ante	Jukasović	100 EUR
Kovač	Ana	ud. Marinka		100 EUR
Kovač	Jerko	+ Mije		100 EUR
Kovač	Milica	ud. Ivana		100 EUR
Kovač	Ante		Centić	100 KM
Kovač	Miro	+ Mate		100 KM
Kovač	Matija	+ Ante		100 KM
Kovač	Zlatko	+ Ćire		100 KM
Kovač	Blago	+ Joze	Čuturušić	100 KM
Kovač	Marinko	+ Mate	Barić	100 KM
Kovač	Ljubo	+ Ivana		100 KM
Kovač	Katica	ud. Ante		100 KM
Kovač	Nediljko	+ Mate		100 KM
Kovač	Kata	ud. Ivana		100 KM
Kovač	Ivana	ud. Miroslava		100 KM
Kovač	Joka	ud. Petra		100 KM
Kovač	Danica	ud. Branka		100 KM
Kovač	Ljubo	+ Stjepana		100 KM
Kovač	Branko	+ Mije		100 KM
Kovač	Ljuba	ud. Slave	Bilošević	100 KM
Kovač	Branko	+ Ivana		100 KM
Kovač	Ivan	Brankov		100 KM
Kovač	Mara	+ Milana		100 KM
Kovač	Dragica	ud. Petra		100 KM
Kovač	Ljubo	Jozin		100 KM
Kovač	Zoran	Jozin		100 KM
Kovač	Branko	+ Mate		100 KM
Kovač	Marija	ud. Slave		100 KM
Kovač	Marija	ud. Slave	Ikasović	100 KM
Kovač	Ljubo	+ Joze		100 KM
Kovač	Ana	ud. Ante		100 KM

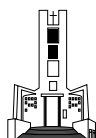
Kovač	Vlado	+ Mate	Barić	100 KM
Kovač	Josip	+ Ante		200 KM
Kovač	Blago	+ Stanka		200 KM
Kovač	Željko	+ Mate		200 KM
Kovač	Ana	ud. Slobodana		50 EUR
Kovač	Anđa	ud. Stanka		50 EUR
Kovač	Ljubo	+ Frane	Jukasović	500 US\$
Kraljević	Josip	Antin		100 KM
Kraljević	Hrvoje	+ Mladena		100 EUR
Krsmano- vić	Vladimir	Čedin		300 KM
Kukić	Jozo	+ Milana		100 KM
Kukić	Slavo	+ Milana		100 KM
Kutleša	Ante	+ Marjana		100 KM
Landeka	Anđa	ud. Marinka		100 EUR
Landeka	Marija	Jurina		100 KM
Landeka	Frano	+ Mate		100 KM
Landeka	Borislav	+ Mate		200 KM
Landeka	Petar	Ivanov		200 KM
Lebo	Jerko	Jozin		100 KM
Lebo	Darko	Jozin		100 KM
Lebo	Nikola	+ Jerke		100 KM
Lebo	Mate	+ Stipana		100 KM
Lebo	Anđelko	+ Mirka		200 KM
Lebo	Jozo	+ Petra		200 KM
Leko	Veselko	+ Petra		100 EUR
Leko	Petar	+ Ivana		100 EUR
Leko	Branko	+ Mate		100 EUR
Leko	Veselko	+ Mirka		100 KM
Leko	Miro	Ivanov		100 KM
Leko	Anđa	+ Petra		200 EUR
Leko	Josip	Dominov		200 KM
Leko	Mario	Ivanov		200 KM
Leko	Božo	+ Cvitana		200 KM
Leko	Ante	+ Mate		250 KM
Leko	Domin	+ Cvitana		300 KM
Leko	Dražen	+ Jerke		50 EUR
Leventić	Alen	Franjin		100 KM
Leventić	Josip	Franjin		100 KM
Leventić	Josip	Perin		100 KM
Leventić	Franjo	+ Andrije	Caja	100 KM
Lončar	Jerko	Perin		100 EUR
Lončar	Mario	+ Vladimira		100 KM
Lončar	Josip	Perin		100 KM
Lončar	Petar	Petrov	Sultić	100 KM
Lončar	Anđelko	Perin		100 KM
Lončar	Miroslav	+ Joze		100 KM

Lončar	Tonka	ud. Ante	Bazinović	100 KM
Lončar	Ivan	Perin		100 KM
Lončar	Drago	+ Dane		100 KM
Lončar	Neda	ud. Ljube		100 KM
Lončar	Mladen	+ Pave		100 KM
Lončar	Venka	ud. Dominika		100 KM
Lončar	Damir	+ Dane		100 KM
Lončar	Nada			100 KM
Lončar	Željko	Pavin		100 KM
Lončar	Miro	+ Petra		100 KM
Lončar	Mario	+ Joze		150 EUR
Lončar	Andelko	+ Mate		150 KM
Lončar	Drago	+ Vladimira		200 EUR
Lončar	Ivan		Šimić	200 KM
Lončar	Robert	Antin	Bilić	200 KM
Lončar	Cvita	ud. Jerke		300 KM
Lončar	Josip	Danin		300 KM
Lončar	Damir	+ Jerke		300 KM
Lončar	Oliver	Petrov		400 KM
Lončar	Branko			50 EUR
Lončar	Josip	+ Bože		50 KM
Lončar	Petar	+ Jerke	Bazinović	500 KM
Lovrić	Dragan	+ Ante		200 KM
Lovrić	Ante	+ Bože		200 KM
Lukić	Marko	Marijanov		100 EUR + 100 KM
Mandurić	Vinka	ud. Ivana		100 KM
Mandurić	Miljenko	+ Stjepana		100 KM
Mandurić	Milica	ud. Zvonke		100 KM
Mandurić	Ivan	+ Stjepana		100 KM
Mandurić	Gordan	+ Zvonke		100 KM
Mandurić	Domin	+ Mije	Džinović	100 KM
Mandurić	Mario	+ Ante		300 KM
Mandurić	Ljubo	+ Stanka		50 EUR
Maras	Branka	ud. Vlade		100 KM
Maras	Vinko	+ Slave		100 KM
Maras	Ana	ud. Tomislava		200 KM
Maras	Ruža	+ Rajka		40 KM
Marić	Rudo	+ Andrije		100 EUR
Marić	Dalibor	+ Viktora		100 KM
Marić	Celija	ud. Živka		100 KM
Marić	Veselka	ud. Ljube	Tubić	100 KM
Marić	Zorka	ud. Pere		100 KM
Marić	Zorica	+ Pere		100 KM
Marić	Ivan	+ Ivana		200 KM
Marić	Jeronim	+ Jerke		200 KM
Marić	Kaja	ud. Jakova		300 KM

Marić	Slavka	ud. Viktora		50 EUR
Marić	Marija	ud. Dominika		50 EUR
Marić	Petar	+ Pere		100 KM
Markota	Obitelj			100 KM
Markota	Ivan	+ Mirka		100 KM
Markota	Jerko	+ Ivana		100 KM
Markota	Tihomir - Damir	Blagin		500 KM
Martić	Krešimir	+ Petra		100 EUR
Martić	Ivica	+ Pile		100 KM
Martić	Stjepan	+ Ivana		100 KM
Martić	Darko	Alojzije		100 KM
Martić	Iva	ud. Petra		100 KM
Martić	Ante	+ Joze		100 KM
Martić	Branko	+ Branka		100 KM
Martić	Zoran	+ Filipa		100 KM
Martić	Ante	+ Filipa	Baja	300 KM
Martić	Ante	+ Filipa		300 KM
Martić	Slavka	ud. Viktora		50 EUR
Marušić	Toni	Andrijin		100 KM
Marušić	Andrija	+ Konstantina		100 KM
Matković	Marko			100 KM
Mihalj	Miroslav	+ Ivana		100 KM
Mikulić	Petar	Žarkov		100 KM
Mikulić	Branko		Tulić	100 KM
Mikulić	Milan	+ Petra		100 KM
Mikulić	Ljuba	ud. Mije		50 EUR
Milas	Dragomir	+ Tomislava		100 EUR
Milas	Ana	ud. Milana		50 EUR
Miličević	Jozo	Martina		100 KM
Miličević	Slobodan	+ Bože		200 KM
Miličević	Petar			100 KM
Miličević	Milan	Perin		100 KM
Miličević	Jerko	+ Ivana		100 KM
Miličević	Ante	+ Ivana		100 KM
Miličević	Ferdo	+ Ivana		100 KM
Miličević	Veselko	+ Frane		100 KM
Miličević	Tomislav	Jerkin		100 KM
Miličević	Veronika			160 KM
Miličević	Marinko	+ Ivana		200 KM
Miličević	Sofija			50 EUR
Miloš	Nevenko	Matin		100 KM
Miloš	Jerko	+ Mate		100 KM
Mitar	Krešo	+ Milana		100 KM
Mitar	Mario	+ Stipe		100 KM
Mitar	Mate	Mariev		100 KM
Mitar	Ivan	+ Bože		100 KM
Mitar	Dario	+ Domina		100 KM

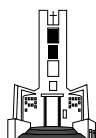
Mitar	Dražen	+ Domina		100 KM
Mitar	Zdenko	+ Drage		100 KM
Musa	Jozo	+ Mate		100 KM
Musić	Ivica	+ Jure		100 KM
N. N.	Jedna obitelj			20000 KM
N. N.				50 EUR
Nenadić	Vjekoslav	+ Ante		200 KM
Oreč	Bosiljko	Jozin		100 KM
Oreč	Branka	ud. Damjana		100 KM
Oreč	Branko	+ Mirka	Miračević	100 KM
Oreč	Ivan	+ Frane		100 KM
Oreč	Marinko	+ Ivana	Skakić	100 KM
Oreč	Mladen	+ Ferdinanda		100 KM
Oreč	Branimir	Franin		1000 KM
Oreč	Jerko	+ Ante		150 KM
Oreč	Darko	Jerkin		300 KM
Paponja	Jozo	+ Marka		100 KM
Paponja	Zoran	Jozin		100 KM
Parović	Boro	+ Mitra		100 KM
Pašalić	Marko	Vinkov		100 KM
Pavković	Željko	Stipin		100 EUR
Pavković	Ivica	Stipin	Crni	100 EUR
Pavković	Ivica	Ljubin		100 KM
Pavković	Damir	+ Mate		100 KM
Pavković	Ranka	ud. Mate		100 KM
Pavković	Ruža	ud. Pere		100 KM
Pavković	Robert	+ Mate		100 KM
Pavković	Ivan	Perin		100 KM
Pavković	Ivan	Stipin		100 KM
Pavković	Anđa	+ Joze	Jozanović	200 KM
Pavković	Miro	+ Pere		300 KM
Pavković	Ilija	+ Pere		50 EUR
Pavković	Stipe	+ Slavka		500 KM
Pejić	Blagica	ud. Žarka		100 KM
Pekas	Manda	ud. Drage		100 KM
Penava	Milan	+ Radoslava		100 KM
Penava	Branko	+ Martina		100 KM
Penava	Mirjana	+ Mate		100 KM
Penava	Marica	ud. Ivana		100 KM
Penava	Petar	Vinkov		100 KM
Penava	Nikola	+ Ljube		100 KM
Penava	Frano	+ Petra	Kargić	100 KM
Penava	Petar	+ Radoslava		100 KM
Penava	Tomislav	+ Branka		100 KM
Penava	Petar	+ Ante		200 KM
Penava	Ante		Krunica	50 EUR

Penava	Tomislav	Antin		50 EUR
Penava	Branko	+ Ante	Jakinović	500 KM
Penava	Branko	+ Stjepana		800 KM
Penava	Dario	Vjekin		100 KM
Petric	Ljuba	ud. Željka		100 EUR
Petric	Petar	+ Željka		100 EUR
Petric	Ante	+ Željka		100 EUR
Petric	Helena	ud. Maria		100 EUR
Petric	Cmiljan	+ Marinka		100 EUR + 300 KM
Petric	Ivica	+ Stipe		100 KM
Petric	Berislav	+ Mate		100 KM
Petric	Iko		Bagušić	1500 EUR
Petric	Davor	+ Branka		300 KM
Petric	Ljubo	+ Milana		50 EUR
Petricušić	Milan	+ Ljube		100 EUR
Petricušić	Ivan	+ Ljube		100 KM
Petricušić	Ante	Ivanov		100 KM
Petricušić	Marica	ud. Jerke		100 KM
Petricušić	Veronika	ud. Stjepana		100 KM
Petricušić	Dinko	+ Ante		50 EUR
Petrović	Slaven	Bosiljkov		1000 KM
Pirić	Frano	+ Martina		200 KM
Pišković	Blagica	+ Jure		100 KM
Pišković	Katarina	ud. Frane		100 KM
Pišković	Anđelko	Antin		100 KM
Pišković	Stipe	+ Petra		100 KM
Pišković	Ivan	+ Petra		100 KM
Polić	Zoran	+ Mate		100 EUR
Polić	Zdenka	ud. Stipe		100 KM
Polić	Drago	+ Mate		100 KM
Polić	Zvonko			100 KM
Polić	Mirjana			50 EUR
Prlić	Nevenko	+ Stjepana		100 KM
Protrka	Ante	Petrov		100 EUR
Protrka	Miljenko	Milanov		100 KM
Protrka	Petar i Lidija			100 KM
Protrka	Ante	+ Leona	Zećo	100 KM
Puljić	Marko	Željkov		100 KM
Raič	Ivan	+ Šimuna		100 KM
Ramljak	Dinko	+ Stanka		100 EUR
Ramljak	Ruža			100 KM
Ramljak	Nada	ud. Ivana		100 KM
Ramljak	Slava	ud. Pere		100 KM
Ramljak	Mladen	+ Ante		100 KM
Ramljak	Anica	ud. Frane		100 KM
Ramljak	Zdravka	+ Ivana		100 KM

Ramljak	Vinko	+ Domina	Perčinović	100 KM
Ramljak	Josip	Dinkov		100 KM
Ramljak	Andelko	Svetin		150 KM
Ramljak	Miroslav	Jukin		200 KM
Ramljak	Marinko	+ Juke		200 KM
Ramljak	Anđa	ud. Ante		400 HRK
Rezo	Tomislav	Ivanov		100 KM
Rezo	Nevenko	+ Vladimira		100 KM
Rezo	Veselko	Stipin		100 KM
Rezo	Borislav	+ Ante		100 KM
Rezo	Ilarije	+ Mirka		100 KM
Rezo	Vinko	+ Stjepana		100 KM
Rezo	Stanko	+ Stjepana		100 KM
Rezo	Šimun		Blažević	100 KM
Rezo	Jure	+ Stipe		100 KM
Rezo	Slavko	Šimunov		100 KM
Rezo	Ivica	Ilarijev		100 KM
Rezo	Dalibor	Jurin		100 KM
Rezo	Branko	+ Stjepana		100 KM
Rezo	Ivan	+ Joze		100 KM
Rezo	Ivan	+ Stjepana	Vranić	100 KM
Rezo	Ivan	+ Stjepana	Ice	100 KM
Rezo	Frano	+ Ivana		200 KM
Rezo	Zoran	+ Jerke		200 KM
Rezo	Zlatan	Brankov		300 US\$
Rezo	Pero			50 EUR
Rezo	Dragan	Stipin		50 EUR
Rezo	Ivica	+ Ante		50 EUR
Sabljo	Andrija	Jerkin		100 KM
Sabljo	Branko	+ Šimuna		100 KM
Sabljo	Dalibor	Vinkov		50 EUR
Sekulić	Nedjeljka			900 EUR
Senjak	Radica	ud. Ivana		100 EUR
Senjak	Milan	+ Marijana		100 EUR
Senjak	Dragica	ud. Tomislava		100 EUR
Senjak	Ljubica	+ Petra		100 EUR
Senjak	Ljubo	+ Petra		100 KM
Senjak	Petar	Željkov		100 KM
Serdarušić	Ante	+ Mirka		100 KM
Sesar	Adam	+ Kate	Ado	100 KM
Sesar	Dario	Adamov		200 KM
Sitarski	Milan	+ Petra		100 KM
Slišković	Radica	ud. Marka		100 KM
Slišković	Karlo	+ Marka		50 EUR
Soldo	Jure	+ Bože	Čović	100 EUR
Soldo	Petar	Božin		200 KM
Soldo	Dalibor	Vinkov		50 EUR
Spajić	Stjepan	+ Ivana		100 KM

Spajić	Ivica	Stjepanov		100 KM
Srebrović	Miroslav	+ Josipa		100 KM
Srebrović	Miljenko	+ Josipa		50 EUR
Stipić	Dražen		Ivićov	100 EUR
Stipić	Ljubo	Antin		100 KM
Stipić	Dragan			100 KM + 100 EUR
Suton	Filip	+ Mate		200 KM
Suton	Franjo	+ Ante		50 EUR
Šarić	Božo	+ Josipa		200 KM
Šego	Darko	+ Jerke		100 KM
Šego	Vinko	+ Ivana		100 KM
Šego	Petar	+ Mate		100 KM
Šego	Iva	ud. Ivana		100 KM
Šego	Miro			100 KM
Šimić	Anđa			100 KM
Širić	Marinko	+ Ivana		100 KM
Širić	Branko	+ Ante		100 KM
Širić	Mijo	+ Ivana		100 KM
Širić	Branko	+ Stjepana		100 KM
Širić	Ante	+ Mirka		100 KM
Širić	Ivan	+ Joze		100 KM
Širić	Stanko	+ Ivana		100 KM
Širić	Mario	Stankov		100 KM
Širić	Iva	ud. Mirka		100 KM
Širić	Branko	+Jure		100 KM
Širić	Frano	+ Jure		1000 EUR + 100 KM
Širić	Petar	Franin		500 KM
Škrobo	Jozo	+ Stanka		100 KM
Šušnjar	Anđa	ud. Zvonimira		100 EUR
Šušnjar	Ivan	+ Pere		100 EUR
Šušnjar	Goran	Ivanov		100 EUR
Šušnjar	Nediljko	+ Joze		100 KM
Šušnjar	Mario	+ Ivana	Lelić	50 EUR
Šušnjar	Mario	+ Ivana		50 EUR
Šušnjar	Janja	ud. Tihomira		50 EUR
Tokić	Vinko	+ Mate		100 KM
Tokić	Mate	Vinkov		50 EUR
Tolić	Luca	ud. Nikole		100 KM
Tolić	Nedjeljko	+ Mate		100 KM
Tolić	Dino	Nedjeljkov		200 KM
Tolo	Ivica	Božin		100 EUR
Tolo	Jozo	Milanov		100 EUR
Tolušić	Zdenko	+ Jure		100 EUR
Tolušić	Damir	+ Stipe		100 KM
Tomasović	Ljeposava			100 EUR
Tomić	Nedjeljka	ud. Petra		100 KM
Tomić	Vjekoslav	Šimuna		100 KM

Tomić	Ivica	+ Petra		200 KM
Tomić	Vjekoslav	+ Slavka		50 EUR
Topić	Pere	Franjin		100 KM
Topić	Zoran			100 KM
Topić	Mate	Vinkov		50 EUR
Tustonjić	Dragica			100 EUR
Vican	Blago	+ Petra		100 KM
Vican	Damir	+ Vinka		1000 KM
Vican	Željko	Mirkov		200 KM
Vican	Dalibor	+ Vinka		500 KM
Vila	Gordan	+ Vase		100 KM
Vila	Valentin	+ Vase		100 KM
Visković	Tomislav			150 KM
Vlašić	Slobodan		Prpa	100 EUR
Vlašić	Dalibor	+ Stjepana		50 EUR
Vlašić	Mila	ud. Vinka		50 EUR
Vranjković	Slobodan	Vinkov	Prpa	100 EUR
Vranjković	Frano	+ Ivana		100 EUR
Vranjković	Vlado	+ Zele		100 EUR + 200 KM
Vranjković	Ljubo	Petrov		100 KM
Vranjković	Matija	ud. Joze		100 KM
Vranjković	Obitelj			150 EUR
Vranjković	Gabro	+ Ivana		200 KM
Vranjković	Mario	+ Joze		300 KM
Vranjković	Ivan	+ Ljube		50 EUR
Vukadin	Mario	Petrov		100 KM
Vukoja	Vinko	+ Grge		100 EUR
Vukoja	Dragan	+ Ljube		100 EUR
Vukoja	Goran	+ Alojza		100 KM
Vukoja	Stanko	Jozin		50 EUR
Zakrajšek	Goran			100 KM
Zlomislić	Vinka	ud. Slavka		100 KM
Zlomislić	Ivica			100 KM
Zlomislić	Ivan	+ Marka		100 KM
Zlopaša	Andelko	+ Ike		100 EUR
Zlopaša	Vjekoslav	+ Vinka		100 EUR
Zlopaša	Ante	Radoslavov		100 EUR
Zlopaša	Damir	Stipin		100 EUR
Zlopaša	Josip	Mirin		100 KM
Zlopaša	Ante	+ Petra		100 KM
Zlopaša	Jerko	Stipin		100 KM
Zlopaša	Mila	ud. Zvonke		100 KM
Zlopaša	Ivan	+ Pere		100 KM
Zlopaša	Ljubo	+ Stipe		100 KM
Žulj	Josip	+ Srečka		100 KM
Žulj	Mira	ud. Živka		200 EUR

DAROVATELJI IZ RASTOVAČE

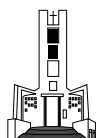
Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bačak	Boris	Stojanov		100 KM
Bagarić	Stjepan			50 EUR
Bakula	Jozo	+ Nikole		100 EUR
Bakula	Marinko	+ Mićana		100 KM
Bakula	Frano	+ Ante		100 KM
Bakula	Zdenko	Markov		100 KM
Bakula	Zorka	ud. Nikole		100 KM
Bakula	Ivan	Pećin	Čiča	100 KM
Bakula	Ivan	+ Pere	Šiva	150 KM
Bašić	Ivan	Jerkin		100 KM
Bašić	Jerko	+ Marinka		100 KM
Bašić	Josip	Ljubin	Ibraimović	50 EUR + 100 KM
Begić	Tomislav	+ Veselka		100 KM
Bešlić	Željko	Filipov		100 EUR
Bešlić	Ante	Ljubin	Martinović	100 EUR
Bešlić	Ferdo	+ Ante	Vidić	100 EUR
Bešlić	Zdravko	+ Ivana	Čivin	100 KM
Bešlić	Ema	+ Čive		100 KM
Bešlić	Stjepan	+ Velimira	Vidić	100 KM
Bešlić	Jozo	+ Mirka		100 KM
Bešlić	Marinko	Ivanov		100 KM
Bešlić	Andrija	+ Mate	Šušović	100 KM
Bešlić	Marinko	+ Blage		100 KM
Bešlić	Ivan	Ljubin	Šimetović	100 KM
Bešlić	Jerko	+ Marinka		100 KM
Bešlić	Ante		Šušović	100 KM
Bešlić	Jozo	+ Petra	Šušović	100 KM
Bešlić	Frano	Kapularov		100 KM
Bešlić	Jerko	Ferdin	Vidić	100 KM
Bešlić	Ante	+ Velimira	Vidić	100 KM
Bešlić	Petar	+ Mate	Šušović	100 KM
Bešlić	Slobodan	+ Petra		100 KM
Bešlić	Kata	ud. Marinka		100 KM
Bešlić	Zvonimir	Franin		100 KM
Bešlić	Ivan			100 KM
Bešlić	Branko	Ivišin		100 KM
Bešlić	Ivan	Maćanov		100 KM
Bešlić	Ivan	+ Mate		100 KM
Bešlić	Anđa	+ Joze		100 KM
Bešlić	Mladen	+ Blage		100 KM
Bešlić	Damir	Jurin		100 KM
Bešlić	Ivan	Jurin		100 KM
Bešlić	Zvonimir	Ivanov		100 KM
Bešlić	Vinko	+ Mirka		100 KM

Bešlić	Jerko	+ Zdravka	Šimetović	150 KM
Bešlić	Petar	Maćanov		150 KM
Bešlić	Ljubo	+ Ante	Šimetović	150 KM
Bešlić	Zoran	+ Ivana	Ćiva	200 KM
Bešlić	Hrvoje	Ljubin	Martinović	200 KM
Bešlić	Ljubo	+ Ante	Martinović	200 KM
Bešlić	Jure	+ Mate		200 KM
Bešlić	Jozo	+ Ivana	Božić	200 KM
Bešlić	Ivan			300 KM
Bešlić	Ivan	+ Ante	Bajević	300 KM
Bešlić	Ljubica	ud. Ivana		300 KM
Bešlić	Jozo	+ Ante	Martinović	400 KM
Bešlić	Marinko	+ Maćana		400 KM
Bešlić	Ivan	+ Mirka	Bedi	50 EUR
Bešlić	Josip	+ Ivana	Panžić	50 KM
Bešlić	Miro	+ Ikare	Martinović	500 KM
Boban	Petar	+ Ivana		50 EUR
Bomoštar	Boris			100 KM
Čamber	Željka	ud. Tonke		100 KM
Čuljak	Marija	ud. Luke		100 KM
Čutura	Mate	+ Joze		100 KM
Čutura	Miro	Ivanov	Roja	100 KM
Čutura	Branka	ud. Petra		100 KM
Čutura	Ivan	+ Petra		100 KM
Čutura	Dinko	+ Petra		100 KM
Čutura	Frano	+ Pere		100 KM
Čutura	Ante	+ Mate		100 KM
Čutura	Vinko	+ Stjepana		100 KM
Čutura	Ante	+ Nikole		100 KM
Čutura	Ivica	+ Ivana	Božićić	100 KM
Čutura	Ivica	Matin		100 KM
Čutura	Draženka	ud. Ivica		100 KM
Čutura	Tihomir	+ Mate	Ikičić	100 KM
Čutura	Jerko	+ Vinka		1000 KM
Čutura	Filip	+ Jerke		150 EUR
Čutura	Anđa	ud. Nikole		200 KM
Čutura	Marko	+ Ivaća		200 KM
Čutura	Ivan	+ Ilije		200 KM
Čutura	Zoran	+ Jerke		300 EUR
Čutura	Kata	ud. Zdravka		50 EUR
Čutura	Mario	+ Petra		50 EUR
Čutura	Ivan	+ Frane		50 KM
Čutura	Nikola	+ Frane		50 KM
Dilber	Ivica	+ Vinka		200 KM

Dragoja	Slavo	+ Stjepana		100 KM
Dragoja	Ivan	+ Pere	Srećković	100 KM
Dragoja	Ljubo			100 KM
Dragoja	Ljubo	+ Mate		100 KM
Dragoja	Branko	+ Mate		100 KM
Dragoja	Martina	ud. Ante		1200 KM
Dragoja	Ana	ud. Jerke		200 KM
Filipović	Ivica	+ Jure		50 EUR
Galić	Ante	Božin	Tošo	100 KM
Gavran	Jozo	+ Jerke	Jole	100 KM
Gavran	Branko	+ Joze		100 KM
Gavran	Marinko	+ Petra		100 KM
Gavran	Jerko	Matin		100 KM
Gavran	Miroslav	+ Ljube		100 KM
Gavran	Nediljko	+ Jerke		100 KM
Gavran	Marijana	ud. Ante	Čavić	100 KM
Gavran	Darko	Jozin		200 KM
Gavran	Iko	+ Jerke		200 KM
Gavran	Tihomir	+ Ivana		200 KM
Gavran	Petar	Jozin		50 EUR
Gavran	Vitomir	+ Jerke		50 EUR
Grubišić	Ante	+ Ivana		100 KM
Grubišić	Mate	Ivanov		100 KM
Grubišić	Domin	+ Petra		500 KM
Jukić	Ivan	+ Mate		100 KM
Jukić	Velimir	+ Ivana		150 KM
Kovač	Željko	+ Milana		100 EUR
Kovač	Mate		Mostić	100 EUR
Kovač	Mara	+ Milana		100 KM
Kovač	Vinka	ud. Zvonke	Mostić	100 KM
Kovač	Ana	ud. Ante		100 KM
Kovač	Mirko	+ Zvonke		100 KM
Kovač	Željko	+ Slave		200 KM
Landeka	Krešo	+ Petra		100 EUR
Landeka	Miro	+ Stjepana		100 EUR
Landeka	Blagica	ud. Ljube		100 KM
Landeka	Ivan	+ Križana		100 KM
Landeka	Milan	+ Ikula		100 KM
Landeka	Marija	ud. Filipa		100 KM
Landeka	Ferdo	+ Mate		150 KM
Landeka	Ivan	+ Joze		200 KM
Landeka	Ferdo	+ Križana		200 KM
Landeka	Zvonko	+ Jure		200 KM
Landeka	Ivan	+ Jure		200 KM

Landeka	Ivica	+ Jerke		300 EUR
Landeka	Marija	+ Joze		300 KM
Landeka	Vinko	+ Mate		300 KM
Landeka	Ante	+ Frane		300 KM
Landeka	Ante	+ Jure		300 KM
Landeka	Ante	+ Joze		300 KM
Landeka	Miroslav	+ Mate		50 EUR
Landeka	Jure	+ Križana		500 US\$
Lebo	Nada	+ Ante	Jukić	100 EUR
Lebo	Tomislav	+ Vinka		100 EUR
Lebo	Ivan	+ Mate		100 KM
Lebo	Ante	Stanislavov		100 KM
Lebo	Jerko	+ Mate		100 KM
Lebo	Stanislav	+ Ivana		150 KM
Lebo	Jure	+ Ante		200 KM
Lebo	Branko	Jurin		200 KM
Lebo	Zoran	Vinkov		200 KM
Lebo	Branko	+ Pere		300 EUR
Maras	Branko	+ Stjepana		100 EUR
Maras	Stjepan	Brankov		100 EUR
Maras	Zvonimir	Ivičin		100 KM
Maras	Mario	+ Zvonke		200 KM
Marić	Ana	ud. Vinka		100 KM
Marić	Branka	ud. Mire		200 KM
Martić	Miro	+ Joze		100 EUR
Martić	Zdenko	+ Mire		100 EUR
Martić	Milan	+ Stjepana		100 EUR
Martić	Nedjeljko	+ Marinka		100 EUR
Martić	Ante	+ Ivana		100 EUR
Martić	Stjepan	+ Ivana		100 KM
Martić	Jerko	+ Mate		100 KM
Martić	Vinko	+ Stjepana	Spajusić	100 KM
Martić	Mira	+ Branka		100 KM
Martić	Mile	+ Luke		100 KM
Martić	Ivan	+ Mate		100 KM
Martić	Jozo	+ Marka		100 KM
Martić	Darko	+ Alojzija		100 KM
Martić	Vinko	+ Marka		100 KM
Martić	Ivan	+ Marka		100 KM
Martić	Ljuba	ud. Marinka		100 KM
Martić	Slobodan	+ Joze		150 KM
Martić	Janja	ud. Vinka		200 KM
Martić	Damir	Jerkin		200 KM
Martić	Tomislav	Milin		200 KM
Martić	Jerko	Mate	Zelić	200 KM

Martić	Petar	+ Stjepana	Spajusić	300 KM
Mihalj	Tomislav	Ivanov		100 KM
Rezo	Danica	+ Vrane		100 KM
Sentić	Vlado	+ Stjepana		100 KM
Soldo	Marinko	+ Stanka		100 KM
Šilić	Berislav	+ Ivana		100 KM
Širić	Branko	+ Stjepana		100 KM
Tomić	Ivan	+ Vinka		100 EUR
Tomić	Luka	+ Ante		150 EUR
Vican	Darko			200 KM

DAROVATELJI IZ OSOJA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bošnjak	Branko	+ Petra		100 KM
Bošnjak	Branko	Matin	Ognjeno- vić	100 KM
Bošnjak	Ante	+ Bože	Joskanović	100 KM
Bošnjak	Miljenko	+ Stipe	Čakić	100 KM
Bošnjak	Željko	+ Zdravka		200 KM
Bošnjak	Jerko	+ Jure		50 EUR
Bošnjak	Tihomir	Antin		50 EUR
Bradarić	Luka	+ Jure		100 KM
Bradarić	Ivan	+ Pere		100 KM
Bradarić	Ljubo	+ Jerke		150 KM
Bradarić	Ranko	+ Jerke		300 KM
Bradarić	Fredi	+ Ivana		500 KM + 100 EUR
Jukić	Ivan	+ Domina		100 KM
Jukić	Marijo	Ivanov		100 KM
Jukić	Ivan	+ Jerke		100 KM
Jukić	Ljubo	+ Ante	Uso	100 KM
Jukić	Ivan	+ Andrije		100 KM
Jukić	Tomislav	+ Andrije		200 KM
Jurišić	Anda	ud. Branka		100 KM
Kovač	Dinko			100 EUR
Kovač	Anda	ud. Marka	Čavarović	100 KM
Kovač	Vlado	+ Joze	Macić	100 KM
Kovač	Nada	ud. Mate		100 KM
Kovač	Veselko	+ Ante	Pijanović	100 KM
Kovač	Miroslav	+ Franje	Grganović	100 KM
Kovač	Radoslav	+ Ante	Bilošević	100 KM
Kovač	Miro	+ Mate	Nikić	100 KM
Kovač	Ivica	+ Frane		200 KM
Kovač	Miroslav	+ Branka	Pijanović	50 EUR
Kovač	Mario	Milanov	Grganović	500 EUR

Krnjić	Kata			50 EUR
Krnjić	Franjo	+ Luke		50 KM
Martić	Iva	ud. Ante	Vidović	100 KM
Mikulić	Danijel	Žarkov		100 KM
Mitar	Snježana	ud. Vlade		100 EUR
Mitar	Branko	+ Ante	Pančo	100 EUR
Mitar	Blago	+ Marijana		100 KM
Mitar	Ivica	+ Pere		100 KM
Mitar	Ana	ud. Jerke		100 KM
Mitar	Ivan	Ljubin	Rajkić	100 KM
Mitar	Ante	Ljubin	Rajkić	100 KM
Mitar	Mate	Petrov	Prnjatović	100 KM
Mitar	Ante	+ Marijana		150 KM
Mitar	Janja	ud. Ivana		150 KM
Mitar	Jerko	+ Ante		200 KM
Mitar	Darko	+ Milana		50 EUR
Mitar	Zdenko	+ Domina		50 EUR
Mitar	Damir	Ljubin		50 EUR
Šego	Anica	ud. Milana		100 KM
Šego	Frano	+ Ivana		100 KM
Šego	Tomislav	Ivanov		100 KM
Šego	Ante	+ Milana		100 KM
Šego	Ivan	+ Milana		100 KM
Šego	Marinko	+ Marka		100 KM
Šego	Marinko	+ Ivana		100 KM
Šego	Mario	Marinkov		200 KM
Tolić	Mate	+ Pere		100 KM

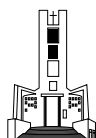
Penava	Marija	ud. Stipana		100 EUR
Penava	Veselko			100 EUR
Penava	Miroslav	+ Ivana		100 KM
Penava	Zdravka	ud. Ljube		100 KM
Penava	Ivan	+ Frane		100 KM
Penava	Venco	+ Mate		100 KM
Penava	Zdravka	ud. Jerke		100 KM
Penava	Damir	Petrov		100 KM
Penava	Krešimir	+ Srečka		100 KM
Penava	Milan	+ Ante		100 KM
Penava	Mario			100 KM
Penava	Ilija	+ Petra		100 KM
Penava	Ankica	ud. Maria		100 KM
Penava	Jerko	+ Petra		100 KM
Penava	Petar	+ Matka		150 KM
Penava	Kata	ud. Jerke		200 KM
Pole	Jela	ud. Mate		50 EUR
Senjak	Josip	Ivanov		100 EUR
Senjak	Albin	+ Vinka		100 EUR
Senjak	Ivan	+ Petra		100 KM
Senjak	Nevenka	ud. Željka		100 KM
Senjak	Ivan	Željkov		100 KM
Senjak	Željko	+ Jerke		100 KM
Senjak	Mario	+ Mirka		100 KM

DAROVATELJI IZ BATINA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bakula	Danica	ud. Jerke		100 KM
Bakula	Miroslav	+ Milana		100 KM
Bakula	Veljko			100 KM
Bašić	Tomislav	Jerkin		500 EUR
Boban	Kristina			50 EUR
Boban	Ljubica	ud. Ivana		50 EUR
Jukić	Branka	ud. Zdravka		100 EUR
Jukić	Ante	Tončo	Cvitanović	100 KM
Kapular	Stipan	+ Ivana		100 EUR
Kovač	Slavo	+ Stipe	Rižinović	100 KM
Kovač	Ivan	+ Franje	Rižinović	100 KM
Kovač	Mario	+ Franje		100 KM

DAROVATELJI IZ ČITLUKA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bago	Veljko	+ Ivana		100 KM
Bago	Željko		Krunić	100 KM
Bago	Petar	+ Mate		100 KM
Bago	Filip	Antin		100 KM
Bago	Vinko	+ Ivana	Tivić	100 KM
Bago	Ivica	Slavin	Šukanović	100 KM
Bago	Miroslav	Petrov	Meri	100 KM
Bago	Branko	+ Jožića		100 KM
Bago	Anica	ud. Ante		100 KM
Bago	Ante		Ljubić	100 KM
Bago	Slavo	+ Ivana		200 KM
Bago	Željko	Petrov		200 KM

Bago	Branko	Slavin		300 KM
Bago	Vida	ud. Slavka		50 EUR + 100 KM
Biško	Ljubo	+ Ante		100 EUR
Biško	Dalibor	Petrov	Papazović	100 EUR
Biško	Ivica	+ Joze		100 KM
Biško	Zoran	Jurin		100 KM
Biško	Tomislav	+ Jerke		100 KM
Biško	Ante	+ Ivana	Katavić	100 KM
Biško	Petar	+ Ante		100 KM
Biško	Zdravko	+ Mate		50 EUR
Brkan	Miroslav	+ Mirka		200 KM
Crnogorac	Mladen	Alojzijev		100 EUR
Crnogorac	Zdravko	+ Ivana		100 KM
Crnogorac	Zdravka	ud. Marinka		100 KM
Crnogorac	Blago		Paškić	100 KM
Crnogorac	Bruno	Ivanov		100 KM
Crnogorac	Zoran	+ Slave		100 KM
Crnogorac	Ante	+ Veselka		100 KM
Crnogorac	Mario	+ Petra		100 KM
Crnogorac	Frano	Ivanov		100 KM
Crnogorac	Domagoj	Antin		100 KM
Crnogorac	Ante	+ Petra		100 KM
Crnogorac	Ikan	+ Mate		100 KM
Crnogorac	Kata	ud. Joze	Dević	50 EUR
Crnogorac	Vlado	+ Bože		50 EUR
Crnogorac	Tomislav	+ Slave		50 EUR
Crnogorac	Mario		Dević	50 KM
Čorić	Jerko	+ Bože		100 KM
Čorić	Ivica	Jerkin		100 KM
Čorić	Dinka	ud. Milana		100 KM
Čorić	Željko	+ Milana		100 KM
Čorić	Damir	Jerkin		100 KM
Čorić	Ljubica	ud. Mate		200 KM
Čuk	Ivan	+ Milana	Ićan	100 EUR
Čuk	Mate	+ Blaža		100 KM
Čuk	Katica	ud. Tome		100 KM
Čuk	Mario	+ Milana		50 EUR
Čuk	Vedran i Đana			500 KM
Galić	Matija	ud. Berislava		100 KM
Galić	Denis	Vinkov		100 KM
Galić	Mila	ud. Pece		400 HRK
Gašpar	Josip	+ Ante	Jop	100 KM
Hrkać	Branko			100 KM
Hrkać	Stjepan			100 KM
Hrkać	Domin	+ Jerke		100 KM

Hrkać	Miro	+ Ivana		100 KM
Hrkać	Dinka	ud. Milana		100 KM
Hrkać	Franjo	+ Jerke		200 KM
Jukić	Zdravko	+ Ljube		100 KM
Karamatić	Tomislav	+ Ivana	Ilije	500 KM
Mandurić	Mila	ud. Ante		100 KM
Mandurić	Zdravka	ud. Milana		100 KM
Mandurić	Željko	+ Vinka		100 KM
Mandurić	Branko	+ Jerke		100 KM
Mandurić	Ljudevit	+ Mije		100 KM
Mandurić	Slavo	+ Vlade		100 KM
Mandurić	Zoran	+ Križana		100 KM
Mandurić	Ivan	Perin	Joskulović	100 KM
Mandurić	Petar	Željkov		100 KM
Mandurić	Damir	Ljubin		150 KM
Mandurić	Petar	Džinović		200 EUR
Mandurić	Petar	+ Ivana		200 KM
Mandurić	Davor	+ Ivana		200 KM
Mandurić	Anđa	+ Petra	Joskulović	400 HRK
Mandurić	Jerko	+ Mije	Džinović	50 EUR
Mandurić	Željko	+ Luke		50 EUR
Mrvelj	Željko	+ Ivana		100 KM
Mrvelj	Stipe	+ Jerke		300 KM
Petric	Jozo	+ Milana		100 KM
Petric	Mila	+ Mate		100 KM
Petric	Ivan	+ Rajka		200 KM
Ramljak	Milan	+ Blage		100 EUR
Ramljak	Tomislav	+ Ivana	Tonko	100 KM
Ramljak	Iva	ud. Branka		100 KM
Ramljak	Leonardo	+Miroslava	Perčinović	100 KM
Ramljak	Ana	ud. Jerke		100 KM
Ramljak	Ivica	Dominov		100 KM
Ramljak	Nediljko	+ Jerke		100 KM
Ramljak	Borivoj	+ Ante		100 KM
Ramljak	Dankan	+ Rajke		100 KM
Ramljak	Danica			100 KM
Ramljak	Željko	Antin		100 KM
Ramljak	Branko	+ Ivana		100 KM
Ramljak	Milorad			200 KM
Ramljak	Ivan		Banović	200 KM
Ramljak	Damir	+ Ivana	Tigar	300 KM
Ramljak	Petar	+ Ante		50 EUR
Ramljak	Boro	+ Ljube		50 EUR
Ramljak	Blagica			50 EUR
Ramljak	Ljubica	+ Svete		50 KM
Ramljak	Branimir	Tomislavov		500 KM

Ramljak	Ivan	+ Stjepana		200 KM
Šušnjar	Dinko	+ Ante		100 KM
Šušnjar	Radica	Ud. Mire	Mostinović	100 KM
Šušnjar	Zoran	Ivanov		150 EUR
Šušnjar	Nediljko	+ Ante	Mostinović	300 KM
Šušnjar	Boro	+ Ante		4000 KM
Šušnjar	Ljuba	ud. Zdravka		50 EUR
Šušnjar	Živko	+ Bože		50 EUR
Tomić	Robert	Matin		50 EUR

DAROVATELJI IZ VINJANA

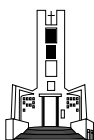
Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Boras	Ivica		Jelinkušić	100 KM
Boras	Ivan	+ Vlade	Boškanović	100 KM
Boras	Slaven			100 KM
Ćuk	Katica	ud. Tome		100 KM
Grmača	Dragan	+ Augustina		100 KM
Lončar	Ivan			100 EUR
Lončar	Zoran		Ćipa	300 EUR
Lončar	Željko			500 KM
Mandurić	Petar	+ Mate	Pešo	100 EUR
Mandurić	Karlo	+ Vinka		400 KM
Marić	Branko	+ Vlade		100 EUR
Marić	Biserka	ud. Mihovila		100 KM
Marić	Tomislav	+ Pere		1000 KM
Marić	Drago	+ Damjana		50 EUR
Marić	Ivan	Zoranov	Čivić	50 KM
Mrvelj	Zdravka	ud. Mladena		100 EUR
Penava	Slavka	ud. Stjepana		100 KM
Petric	Nikola	+ Ivana		100 KM
Petric	Mario	+ Mire		100 KM
Ripić	Veselko	+ Jure		100 KM
Ternovšek	Rajko	+ Rajka		100 EUR i 50 KM
Tomić	Stjepan	+ Ante		100 KM
Tomić	Slobodan		Čendo	100 KM
Tomić	Frano	+ Joze		200 KM
Tomić	Ljubo	+ Ante		200 KM
Zelić	Dragan	+ Emila		100 KM

PODUZEĆA, USTANOVE, UDRUGE, RAZNE PRIGODE...

Naziv	Vlasnik	Mjesto	Iznos
50. godišnjica braka Zvonko i Ana Budimir		Posušje	200 KM
BGL Commerce	Zvonko i Bruno Kovač	Posušje	1000 KM
Blago d.o.o.		Posušje	1300 KM
Eliksir d.o.o.	Vjekoslav Bakula	Posušje	400 KM
Foto Nada		Posušje	100 KM
Generacija maturanata 1972/73.		Posušje	500 KM
Generacija maturanata 1980/81.		Posušje	300 EUR
Generacija maturanata 1982/83.		Posušje	360 EUR
Generacija maturanata 2002/03		Posušje	500 KM
Generacija maturanata 2012/13.		Posušje	250 EUR
Kemijska čistionica Matea		Posušje	200 KM
Klub navijača Posušani		Posušje	200 KM
Knjigovodstvena agencija Marić		Posušje	300 KM
Laguna d. o. o.	Marin i Zvonimir Bakula	Posušje	1000 KM
Lovačko društvo "Radovanj"		Posušje	100 EUR i 100 KM
Ocean d.o.o.	Mario Jurišić	Posušje	300 KM
Općina Posušje		Posušje	4000 KM
Organizacijski odbor Ilijino Brdo		Rastovača	100 KM
Pekara "Braća"		Posušje	200 KM i 50 EUR
Rudnici Boksita		Posušje	1000 KM
Sportski centar Adeo		Posušje	1000 KM
Stolarska radnja Cer		Posušje	200 EUR
Taekwondo klub		Posušje	50 EUR

DAROVATELJI IZ RAZNIH MJESTA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Mjesto	Iznos
Barišić	Ivan	+ Joze	Jojić	Zagreb	100 EUR
Bešlić	Ana	ud. Mate		Njemačka	100 EUR
Bešlić	Blaga	ud. Ivana		USA	200 US\$

Biško	Anđelka	ud. Joze		Blato n/K	100 EUR
Biško	Jerko	+ Antića		Split	100 KM
Čuić	Petar			Seonica	200 KM
Čuljak	Franjo	+ Tomiše		Hvar	100 EUR
Čutura	Tea			Njemačka	100 EUR
Čavar	Ana	+ Marka		Njemačka	50 EUR
Česić	Ljubo		Rojs	Zagreb	200 EUR
Duspara	Jerko	+ Joze		Split	50 EUR
Galić	Smilja	+ Veljka		Zagreb	60 EUR
Grgić	Mića	+ Ike		Dubrovnik	100 KM
Gruber	Vedran i Ljubica			Njemačka	100 EUR
Hrkać	Iva			Kanada	100 EUR
Hrkać	Stipe	+ Jerke		Njemačka	100 EUR
Jukić	Ivan		Blaži-nović	Zagreb	100 KM
Jurišić	Ante	+ Petra		Zagreb	100 KM
Jurišić	Josip	Jozin		Švicarska	1000 KM
Jurišić	Albert			Zagreb	200 EUR
Kisić	Ivica i Marinka			Zagreb	50 EUR
Landeka	Iva	ud. Petra		Njemačka	100 EUR
Langefeld	Thomas			Njemačka	150 EUR
Lebo	Jerko	+ Pere		Zagreb	100 EUR
Mandurić	Frano		Čam-prić	Toronto	200 CAN\$
Mandurić	Slavo			Sesvete	200 EUR
Maras	Petar	+ Karla		Njemačka	100 EUR
Marić	Zvonimir	+ Jerke		Zagreb	200 EUR
Martić	Ante	+ Martina		Kanada	100 CAN\$
Martić	Ruža	+ Mate		Čiovo	100 EUR
N.N				Međugorje	100 KM + 100 US\$
Oswald	Tereza			Njemačka	100 EUR
Pavković	Željko	+ Pere	Bego-vić	Njemačka	50 EUR
Ramljak	Ante i Blagica			Zagreb	100 EUR
Ramljak	Jozo	+ Žarka		Austrija	100 EUR
Ramljak	Nenad	+ Joze		Zagreb	100 KM
Suton	Ivan	+ Stjepana		Zagreb	200 EUR
Šego	Stjepan	+ Mate		Zagreb	100 KM
Šušnjar	Krešimir			Kanada	100 EUR
Tokić	Irena	+ Ivana		Zagreb	100 EUR
Tolić	Dubravka			Zagreb	200 EUR
Tomić	Šima	ud. Joze		Zagreb	100 KM

IZOSTAVLJENI DAROVATELJI U 2023.

Prezime	Ime	Otac / majka, nadimak	Mjesto	Iznos
Bašić	Josip	Ljubin - Ibraimović	Rastovača	100 KM
Bešlić	Ljubo	+ Petra	Posušje	100 KM
Galić	Zdravka	ud. Ivana	Posušje	100 KM
Kovač	Mate	+ Ante - Jukasović	Posušje	100 EUR
Kovač	Mate	Jukasović	Posušje	100 EUR
Jažo	Toma	+ Bože	Posušje	5000 EUR

DAROVATELJI IZ TRIBISTOVA, SOBČA I KONJOVCA

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bašić	Ljubo	+ Joze		100 KM
Bešlić	Mario	+ Mate	Adamović	100 KM
Bešlić	Smilja	ud. Mate		400 HRK
Čuljak	Ljubo	+ Tome		100 KM
Čuljak	Ivan	+ Josipa		100 KM
Čuljak	Ivan	Brankov		100 KM
Čuljak	Branko	+ Ivana		100 KM
Čuljak	Miroslav	Brankov		100 KM
Miličević	Dragica	+ Ivana		100 KM
Miličević	Ivan	+ Ivana	Domić	100 KM
Pišković	Jozo	+ Križana	Srcetović	100 KM

DAROVATELJI PRIGODOM KRŠTENJA DJETETA

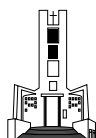
Prezime	Ime	Mjesto	Iznos
Bago	Slavo i Kristina	Čitluk	200 KM
Bago	Goran i Martina	Njemačka	100 EUR
Bago	Stipan i Josipa	Zagreb	100 EUR
Bago	Ivan i Anita	Čitluk	50 EUR
Bakula	Damir i Valentina	Rastovača	100 EUR
Bakula	Pero i Ivana	Posušje	100 KM
Bakula	Darko i Matea	Rastovača	100 KM
Bakula	Petar i Martina	Batin	100 KM
Bakula	Mario i Ivona	Posušje	100 EUR
Bakula	Zvonko i Anita	Posušje	200 KM
Bakula	Josip i Ružica	Posušje	100 KM
Bakula	Zdravko i Matea	Posušje	100 KM
Bašić	Marin i Antonija	Batin	100 KM
Bašić	Mario i Anela	Posušje	100 EUR

Bašić	Mario i Franciska	Austrija	100 KM
Bašić	Stjepan i Ivana	Batin	100 KM
Bašić	Jure i Kristina	Rastovača	100 KM
Begić	Ivica i Mateja	Posušje	100 EUR
Begić	Zvonimir i Mihaela	Posušje	100 EUR
Begić	Mate i Ivana	Posušje	50 EUR
Begić	Tomislav i Josipa	Posušje	50 EUR
Bešlić	Ivan i Marijana	Posušje	100 KM
Bešlić	Ante i Monika	Rastovača	100 KM
Bešlić	Jerko i Marija	Posušje	300 KM
Bešlić	Marinko i Ivana	Rastovača	100 KM
Biško	Branko i Ružica	Čitluk	300 KM
Biško	Ante i Matilda	Čitluk	150 KM
Biško	Ante i Zdravka	Čitluk	100 EUR
Boban	Petar i Martina	Rastovača	100 KM
Bošnjak	Josip i Karla	Posušje	50 KM
Budimir	Grgo i Martina	Posušje	50 EUR
Crnogorac	Stipe i Ivana	Posušje	100 EUR
Čamber	Josip i Renata	Posušje	100 KM
Čamber	Antonio i Danijela	Rastovača	100 KM
Čamber	Želimir i Marijana	Posušje	200 KM
Čutura	Josip i Sara	Rastovača	200 KM
Čutura	Ante i Nikolina	Rastovača	100 EUR
Čorić	Toni i Danijela	Posušje	100 KM
Đerek	Ivica i Josipa	Posušje	100 KM
Galić	Josip i Marica	Posušje	200 KM
Galić	Ivan i Marijana	Posušje	100 KM
Galić	Stipe i Zdravka	Posušje	100 KM
Galić	Damir i Gabrijela	Posušje	150 KM
Galić	Marin i Antonela	Posušje	50 EUR
Galić	Eugen i Blaženka	Posušje	100 KM
Gudelj	Ivan i Monika	Posušje	100 KM
Ivanković	Mislav i Ida	Posušje	200 KM
Janjić	Željko i Ana	Posušje	100 KM
Jukić	Marin i Mandy	Posušje	50 EUR
Jukić	Tomo i Valentina	Posušje	100 EUR
Jukić	Ivan i Iva	Posušje	100 KM
Jukić	Zlatko i Kristina	Posušje	100 KM
Jukić	Ante i Josipa	Posušje	200 KM
Jukić	Kristijan i Ivana	Posušje	100 KM
Jukić	Mario i Pavla	Posušje	100 KM
Jukić	David i Antonija	Posušje	100 KM
Jukić	Cvitan i Ana	Posušje	200 KM
Jukić	Andrija i Maja	Posušje	100 KM
Jukić	Marko i Marta	Posušje	150 KM
Jukić	Andrija i Ivana	Posušje	100 KM
Jukić	Stjepan i Mirona	Posušje	100 KM

Jurišić	Ivan i Katarina	Posušje	100 KM
Jurišić	Milan i Ilka-Gabrijela	Posušje	100 KM
Jurišić	Josip i Josipa	Posušje	100 KM
Karamatić	Ante i Mirjana	Posušje	100 KM
Karamatić	Marko i Marijana	Posušje	100 KM
Kelava	Kristijan i Marija	Batin	100 EUR
Klarić	Ivan i Maja	Njemačka	100 KM
Knezović	Marijan i Josipa	Zagreb	300 KM
Kovač	Tomislav i Marija	Posušje	100 KM
Kovač	Eugen i Marina	Beč	100 EUR
Kovač	Hrvoje i Sarah	Posušje	50 EUR
Kovač	Jurica i Ružica	Njemačka	100 KM
Kovač	Rafael i Ana-Marija	Posušje	100 KM
Landeka	Mario i Nada	Rastovača	100 EUR
Lebo	Josip i Andrea	Rastovača	100 KM
Lebo	Ivan i Ružica	Rastovača	100 KM
Lebo	Frano i Petra	Rastovača	100 EUR
Leko	Marko i Daniela	Posušje	100 KM
Leko	Ivan i Ana	Posušje	100 KM
Leko	Ante i Ivana	Posušje	100 EUR
Lončar	Petar i Josipa	Posušje	1000 KM
Lončar	Željko i Silvana	Posušje	100 KM
Lončar	Josip i Ivana	Posušje	100 EUR
Mandurić	Ivica i Martina	Čitluk	100 KM
Maras	Mario i Josipa	Posušje	100 KM
Marić	Ivan i Maja	Posušje	100 EUR
Marić	Nikola i Marta	Vinjani	100 KM
Markota	Željko i Mirijana	Posušje	100 KM
Markota	Vinko i Dijana	Posušje	100 KM
Martić	Pero i Andrea	Rastovača	100 EUR
Martić	Jozo i Matea	Rastovača	50 EUR
Martić	Ante i Nikolina	Rastovača	200 KM
Martić	Danijel i Lea	Rastovača	200 KM
Martić	Ante i Kristina	Osoje	100 KM
Mihalj	Stipe i Martina	Posušje	200 KM
Mikulić	Marin i Antonija	Njemačka	100 KM
Mikulić	Marko i Ivana	Posušje	200 KM
Miličević	Zvonimir i Kristina	Posušje	100 KM
Miličević	Mario i Ana	Posušje	300 KM
Miličević	Petar i Kata	Posušje	100 KM
Miloš	Denis i Katica	Posušje	100 KM
Mioč	Petar i Marijana	Osoje	100 KM
Mitar	Dalibor i Josipa	Osoje	50 KM
Mitar	Stjepan i Josipa	Osoje	100 KM
Oreč	Branimir i Željka	Posušje	100 KM
Pekas	Milan i Ivana	Posušje	100 KM

Penava	Antonio i Mihaela	Posušje	100 KM
Penava	Antonio i Andrea	Batin	200 KM
Penava	Jerko i Ružica	Batin	100 EUR
Petričušić	Ante i Ivana	Posušje	100 KM
Pirić	Miroslav i Antonija	Njemačka	100 KM
Pirić	Ante i Ivana	Posušje	150 KM
Pišković	Mate i Andreja	Tribistovo	50 EUR
Pišković	Karlo i Marija	Tribistovo	100 KM
Polić	Petar i Ivana	Posušje	50 EUR
Protrka	Petar i Lidija	Posušje	100 KM
Puljić	Marko i Anka	Posušje	200 KM
Ramljak	Mate i Nina	Zagreb	200 KM
Ramljak	Josip i Mara	Čitluk	100 KM
Ramljak	Ivan i Kristina	Zagreb	150 KM
Ramljak	Marin i Božena	Berlin	50 KM
Ramljak	Branimir i Viktorija	Čitluk	50 EUR
Rezo	Antonio i Ivana	Posušje	100 KM
Rezo	Branko i Tijana	Posušje	100 KM
Rezo	Frano i Jelena	Posušje	100 EUR
Rezo	Ivica i Sanja	Posušje	200 KM
Rezo	Ivan i Željana	Posušje	100 EUR
Senjak	Ante i Lucija	Batin	100 KM
Senjak	Marko i Marijana	Batin	100 EUR
Senjak	Ivan i Petra	Batin	100 KM
Soldo	Stjepan i Ivana	Posušje	100 EUR
Srebrović	Milan i Ivona	Posušje	100 KM
Šušnjar	Bariša i Tijana	Čitluk	500 EUR
Šušnjar	Ivan i Ivana	Posušje	100 KM
Tokić	Damir i Marina	Posušje	100 KM
Tolušić	Ante i Ivana	Posušje	200 KM
Vranjković	Nediljko i Vinka	Posušje	100 KM
Vučković	Ivan i Anđela	Nürnberg	50 EUR
Vukoja	Ivan i Marijana	Posušje	50 EUR
Zlomisljić	Tomislav i Angelina	Posušje	150 KM
Zlopaša	Ante i Ines	Posušje	100 EUR
Žulj	Ivan i Marija	Posušje	50 EUR

DAROVATELJI PRIGODOM VJENČANJA

Prezime	Ime muža	Ime žene	Mjesto	Iznos
Bago	Boris	Meri	Vinjani	100 EUR
Bakula	Mate	Lara	Posušje	200 KM
Begić	Mario	Viktorija	Posuški Gradac	100 KM

Begić	Mate	Ivana	Posušje	100 KM
Begić	Veselko	Anđelka	Posušje	100 EUR
Bešlić	Mario	Viktorija	Rastovača	100 EUR
Bešlić	Stipe	Marija	Rastovača	100 EUR
Boras	Igor	Matilda	Posušje	100 KM
Boras	Ante	Nikol	Posušje	200 KM
Boras	Ivan Josip	Martina	Posušje	100 EUR
Crnogorac	Mate	Marija	Posušje	100 KM
Crnjac	Branimir	Ružica	Njemačka	50 EUR
Čamber	Kristijan	Ivana	Posušje	100 KM
Čutura	Tomislav	Kristina	Rastovača	200 KM
Galić	Ivan	Marijana	Posušje	100 EUR
Galić	Mate	Ana	Vinjani	100 EUR
Galić	Karlo	Josipa	Vinjani	100 EUR
Galić	Josip	Tea	Zagreb	100 EUR
Gašpar	Ivan	Helena	Split	100 EUR
Grbeša	Vlatko	Ana	Posušje	200 KM
Grgić	Ivan	Antonia	Austrija	50 EUR
Grubeša	Ivica	Martina	Prozor	100 EUR
Grubišić	Josip	Anđela	Posušje	100 KM
Jukić	Marko	Ana	Posušje	200 KM
Jukić	Jakov	Ana	Posušje	100 EUR
Jukić	Marko	Ana	Posušje	200 KM
Jurić	Hvoje	Božena	Gorica	100 KM
Knezović	Josip	Gabrijela	Broćanac	100 KM
Kožul	Joško	Darija	Posušje	100 KM
Kujundžić	Renato	Ana	Imotski	50 EUR
Leko	Josip	Marina	Grude	250 KM
Lovrić	Roman	Petra	Zagreb	150 EUR
Marić	Dragan	Iva	Posušje	100 EUR
Marić	Tomislav	Ivana	Vinjani	100 EUR
Misir	Šimun	Martina	Vinjani	50 EUR
Mišević	Josip	Mirna	Zmijavci	50 EUR
Mitar	Petar	Tea	Osoje	100 KM
Palac	Petar	Monika	Ledinac	100 KM
Rajić	Romano	Mirjana	Mostar	100 EUR
Ramljak	Ivan	Margareta	Posušje	150 KM
Ramljak	Marko	Patricija	Posušje	100 KM
Ramljak	Ivan	Jana	Posušje	100 KM
Ramljak	Josip	Helena	Zagreb	100 EUR
Rebić	Bruno	Marija	Imotski	100 EUR
Skoko	Srećko	Antonija	Grab	100 KM
Soldo	Marko	Tea	Britvica	100 KM

Spajić	Petar	Mirjana	Grude	100 KM
Šušnjar	Domagoj	Irena	Posušje	100 KM
Šušnjar	Petar	Tea	Vinjani	100 KM
Vrančić	Andrej	Marija	Mostar	300 KM
Vranjković	Ivan	Katarina	Posušje	100 EUR

DAROVATELJI PRIGODOM POKOPA SVOJIH BLIŽNJIH

Prezime i ime pokojnika	Mjesto	Iznos
+ Bago Matije	Posušje	200 KM
+ Bakula Anđe	Rastovača	300 KM
+ Bebić Anice	Posušje	100 KM
+ Begić Slave	Posušje	100 KM
+ Begića Tomislava	Posušje	200 KM
+ Bešlić Anice	Rastovača	200 KM
+ Bešlić Danice	Mostar	100 KM
+ Bešlić Ljubice	Rastovača	200 KM
+ Bešlić Vinke	Posušje	200 KM
+ Bešlića Milana	Njemačka	300 KM
+ Bešlića Mirka	Zagreb	200 KM
+ Biško Mare	Čitluk	400 KM
+ Crnogorca Ante	Čitluk	200 KM
+ Crnogorca Slave	Čitluk	200 KM
+ Čutura Anđe	Čitluk	100 KM
+ Česića Jerke	Posušje	500 KM
+ Čorić Renate	Zagreb	100 EUR
+ Dragoja Dinke	Rastovača	100 KM
+ Dragoje Ivana	Rastovača	300 KM
+ Gavran Ruže	Rastovača	200 KM
+ Grubišić Mire	Posušje	200 KM
+ Jukić Danice	Posušje	300 KM
+ Jukić Dragice	Posušje	300 KM
+ Jukić Marinke	Posušje	100 KM
+ Jukić Nediljke	Posušje	100 EUR
+ Jukića Ljube	Posušje	200 KM
+ Jukića Petra	Sumpetar	100 KM
+ Jukića Zdravka	Batin	100 EUR
+ Jurišića Stipana	Posušje	200 EUR
+ Kovač Ane	Osoje	100 EUR
+ Kovač Danice	Osoje	200 KM

+ Kovač Ive	Posušje	200 KM
+ Kovač s. Ljubice	Batin	300 KM
+ Kovač Sofije	Osoje	200 EUR
+ Kovača Brune	Posušje	300 KM
+ Kraljević Anđe	Posušje	300 KM
+ Landeke Ivana	Rastovača	200 KM
+ Lebo Mile	Split	50 EUR
+ Lončara Bože	Posušje	100 KM
+ Maras Ljubice	Rastovača	100 KM
+ Marić Matije	Vinjani	300 KM
+ Martića Dražena	Zagreb	200 KM
+ Martića Joze	Rastovača	300 KM
+ Martića Mate	Rastovača	100 KM
+ Miloš Pave	Posušje	400 KM
+ Mitar Mire	Osoje	100 EUR
+ Mitar Radice	Posušje	100 KM
+ Mitra Antonia	Osoje	300 KM
+ Mrvelja Ivana	Mostar	100 KM
+ Penava Kate	Tribistovo	200 KM
+ Pirića Frane	Posušje	200 KM
+ Piškovića Joze	Tribistovo	300 KM
+ Senjak Ane	Batin	200 KM
+ Smoljo Kate	Rastovača	100 KM
+ Šege Marijana	Osoje	200 KM
+ Šege Marka	Osoje	500 KM
+ Šušnjar Mile	Posušje	500 KM
+ Vican Jele	Rastovača	200 KM
+ Vicana Željke	Posušje	500 KM
+ Zlomisljić Mile	Posušje	100 KM

DAROVATELJI ZA CRKVU U TRIBISTOVU

Prezime	Ime	Otac / majka	Nadimak	Iznos
Bakula	Vesna			200 KM
Bašić	Ivan	Jerkin		100 KM
Bašić	Jerko	+ Marinka		100 KM
Milićević	Milan	+ Petra		100 KM
N. N.				50 EUR
Pišković	Jozo		Križanović	100 EUR
prigodom pokopa: + Joze Piškovića				300 KM

NEKI NADNEVCI U 2024.

- Sveta krizma: 20. travnja
- Prva sveta pričest: 19. svibnja
- **Obredi primanja i obećanja u Frami:**
u rujnu u 18,00 sati

Blagoslov polja uvijek u 11,00 sati

- Ričina: 28. travnja
- Ilijino brdo: 5. svibnja
- Batin: 5. svibnja
- Tribistovo (L. Mandić): 12. svibnja
- Crkvine: 26. svibnja
- Vrbica: 26. svibnja
- Martića križ: 12. svibnja
- Matkovine: 2. lipnja
- Triskavac: 9. lipnja
- Novo rastovačko groblje: 16. lipnja
- Sobač (I. Krstitelj): 24. lipnja
- Krstine-Vučipolje (Petrovdan): 29. lipnja

Tečajevi pripreve za brak

Mjesto održavanja u Pastoralnome središtu kod nove crkve! Ne treba se ranije najavljivati!

5. - 9. veljače

15. - 19. travnja

3. - 7. lipnja

9. - 13. rujna

Tečaj uvijek započinje u 18,00 sati.

NEKE NAPOMENE

1. Ukoliko se radi o teškom bolesniku koji traži svećenika, obitelj neka to omogući.
  2. Po svećenika treba doći u Župni ured, a ne zvati telefonom.
  3. Nemojte čekati noć kako bi zvali svećenika, osim ako nije iznimno hitan slučaj.
  4. Ako je osoba već umrla, ne treba zvati svećenika nego doći u radno vrijeme ureda i dogovoriti za pokop.
- Nemojte tiskati osmrtnicu dok ne dogovorite vrijeme pokopa u Župnome uredu!

RASPORED

MOLITVENO-LITURGIJSKOGA PROGRAMA

Nedjeljne svete mise

7,00; 8,30; 10,00; 11,30 i 18,00 (ljeti 19,00)

Tribistovo u 11,00

Radnim danom

7,00 i 18,00

Klanjanje Isusu u Presvetom Olt. Sakramentu

Četvrtkom u 18,30

SUSRETI

SKUPINA I MOLITVENIH ZAJEDNICA

Franjevačka mladež – FRAMA

Petkom u 19,30

Mala Frama »Glasnici Sv. Franje«

Utorkom u 19,00

Glazbena sekcija Frame

Srijedom u 19,00

Molitvena sekcija Frame

Četvrtkom u 20,00

Ostale Framine sekcije

»Drača«, »Asiški siromašak«, »Medijska sekcija«,

»Liturgijska sekcija«, »Radna sekcija«,

»Dramska sekcija«, »Sportska sekcija«

i »Planinarska sekcija«

imaju susrete po dogovoru

Treći svjetovni franjevački red (OFS) – Trećari

Srijedom i petkom u 18,30

Župni zbor »Fra Grga Martić«

Ponedjeljkom i petkom u 19,30

Dječji župni zbor »Fra Grga Martić«

Subotom u 10,00

Ministranti: Subotom u 9,00

Čitači: Subotom u 10,00

Lectio Divina za mlade: Subotom u 20,00

Studijska zajednica »Molitva i Riječ«

Povremeno

Molitvena zajednica »Kraljica Mira«

Utorkom u 18,30

